

ఆంధ్రపత్రిక

సచిత్ర వార పత్రిక

4 అణాలు
2-5-56

ANDHRA PATRIKA
ILLUSTRATED WEEKLY

మూలిచిగింపు

—కవి: పి. నరమూర్తి

పంపత్తర చందా
రూ. 12-0-0
విడిపత్రిక 4 అ.

అభివృద్ధి

సచిత్రవారపత్రిక

Founder : K. NAGESWARA RAO

సంపుటము 49
సంచిక 86
2.5-56

దుర్ముఖ చైత్ర బహుళ సప్తమి బుధవారం

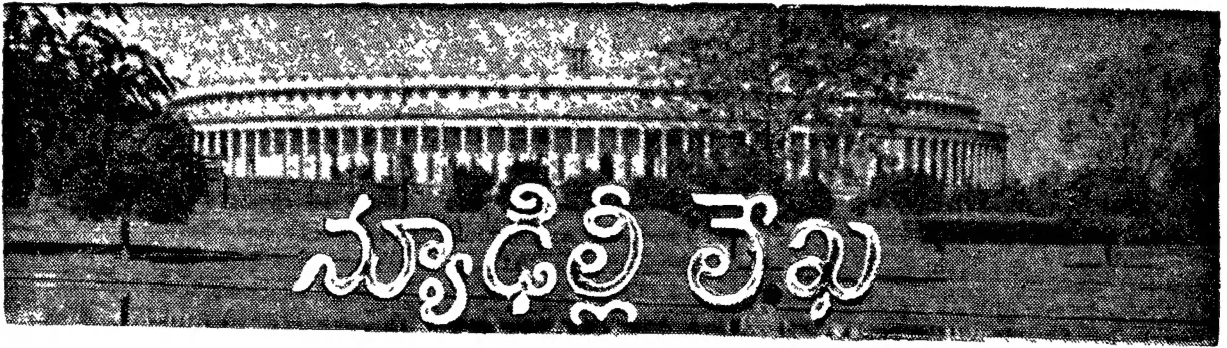
హైదరాబాదు రాష్ట్ర సంస్కృతి విభాగ కుండలికి మంత్రిమంత్రి డా॥ బాగ్గల రామకృష్ణరావు ఏప్రిల్ 17న ప్రారంభోత్సవం
కళాభవనంలో నిర్వహించి కనకలక్ష్మి దేవిని ప్రారంభోత్సవానికి ఆంధ్రదేశవాదయ మంత్రి
(1) కల్లూరి చంద్రమౌళి అధ్యక్షత వహించారు.

విషయానుక్రమణిక

ముఖచిత్రం :

రాజశ్రీ వారి “జయం మనదే” చిత్రంలో అంజలి చేవి.

న్యూఢిల్లీ లేఖ—	3
అరుణవలయం—ఎడ్వర్డ్ వాలెన్	6
రాజమాత—పి. గణపతిశాస్త్రి	10
చక్ర పాంచాలి (సీరియల్)—	
విభూతిభూషణ్ జెనర్నీ	13
తెగులు కుడికింది—శ్రీ బి. వి. రమణశాస్త్రి	20
సినిమా—	28
దొంగల తెలుగు—శ్రీనివాసరావుమంత్రి	37
ఉసర వెల్లి—జి. వి. శ్రీనివాసమూర్తి	39
వనితాలోకం—ఇల్లిందల నరశ్యమి చేవి	41
మనసు లోని మాట—పి.బి. నుబ్బారావుశాస్త్రి	43
సాగరగర్భంలో సాహసయాత్ర—	
(సీరియల్) జూత్సెన్	46
రాసిపెట్టిన బోలు—పాలంకి రామచంద్రమూర్తి	49
అక్కయ్య అపరాధపరిశోధన—రమేశ్ కుమార్	51
కోటికోట్ల బౌద్ధార్యము—శేషతి	54

మృధిల్లి లేఖ

భారత ప్రధాని పండిట్ నెహ్రూ ఇటీవల ఉత్పత్తిదారుల సభలో మాట్లాడుతూ ప్రజాస్వామ్యం అనేది విశిష్టమైన జీవిత విధానం అని స్పష్టంచేశారు. గడచిన వారాల్లో ఆయన కుల, మత, రాష్ట్రీయత త్యాగం వినుకు, విరతి లేకుండా ఖండించడమే పనిగా పెట్టుకున్నారు. అయినా రాష్ట్ర పునర్వ్యవస్థీకరణ సంఘం నివేదికను చూసిన వారికి ఈ జేకంలో పార్లమెంటరీ ప్రజాస్వామ్యం కేవలం వేపధారణగా మాత్రమే పనికి వస్తోందని స్పష్టపడుతుంది. “భారతీయులు కుటుంబం, తెగ, మతం మొదలయిన చిన్న చిన్న శాఖలమీద ఏర్పరచుకున్నంత అభిమానం, సగరంమీదగాని, జేకంమీదగాని తగినంతగా ఏర్పరచుకోలేరని విచిత్రమవుతోంది. పార్లమెంటు సభ్యులకు కృషి చేయాలనే పార్లమెంటు భావం ఈ జేకంలో మృగ్యం” అని ఆ నివేదికలో ఉంది.

ఇది సమస్యలో ఒక భాగం మాత్రమే. అసలు ప్రజాస్వామ్యం అంటే కేవలం అధిక సంఖ్యాకుల పరిపాలనమే కాదు; తలకాయల్ని తెక్కపెట్టి నిర్ణయం చెయ్యడమే కాదు. అసలు ఇలా తలకాయల్ని తెక్కపెట్టాలనే సూత్రంవల్లనే మనదేశం విభక్తం కావలసివచ్చింది. ఇప్పుడది హిందీ విషయంలో మళ్ళీ తలకాయతోంది.

ఇంగ్లీషుస్థానంలో హిందీని ప్రవేశ పెట్టడము హిందీభాష మాట్లాడేవారుకాక, తదితరులు నిర్ణయించాలని, ఇటీవల విద్యాశాఖ బడ్జెట్ పై చర్చలలో శ్రీ అవినాశ్ లింగం చెట్టి వాదించారు. బాబూ పురుషోత్తం దాస్ టాండన్ అలా వీలేదన్నారు. హిందీ ఎక్కువమంది మాట్లాడతారు గనుక, అర్థం చేసుకోగలరు గనుక, అభ్యుదయ సంఖ్యాకులకు అర్థంకాకపోయినా వారి నేతృత్వ ఆధిపత్యం వారి దివి భావం.

జనకటికి పరిష్కార స్వాతంత్ర్య సమరం సందర్భంలో కార్మన ప్రభుత్వ దక్షిణ భారతం తమను తరిపాలించడానికి అంగీకరించ

నవ్వాడు. దానివల్ల దేశం విభక్తమైపోయింది. భారతదేశంలో జిన్నా “అధిక సంఖ్యాకుల” ప్రజాస్వామ్యం జయప్రదంగా ఎదుర్కొని మాట చెప్పించుకున్నాడు. అధిక సంఖ్యాకు ప్రజాస్వామ్యవాదులు బోర్నన్ వంశీయులకు మల్లే మరచిపోయి, నేర్చుకోరు. శ్రీ రాజగోపాలాచారి అభిప్రాయాలనుబట్టి, మద్రాసు ప్రభుత్వ అభిప్రాయాలనుబట్టి, దక్షిణాదివారిపై హిందీ దుద్ధితే ఎంజరిగేది తెలుస్తుంది. టాండన్ ఎండ్ కోవారి కాసనానికి దక్షిణ భారతదేశం టాంగేదీలేదని స్పష్టమవుతోంది.

ప్రజాస్వామ్యంలో తిరుగులేని నిర్ణయం ఉండనేవారు విజయం. కాని ప్రజాస్వామ్యం అంటే నిర్ణయరాహిత్యం అని అర్థంకాదు. ప్రజాస్వామికంగా తీసుకున్న నిర్ణయాలను ప్రజాస్వామికంగానే మార్చడానికి వీలున్నదని మాత్రమే. నేను చెప్పేది

శ్రీ కృష్ణ (ఆంధ్రపత్రిక ప్రతినిధి)

భారత కాశ్యాంగాన్ని గూర్చి. కాశ్యాంగం గూతాలను మార్చసంతకరకూ అవి విధిగా చేలామణీ కావలసిందే.

కాశ్యాంగాన్ని నిర్ణయించింది ముఖ్యంగా కాంగ్రెసు పార్టీ. తదితరులతోపాటు మాలావా ఆజాద్ కూడా దానిమీద సంతకం చేశారు. అయినా కాశ్యాంగాన్ని త్రోసి రాజనడంలో ఆయన శాఖ ముందంజవేసింది. ప్రాథమిక పాఠ్యాలకు జీతాలకు పబ్లిక్ ఇన్వెస్టమెంట్ కాశ్యాంగాన్ని కాదని వ్యవహరించారనడాని కొక నిదర్శనం.

కాశ్యాంగాన్ని అలా ఉంచి, అసలు విద్యాశాఖ పనిచేసే తీరు మాస్తే, నిష్పాక్షికంగా వ్యవహరించగల వ్యక్తులచేత విచారణ చేయించడం అవసరమనిపిస్తోంది. ఈ శాఖ మతాభిమాన ప్రాతిపదికపై పనిచేస్తోంది. మంచి కాలేజీలోగాని, స్కూలులోగాని

స్వదేశీయుల పిల్లలకు ప్రవేశం దొరకడం దుర్లభమైపోతోంది. విదేశీయుల పిల్లలకు సంస్కృతిచేరిట సీట్లేకాదు, పెద్ద పెద్ద అలచెప్పులుకూడా లభ్యమవుతున్నాయి.

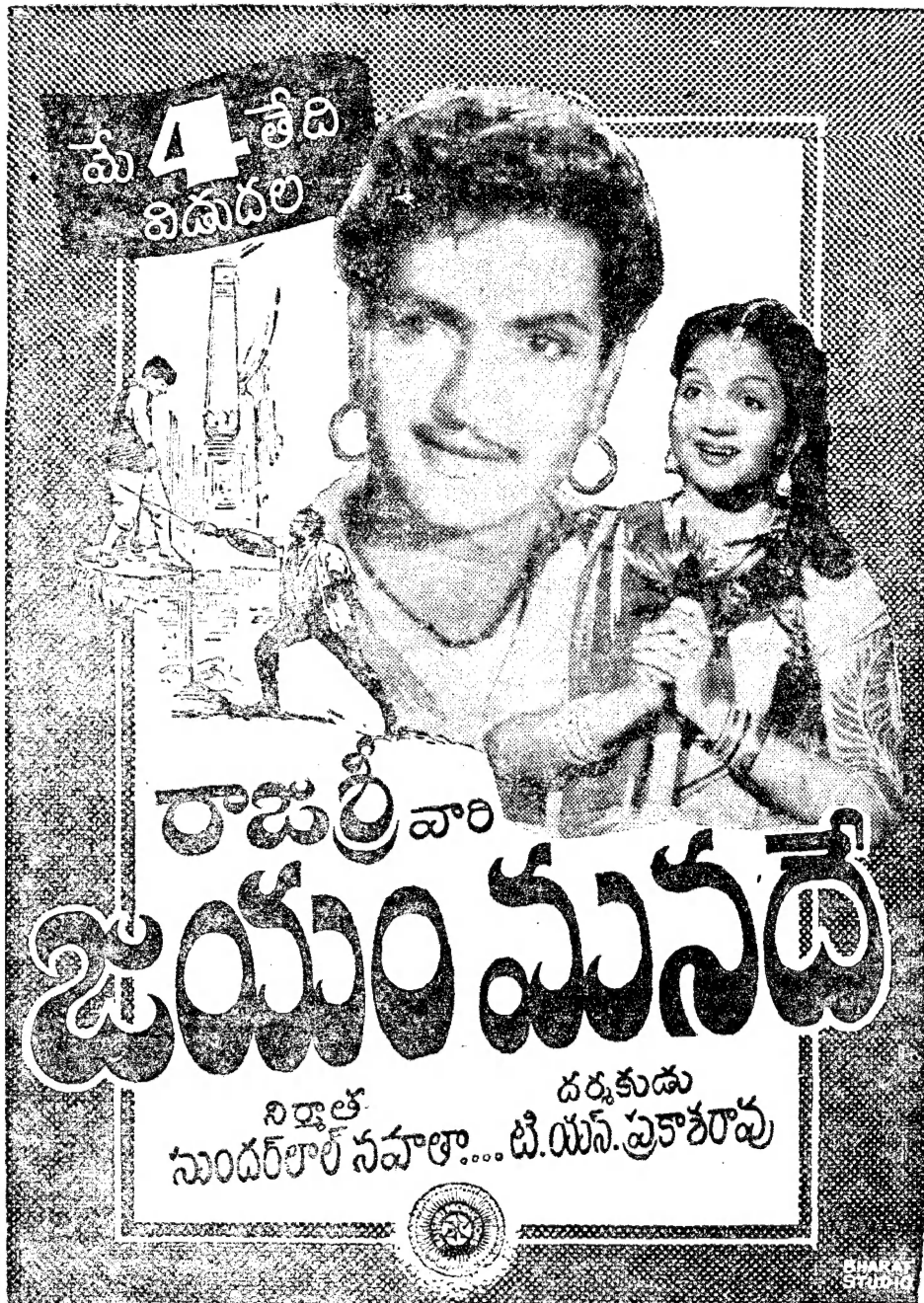
థిల్లీలో కొన్ని పాఠశాలల్లోకి ప్రవేశం లభించాలంటే, “పగ్గీ” (లంచం) అత సరమవుతోంది. ఇది బహిరంగ రహస్యం. జేసిక విద్యావిధానంలోని లాభాలను గూర్చి గంటల తరబడి ఉపన్యాసించే మహామూలు తమ పిల్లలను యూరోపీయన్ పాఠశాలలకు పంపిస్తారు. ఉపాధ్యాయులు డబ్బు సంపాదించే యంత్రాలుగా తయారయ్యారు. గొక్కక్కరు ఇరవైదాకా ట్యూషనులు చెబుతున్నారు. పుస్తకాల బెడద మోకటి. స్వార్థపరుల లాభంకోసమని పాఠ్య పుస్తకాల్ని తరుచు మార్చేస్తూఉంటారు. పాఠశాలలో ప్రవేశించే అదృష్టం పట్టిన తరువాత విద్యార్థి ఏం నేర్చుకుంటున్నాడో అతనికి కనుక్కునే నాథుడు లేడు.

భారతదేశంలో విద్యావ్యాప్తికి విద్యాశాఖ చేసిన పనులట ఇవి :—

కలకత్తా ఆలీపూర్ వద్ద కెల్వెడీల్ లో జాతీయ గ్రంథాలయాన్ని 1958 ఫేబ్రవరి 1 న లేదిన స్థాపిస్తూ మాలావా ఆజాద్ కలాం ఆజాద్ మహాశయుడు ఇలా అన్నారు.

“కర్షన్ ప్రభుత్వ రాజకీయ దర్శకత్వం

“ఒరేయ్! తప్పు. అలా పిల్లలతో కనట్టుకు లాగ కూడదు.”
“నేను లాగటం లేదమ్మా. నేను నూరికే తోకపట్టుకున్నానంటే. అదే లాగుతోంది.”

గూర్చి మనం వినుతున్నప్పుడు 1908 జనవరి 30 న ఇంకీరియల్ లైబరరీ ప్రారంభిస్తూ ఆయన చెప్పినమాటలు మనం స్మరించుకోవడం అవసరం.

“నేను కలకత్తా వచ్చినప్పుడు గ్రంథాలయం అని పిలవబడిన దొక్కటి ఇక్కడ లేదు. నేను వెళ్ళిపోతూ ఇక్కడ ఒకటోరకం గ్రంథాలయాన్ని ప్రారంభించి మరీ వెళ్ళిపోతున్నాను. ఇది నాకెంతో గర్వకారణం,” అని కర్నాటక అన్నాడు.

— ఎనిమిదవ శతాబ్దం విద్యాశాఖ సింహాసనాన్ని మాలానా ఆజాద్ అధిష్టించినప్పుడు కూడా న్యూఢిల్లీలో మంచి గ్రంథాలయం లేదు. భారతీయ గ్రంథాలయాల పట్టిక చూస్తే పబ్లిక్ లైబరరీలు మొత్తం 185 నేతలలో ఉన్నాయని తెలుస్తోంది. ఇందులో ఢిల్లీలో ఉన్నవి ఢిల్లీ పబ్లిక్ లైబరరీ, హార్టింగ్ లైబరరీ, మహావీర్ లైన్ లైబరరీ—ఈ మూడే. ఇందులో మొదటిదాన్ని బి. రా. విద్యా, సాంఘిక, సాంస్కృతిక సంఘం ఏర్పాటు చేసింది. న్యూఢిల్లీకి గ్రంథాలయాన్ని ఏర్పాటు చేయడంకోసం మాలానా సంకల్పించిన విధానం ఈ దిగువ ఇవ్వబడింది.

ఈ దిగువ వివరాలు విద్యాశాఖ వారికనివేదించుండి, కేంద్ర బడ్జెట్ వివరణ నివేదిక సంగ్రహించబడినవి. జాతీయ గ్రంథాలయానికి ఇవ్వబడిన ప్రాముఖ్యం ఏపాటిదో దీన్ని బట్టి తెలిసిపోతుంది:—

జాతీయ చిత్రసమగ్ర పదర్పణాల భవనం:— నేషనల్ మ్యూజియం భవనానికి 1955 మే 12 న భారత ప్రధాని శంకుస్థాపన చేశారు. పనిచురుగా సాగుతోంది. 1956-57 సం॥ బడ్జెట్ లో దీనికి 10 లక్షలు కేటాయించబడింది.

ప్రస్తుత సంవత్సరం 2½ లక్షలు కేటాయించగా 1956-57 సం॥ బడ్జెట్ లో నేను 80 మ్యూజియముకు 9 లక్షలు కేటాయించబడింది.

జాతీయ నాటకాల భవనం:— అన్ని హంగులూ ఉన్న జాతీయ నాటకాలను ఢిల్లీలో స్థాపించాలని నిశ్చయించబడింది. పాశ్చాత్య దేశాల్లో నాటకాలు, సంగీత నాటకాలు ఎలా ఉంటాయో చూసి, మన అవసరాలకు తగిన ఏర్పాట్లు ఏం చెయ్యాలిని నిశ్చయించడానికి ఇద్దరు శిల్పిలను విదేశాలకు పంపడమైనది. వీరు తిరిగి వచ్చారు. వీరి నివేదిక ఇంకా అందలేదు.

నేషనల్ అకాడమీల భవనం:— ట్యూన్ విక్టోరియా రోడ్డు కురుగా ఉన్న మూడు ఎకరాల స్థలంలో మూడు జాతీయ పరిషత్తులకు భవనం నిర్మింప నిశ్చయించబడినది.

1956-57 బడ్జెట్ అంచనాలలో 8 లక్షలు ఇందుకు కేటాయించబడినది.

సంగీత నాటక అకాడమీ:— ఈ అకాడమీ ప్రస్తుత సంవత్సరం కార్యక్రమంలో నాట్య, నాటక, చలన చిత్ర, జానపద నాట్య, సంగీత కళలలో బహుమతులు ఇవ్వడం, జాతీయ వ్యవస్థాపనం ఏర్పాటు చేయడం, చలన చిత్ర గోష్ఠి, నాటక గోష్ఠి, సంస్థలకు గ్రాంట్లు ఇవ్వడం ఉన్నాయి.

ప్రస్తుత సంవత్సరం 4,45,800 రూ. ఇవ్వగా 1956-57 సం॥ బడ్జెట్ లో ఇందుకోసం 4,85,800 రూ. కేటాయించబడింది.

సాహిత్య అకాడమీ:— ఈ అకాడమీ చేయవలసిన పనులవి: భారతీయ సాహిత్య పర్యవేక్షణ ప్రచురణ; భారతీయ సాహిత్య కర్తల వివరాల ప్రచురణ; కాళిదాసు గ్రంథాల ప్రచురణ; వివిధ రచయితల రచనలలో కొన్నిటిని కలిపి సంపుటలుగా ప్రచురించడం; ఒక భారతీయ భాషనుండి మరొక భారతీయ భాషలోకి పుస్తకాలను అనువదించడం; 1956 లో భారతీయ సాహిత్య ప్రదర్శనం ఏర్పాటు చేయడం; గడచిన మూడేళ్ళలో భారతీయ భాషలలో ప్రచురించబడిన ఉత్తమ గ్రంథాలకు బహుమతులివ్వడం; ఐక్యరాజ్య, విద్యా, సాంఘిక, సాంస్కృతిక సంఘం వారు ప్రచురించే నిమిత్తమే కొన్ని భాగాలను ఎన్ని ఇంగ్లీషులోకి అనువదించబడుతున్నాయి.

• దీనికి 1956-57 సం॥ బడ్జెట్ లో ఇందుకు 8 లక్షల 80 వేల రూ. కేటాయించబడింది.

లలితకళా అకాడమీ: ప్రస్తుత సంవత్సరంలో భారత దేశంలోను, విదేశాలలోను కళా ప్రదర్శనలు ఏర్పాటు చేయడం, జానపద కళలను చేతిపనులను సమగ్రంగా పరిశోధించడం, కళా గ్రంథాలు ప్రచురించడం జరుగుతుంది. ఈ అకాడమీ ఇప్పటికే (1) మొగల్ కళ (2) నమకాలిక చిత్రకళ (3) 12 వర్ణ చిత్రాలు ప్రచురించింది. 1956 ఫిబ్రవరిలో కళా విద్యా భాగంపై గోష్ఠి ఏర్పాటు చేయబడింది.

1956-57 బడ్జెట్ లో 2 లక్షల 86 వేల రూ॥ కేటాయించబడింది.

సాంస్కృతిక కార్యక్రమాలు:— ఇతర దేశాలలో సాంస్కృతిక సంబంధాలను అభివృద్ధి చేయడంకోసం, పరస్పర ముప్పుద్ధావం అభివృద్ధి చేయడంకోసం సాంస్కృతిక కార్యక్రమాల నిమిత్తం భారత ప్రభుత్వం 18 లక్షల రూ॥ కేటాయించింది. ఇతర దేశాలలో కళా ప్రదర్శనలు ఏర్పాటు చేయడం, ఇతర దేశాలలో విద్యా, సాంస్కృతిక పరిషత్తులకు గ్రాంట్లు ఇవ్వడం, అంతర్జాతీయ సమావేశాలలో పాల్గొనడం, విద్యార్థులను, పండితులను, ఉపాధ్యాయులను పంపించడం,

ఉపాధ్యాయుడు : అన్నీ తప్పలే! నాలుగు లెక్కలు వేసుకురమ్మంటే ఇన్ని తప్పులు చేసినవాణ్ణి నిన్నో క్షణే చూశాను.

శిష్యుడు : అదికాదండీ. లెక్కలు నేనొక్కణ్ణే చెయ్యలేదు. మా నాన్న తరవాత మావయ్య కూడా సాయం చేశారండీ.

రప్పించడం, గ్రంథాలను రెప్పించడం, పంపించడం, ఇతర దేశాలకు వెళ్ళిపోతే వర్తకులకు, గాయకులకు కళాకారులకు సహాయం చేయడం, ఇతర దేశాలకు పుస్తకాలు బహూకరించడం, అటల జట్టులను ఇతర దేశాలకు పంపడం, ఇతర దేశాల జట్టులను రప్పించడం, సంచార గ్రంథాలయాలను ఏర్పరచడం, ఇతర దేశాలకు చిత్రనిర్మాణ బృందాలను పంపడం, హిందీవాస్తవీ మొదలైనవి యీ కార్యక్రమంలో అంతా.

ఇందుకోసం 1956-57 బడ్జెట్ లో 18 లక్షలు కేటాయించబడింది.

సాంస్కృతిక రాయబారాలు: పై ఆయాలు నెరవేర్చేందుకు ఇతర దేశాలకు సాంస్కృతిక ప్రతినిధులను పంపించడం కోసం, విశేషములను రప్పించడంకోసం 10 లక్షల రూ॥ ప్రత్యేకంగా కేటాయించబడింది.

1956-57 సం॥ బడ్జెట్ లో 10 లక్షల రూ॥ కేటాయించబడింది.

కేంద్ర పరిశీలన గ్రంథాలయం: దీన్ని న్యూఢిల్లీలో స్థాపించేందుకు మొదటి వంద వర్ష ప్రణాళికలో 25 లక్షలు కేటాయించబడింది. అంచనాలు ఇప్పుడు తయారయ్యాయి. వీటినిబట్టి భవనానికి 40 లక్షల రూ॥ అవుతుందని అంచనా వేయబడింది. 1956-57 బడ్జెట్ లో గ్రంథాలయ భవనానికి 5 లక్షల రూ॥ కేటాయించబడింది.

ఈ గ్రంథాలయం దేశానికంతకూ ప్రధానమైన జాతీయ గ్రంథాలయంగా పనిచేస్తుంది. గ్రంథాలయ కార్యక్రమాన్ని జాతీయ స్థాయిలో సమన్వయం చేయడానికి ఇది కృషి చేస్తుంది. జాతీయ పర్యవేక్షణ (దీనికి ఏటా లక్ష రూ. అవుతుంది) ఇప్పుడు ప్రారంభమైంది. ఇది ప్రస్తుతానికి కలకత్తా (శ్రీ వేదే చూడండి).

అరుణ వలయం

అనువాదం: "ప్రద్యుమ్న"

3. జాక్ ప్రేయసి దారియా

జాక్ రియల్ మోర్ ఉదయభోజనం అయిన తరువాత తత్వికబయలులో బరువెక్కిన హృదయంతో నెక్కుదిగా నడుస్తున్నాడు. తను ఇంటికి సుమారు కేవల మైలు దూరంలో ఉన్న చిన్న లోయకేసి అతడు అప్రయత్నంగా నడిచిపోతున్నాడు. లోయ మ్యూజిక్ బియర్ మోర్ భూములకు, ఫ్రాంయంట్ భూములకు సరిహద్దుగా పాపల కంబ ఉన్నది. ఆ ఉదయసమయం చాలా ఆహ్లాదకరంగా ఉన్నది. క్రిందటిరాత్రి కురిసిన కుంభివరానికి, గాలికి మెదనమంతా కనిగోసినట్లు శుభ్రంగా కనిపిస్తోంది. లోక నుంతా మార్మకాంతిలో స్నానం చేస్తున్నట్లుంది. యోరాన హార్వీ ఫ్రాంయంట్ పెద్ద భవనం తొలగా తల్లితల్లెడలా తూ కనిపించింది రాత్రి కురిసిన వానికి నేల బురద అయింది. పచ్చిక అంతా తడిసిపోయింది. ఇటువంటిప్పుడు ఆమె బయటికి వస్తుందా అని జాక్ పంజీయించాడు.

కంచెదాకావేలి చూచాడు. కనుమూపు తేరులో ఎదురు కనిపించలేదు. నిరుత్సాహ పడ్డాడు. కంచెలో ఒక చోట అతడు కొంత భాగం తొలగించి అదివరకే దారిచేసుకున్నాడు. ఒక పది నిమిషాల్లో అక్కడికి చేరుకున్నాడు. అక్కడికి దగ్గర్లోనే హార్వీ ఫ్రాంయంట్ ఫ్లోర్స్ కులు కట్టించిన వేసవి గృహం ఉన్నది. కంచెదాటి లోపలికి వెళ్ళాడు.

అతని అలికిడికి ఆమె చెనుడిరిగిచూసింది. విసుక్కుంటూ లేచింది.

ఆమె చాలా అందంగా ఉంది. అలలు అలలుగా కోరాలు నిగనిగమెరుస్తున్నాయి. ముచ్చటైనా మచ్చ కనిపించని సవరించిన కేవలం పోతపోసినట్లుంది. అతని కేసి నడిచి వచ్చిందిగాని, అతన్ని చూసి నం నోరు పడిన మానవలేమీ ఆమె ముఖంలో కానరాలేదు.

"ఓ, నువ్వా?" అన్నది ముఖావంకా.

"అ, నేనె, భారీయా!" అన్నాడు జాక్.

"ఎంగుకొచ్చావు?" అన్నదామె ఆమె విసుక్కుంటున్నట్లు అతడు గ్రహించాడు. తనమీద ఆమెకంటే విముఖత ఎందుకో అతని కర్ణంకాలేదు. ఆమె లో జీవనోత్సాహం పొంగి పొరలుతోంది. ఒక పారి ఆమె పొలంలో ఒక కుండలును తరుముతుండగా అతడు చూశాడు. ఆమె చిన్న నుకు మార పాదాలు గాలిలో తేలిపోతున్నట్లు పచ్చిక మీద వాలీనాలకుండా పరుగెత్తేయి ఆమె పాట పాడుకోవడంకూడా అతడువిన్నాడు. ఆమె కంఠస్వరంలోకూడా జీవనసంతోషం వెల్లువెత్తింది. కొని తనను చూడగానే ఆమె ముఖంలో ఎందుకంటే నిరుత్సాహం ప్రవేశించింది? ఒక వేళ అస్వస్థతగా ఉన్నదేమో?

"నన్ను చూడగానే ఎందుకీలా దిగులు ముఖం పెడతావు?" అన్నాడు జాక్.

"ఎంగుకంటే నేను మ ప్రకాలు చదివాను. నాకు తెలుసు. ఏవో ఉద్యోగం చేసి పొట్టపోసుకునే యువకులు నీలాంటి లక్ష్యాధికారుల కొడుకులతో చనువుగా ప్రవర్తించే కళ వివాదాంతం అవుతుంది."

ఆమె ఎప్పుడు మాట్లాడినా నూటిగా, ఉన్నదున్నట్లు చెప్పేస్తుంది.

"అగీకాక, నీకో అంత చదువుగా ఎంగు కుండాలో? ఇద్దంలేనివార్లతో ఎవరూ చనువుగా వుండరు. నవ్వంటే, నాకు పెద్ద ఇచ్చమేమో లేదు," అనికూడా ఆమె కుంప బద్ధలుకొట్టిపట్లు చెప్పింది.

యౌవకుని ముఖం సిగ్గుతో ఎర్రబడింది.

"ఏ ప్రక నియంత్తమోర్! నీకు మరో నిమయం చేమితాను విను. ఎవ్వరూలేని నిర్జన ప్రాంత ఎడారిద్వీపంలో ఒక యువకుడిని, యౌవతీ వివసిస్తున్నారను కోయవకుడు, ఆ యౌవతీ తప్ప ప్రపంచంలో మరో యౌవనే లేగనిసహజంగాభావిస్తాడు. అతనిని హుటా, ఆ లోచన బలా ఆమెమీద కేం ద్రిక రిస్తాడు. నోజులు గడుస్తున్న కొద్ది అతని దృష్టిలో ఆమె మరింత ఆకర్షకం లింగా, అత్యద్భుతంగా కనబడుతుంది. ఈ మాదిరి ఎడారిద్వీపాల కథలు నేను చాలా చదివాను; అలాటి మిత్రతల చాలా

చూశాను. అందుచేత నాకీసంగతి బాగా తెలుసు. నువ్వు అలాంటి ఎడారిద్వీపంలో ఉన్నావు—నువ్వెప్పుడూ ఈ గ్రామంలోనే ఉంటావు. నీకు కనిపించేవల్లా కుండెల్లు, పక్షులూ, భారీయాద్రమండ్-ఇంటే. నువ్వు పట్నానికి పోయి, నీ అంతస్తుకు తగిన వాళ్ళతో రిరగడం నుంచిది."

ఆమె యజమాని ఫ్రాంయంట్ వారికేసే వస్తున్నాడు. అతనిరాకను పక్కవాటుగా గమనించింది. యజమానికి కొంచెం కోపం వచ్చిందినికూడా ఆమె గమనించింది.

"జమాఖర్వులు సరి మా నున్నా వసుకున్నాను. మిస్ డ్రమండ్! ఇదా నువ్వు చేసే పని?" అన్నాడు ఫ్రాంయంట్.

యాదైయేల్లు వైబడిన మనిషి. బట్టతల. కొంచెం బక్కుగా ఉన్నాడు. ఏదన్నా ప్రశ్న అడిగి సమాధానంకోసం ఎదురుచూస్తూ పచ్చటి పారిపల్లు బయటపెట్టడం అతని ఆలవాటు.

"నాలో, నువ్వా నియంత్తమోర్!" అని అయిష్టంగా పలకరించి, తన నెక్రెటరీకేసి తిరిగాడు.

"మిస్ డ్రమండ్! నువ్వు ఊరికే పని పాటా లేకుండా కబుర్లు చెబుతున్నావన్న మాట!" అన్నాడు ఫ్రాంయంట్.

"నేనేం కబుర్లు చెప్పడంలేదు మిస్టర్ ఫ్రాంయంట్! పక్షులచూడడం అయిపోయింది." అంటూ ప గ్గు పుస్తకం చూపించింది.

"నా అగీ సుగదిలో పక్షులు చూడడానికి బాగానే ఉంటుందినుకుంటాను దానికోసం ఇంతదూరం రావనసరంలేదు," అంటూ ముక్కు నలుపుకుని యువతలిని, మానం వహించిన యువమణ్ణి పరిశీలనగా చూడసాగాడు.

"నవ్, మంచిది. నియంత్తమోర్! నేను మీ యింటికి వెళుతున్నాను. మీ లింక్రి గారితో మాట్లాడాలి. నాతో వస్తావా?"

దారియా డ్రమండ్ అప్పటికే పెద్దఇంటి కైపు తిరిగి వడుస్తోంది. అందుచేత జాక్ తోనిక అక్కడ తచ్చాడవలసిన పని లేదనుకున్నాడు.

ప్రాయంట్లకు పూటగా విదన్నా సమాధానం ఇద్దామనుకున్నాడు. కాని ఎందుకులే అని శోచించుకున్నాడు. హార్వే ప్రాయంట్ మీద మొదటినుండి అతనికి సవర్ణప్రాయం లేదు అందులో తన ప్రయురాలివై ఆ విధంగా అధికారం చెలాయించడం అతనికి మరీ కష్టం కలిగించింది.

కంచె వెంటజే గోలు వైపు వచ్చుచూ ప్రాయంట్ "ఈ భాషకు అర్హతయి లున్నావే, పీళ్లు" అంటూ మొనలు పట్టాడు. ఇంతలో చిట్టకున్న చికి "అరే, ఈ కంచె ఎవరిలా పాడుచేసింది?" అని క్రంతో వినిపిస్తూ అరిచాడు.

"నేనే" అని చాక్ కలుపుగా సమాధాన మిచ్చాడు. "ఈ కంచె మాది. అనిమలు దూరం చుట్టు తిరిగి గావడం ఎందుకని నేనే ఇక్కడ దానిచేసున్నాను. రండి, రండి."

హార్వే ప్రాయంట్ మారుమూట్లడకుండా కంచెలోనుంచి దూరి ఇవతలికి వచ్చాడు.

లోయగట్టుమీది కెక్కారు. కొంత దూరం వివాదంగా నిడిచారు చాక్ హతాభంగా నిలిచిపోయి, ప్రాయంట్ను చెయ్యి పట్టుకుని ఆపాడు. చాక్ మానున్నవంకే ప్రాయంట్ కూడా మానాడు వారి కెగురుగా ఉన్న వృక్షకాండమీద భయంకరమైన అరుణవలయం కనిపించింది. దారి ముడ ఇంకా తక్కి ఆరలేదు. అది మానీ మానగానే ప్రాయంట్ మొహం తెల్లగా పారిపోయింది.

4

ఫెలిక్స్ మార్ట్

చాక్ ఓమర్ట్ మోర్ మట్టూ కనిపించి సంతమేరా కలయ మాచాడు. మారాన

ఎవరో ఒక వ్యక్తి చేతిలో ఒక నంటి పట్టుకునిపోతున్నాడు. చాక్ అతన్ని కేకేశాడు. ఆ వ్యక్తి వెనక్కి తిరిగాడు.

"ఎవరు నువ్వు? ఏం చేస్తున్నావిక్కడ?" అని చాక్ గడించాడు.

ఆ అపరిచిత వ్యక్తి పొతుగ్గా, బావుగా ఉన్నాడు. ఎంలీ బరువుగా ఉన్నదేమో కొద్దిగా ఆయాసపడుతున్నాడు. అందుచేత వెంటనే సమాధాన మివ్వలేక పోయాడు.

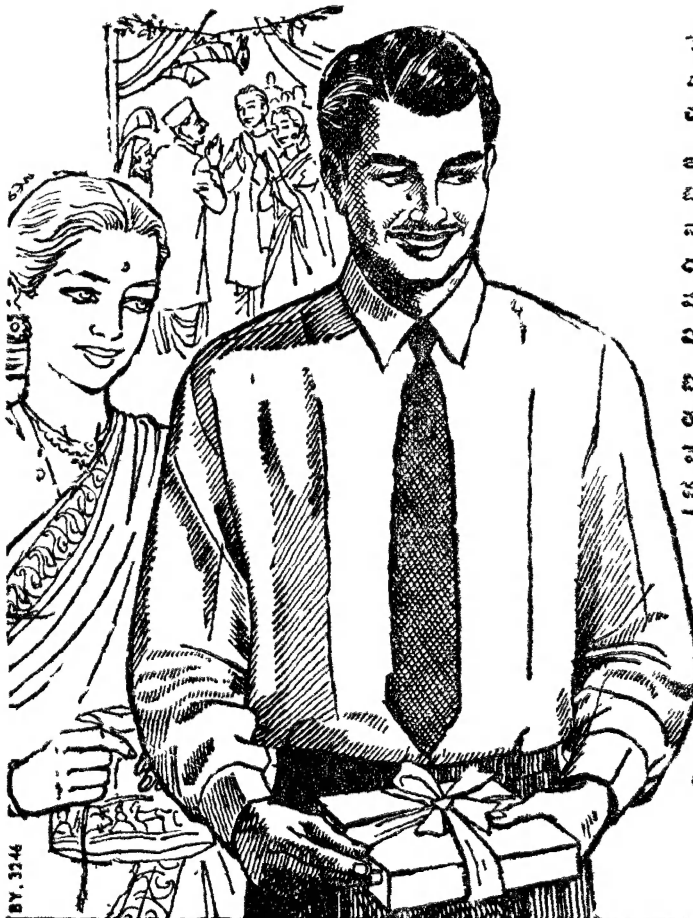
"నా పేరు మార్ట్ ఫిలిక్స్ మార్ట్. నా పేరు నువ్వు విని ఉంటావు నువ్వు జేమ్స్ ఓమర్ట్ మోర్ గారి అబ్బాయిని కదా?" అని కొద్ది వ్యక్తి అడిగాడు.

"అవును మీరిక్కడెంచేస్తున్నార?"

"రైలుస్టేషనునుంచి వస్తున్నాను ఇది అధిదారి అని చెప్పారు. కాని ఇది అనుకున్నంత దగ్గరదోవ కావట్లున్నది. మీ

ఈ వేడుక శుభకాలములో బిన్నీ స్పన్ సిల్కు చొక్కా

చేసుకుని ఎంతో గర్జాగా కనపడండి

పెళ్లికాలము వచ్చేసింది. ఎంతోమంది మిత్రముక్తలో శుభకార్యములకు, బంధువులను చూచుటకు విరామము లేకుండా వెళ్లవలసివస్తుంది.

ఇది మీరు దర్జాగా కనపడవలసిన సమయము. బిన్నీవారి స్పన్ సిల్కు గుడ్డతో తయారైన ఒక చొక్కానైన సిల్కు చొక్కా ధరించండి. దానిని ధరిస్తే మీకు ఎంతో ముఖముగా ఉంటుంది. మరియు మీ స్నేహితులు, బంధువులు దానిని విశ్వయముగ మెచ్చుకుంటారు.

బిన్నీవారి సిల్కు చొక్కా గుడ్డ ఆకర్షణకరముగ తక్కువ ధరలో అనలైన సిల్కు యిచ్చే మెత్తరవము నిస్తుంది. అంత తక్కువలో అంత చుంది చిట్టి బిన్నీవారు మాత్రమే యవ్వగలరు!

టింగుబారు ఫులేన్, కాటన్ & సిల్క్ బుల్స్ కంపెనీ లిమిటెడ్

ఏజెంట్స్, పెట్రోలియం అండ్ ప్రొడక్ట్స్ బిన్నీ అండ్ కంపెనీ (ప్రైవేటు) లిమిటెడ్

నాన్నగారిని చూడడానికి వెళుతున్నాను," అన్నాడు కొత్త వ్యక్తి.

"ఆ చెట్టుదగ్గరికి వెళ్ళారా మీరు?" అని బాక్ ప్రశ్నించాడు.

"అక్కడ నాకేంపని? నేను పొలాల కడంపడి వస్తున్నాను," అని అతడు కొంచెం కోపంగా అన్నాడు.

ఈ లోగా హాకీస్ ఫ్రాయంట్ వారిని సమీపించాడు. అతడు కొత్తవ్యక్తిని గుర్తు పట్టాడు.

"ఓహో, మార్! ఆ చెట్టుదగ్గర ఎవర్నూ యినా చూశావా?"

మార్ లేదన్నట్లు తలతిప్పాడు. ఆ చెట్టు రహస్యం అతనికి అర్థం కాలేదన్నట్లే ఉంది.

"అక్కడోక చెట్టున్నట్లే నేను చూడలేదే! ఏం జరిగింది?" అని మార్ ప్రశ్నించాడు.

"ఏమీ లేదు" అని హాకీస్ ఫ్రాయంట్ ముక్కునగా జవాబిచ్చాడు.

బియ్యర్ మోర్ ల ఇంటికి వచ్చారు. కొత్త వ్యక్తి సంచీని బాక్ పట్టుకున్నాడు. కొత్త వ్యక్తిమీద బాక్కి సదభిప్రాయం కలగలేదు. అతని కంఠం కర్కశంగా, మాట్లాడే తీరు కొంచెం వెకిలిగా, అతిచదువు తీసుకుంటున్నట్లుగా ఉంది. ఈ వెకిలిమనిషిలో తన తండ్రికి పనేముంటుందా అని బాక్ ఆశ్చర్యపడ్డాడు.

ఇల్లు సమీపిస్తున్నారు. ఇంతలో ఆక పొట్టుగా, దాదాపు అకౌరణంగా ఫెలిక్స్ మార్ట్ భయకంపితస్వరంతో కెవుసుని వెక్కిరించుకుంటూ, మనిషి నిలుపునాకంపిస్తున్నాడు. బాక్ అదిరిపడి చూశాడు. ఫ్రాయంట్ ఉలికిపడి "ఏం జరిగింది? ఎందుకల్లా భయపడ్డావ్?" అని అడిగాడు.

"ఏం...ఏం లేదు, నేను...నేను..."

"బాగా తప్పతాగి వచ్చినట్లున్నావు?" అని హాకీస్ ఫ్రాయంట్ వెటకారంగా అన్నాడు.

ఫెలిక్స్ మార్ట్ ను ఇంట్లోకి పంపించి బాక్ డిటెక్ట్ యేల్ కోసం వెదికాడు. లోటలో పొదలదగ్గర వేముకుర్చీలో చేతులుకట్టుకుని కూర్చున్నాడు యేల్.

యమకుని అడుగుల సడికి యేల్ తలతి చూశాడు.

"ఉహూ, నాకు తెలియదు." బాక్ అడగబోయే ప్రశ్న బాక్ నోట్లో ఉండగానే యేల్ అన్నాడు. బాక్ ఆశ్చర్యార్థకంగా మొహంపెట్టడం చూసి నవ్వాడు. "మార్ ఎందుకు భయపడ్డాడనికదూ నవ్వడగలచింది?" అన్నాడు.

"అవును. ఎంత చిత్రమైన మనుషులందీ మీరు? మీరు చూశారా అతను భయపడడం?"

యేల్ తలతీపాడు. "సరిగ్గా అతడు కెవుసు నేనుండే చూశాను. మీరు వచ్చిన దారి ఇక్కడినించి బాగా కనిపిస్తుంది" అంటూ ముఖం చిటికించాడు. "అతన్ని చూస్తే ఎవరో జాపకం వస్తున్నాయ్. ఎవరైందీ సరిగా చెప్పలేను. ఇక్కడికితను తిరుచు వస్తుంటాడో మీ తండ్రిగారు అతడు వస్తున్నాడని ఇందాక చెప్పారు. అతడే ఇతడని నేను నూహించాను."

"నేనితన్ని ఇదే మొదటిసారిగా చూడడం. ఇప్పుడు జాపక మొస్తోంది. మా నాన్నగారికి, ఫ్రాయంట్కి మార్ట్ అనే వ్యక్తితో ఏదో వ్యాపారసంబంధం ఉన్నది. ఈ మార్ట్ భూములవ్యాపారి అనుకుంటాను. మా నాన్నగారికి ప్రస్తుతం భూములపిచ్చి పట్టుకుంది. అన్నట్లు అరుగు వలయం మళ్ళీ కనిపించింది," అని తను చెట్టుమీద చూసిన ఎర్రని వలయం వైచమంతా చెప్పాడు.

యేల్ కొత్తవ్యక్తి సంగతి మరిచిపోయి, శ్రద్ధగా వింటున్నాడు.

"నేను లోయరైలు వెళుతున్నప్పుడు అది లేదు. నేను ఫ్రాయంట్ ఇంటి సమీపానికి వెళ్ళిన సమయంలోనే దాన్నెవరో అక్కడ ముద్రకొట్టి ఉంటారు. నేను నా స్నేహితు రాలితో మాట్లాడుతున్నచోటికి ఆ చెట్టు కనిపించదు. అందుచేత ఎవరూ చూడకుండా ఆముద్ర కొట్టడానికి పోయింది. బియ్యర్ మోర్! ఆ వలయం అక్కడెందుకు వేళారంటారు?"

"ఏదో ప్రమాదనూచకమే!" అన్నాడు యేల్.

లేచి అటూ ఇటూ తిరుగుతూ ఆలోచిస్తున్నాడు డిటెక్ట్ యేల్. కొంతసేపు చూసే, బాక్ ఇంట్లోకి వచ్చాడు.

ఫెలిక్స్ మార్ట్కి ఇందాక తగిలిన భయభూతం ఇంకాపోలేదు. అతడు భూముల వ్యాపారి. క్రయవిక్రయాలకు సంబంధించిన దర్బలకోసం వచ్చాడు. కాని ఎంత తంటాలు పడినా అతడు చెప్పనిచించేవాడే చెప్పలేక పోతున్నాడు.

"ఏమిటో, నాకే తెలియకుండా ఉంది. చెప్పలేకపోతున్నాను. ఇవ్వాలి నాకు మనస్సేమీ బాగాలేదు," అన్నాడు మార్.

"ఏం?" మార్ కౌరణం చెప్పలేకపోతున్నాడు. ఇవ్వాలి నేనేమీ చెప్పలేను. లేవజీవాయిదావేదాం."

ఫ్రాయంట్ గుర్తుకున్నాడు.

"ఈ మాట వింటానికే నమకున్నావా నేనివ్వాలి పనులన్నీ చెబుతున్నాననివచ్చింది. బియ్యర్ మార్! ఇవ్వాలి మన వ్యవహారం ప్రైవలయిపోవల్సిందే. మీరెమంటారు బియ్యర్ బియ్యర్ మోర్!"

జేమ్స్ బియ్యర్ మోర్ వ్యవహారం ఇప్పుడు ప్రైవలయినా, లింకో వారం తరవాతి ప్రైవలయినా లక్ష్యంలేనట్లు నవ్వాడు.

"మార్ట్ కు మనసు బాగా లేనప్పుడు మనమెందుకు అతన్ని ఇబ్బందిపెట్టడం? ఈరాత్రికి ఇక్కడే ఉండిపోరాదా బియ్యర్ మార్!" అని జేమ్స్ బియ్యర్ మోర్ అడిగాడు.

"అబ్బే. నేనిక్కడే ఉండను. ఎంత మాత్రం ఉండను," అని పెద్దగా అరుస్తున్నట్లు మాట్లాడాడు మార్.

"సరే నీ ఇషం" అని బియ్యర్ మోర్ నిర్లక్ష్యంగా అని దస్కతులకోసం తీసిన కాగితాలన్నీ మళ్ళీ మడిచిపెట్టాడు.

ముగ్గురాలేచి హాల్లోకి వెళ్ళారు. అక్కడ బాక్ ఉన్నాడు.

ఫెలిక్స్ మార్ట్ బియ్యర్ మోర్ కారులోనే నేపనుకు వెళ్ళాడు. నేపనుకు వెళ్ళిన తరువాత మార్ట్ చిత్రంగా ప్రవర్తించాడు. తన సంచీని లండనుకు రిజిస్టరుచేసి పడేశాడు. తానుమాత్రం పక్కనేపనులో దిగిపోయాడు. నవక అతని కేమాత్రం పడదు. అయినా, లేని ఉత్సాహం తెచ్చుకుని లోమ్మిడిమైట్ల దూరంలో ఉన్న బియ్యర్ మోర్ ఎస్టేటుకు వడపసాగించాడు. ఈ సారి అడ్డదారినికూడా నడపలేదు. మామూలు కోడ్డునే వచ్చాడు.

బియ్యర్ మోర్ ఎస్టేటుపాలిమేరవడ్డ ఉన్న చిట్టదని సమీపించేసరికి చీకటి పడింది. బాగా పొదుబోయి, సద్దుమణి గేవరకూ అతడు ఒకచోట దాక్కున్నాడు. అప్పుడప్పుడు తనలో తెచ్చుకున్న పిస్తోలు బయటికి తీసి మాడ్చు చాలాసేపు గడిపాడు.

కాశ్మీరు శాలువ

య. 2-8-0.

మాత్రమే

96" X 54"ల

కొంకల కాశ్మీరు

కాదవయ 2-8-0.

కోస్తేడ అడవం. స్థూత పరిమితంగా ఉంది, విరాళం ఇంగ్లీషులో వ్రాయండి.

KASHMIRI SHAWL HOUSE,
Durgiana (A. P. W.) Amritsar.

5. పరుగెత్తిన యువతి

“ఆ పెద్దమనిషి ఇంకా రాలేదేమిటా? అని జేమ్స్ బియర్ మోర్ విసుగుదలనూచించే కంఠంతో గొణిగాడు.

“ఎవరు?” అని బాక్ నిర్లక్ష్యంగా అడిగాడు.

“అతనే, ఫెలిక్స్ మార్ట్.”

“నిన్న మీ ఇంటికి వచ్చిన లావాటి మనిషేనా?” అని డెరిక్ యేల్ ప్రశ్నించాడు.

ముగ్గురూ దాహమీద పిట్టగోడవద్ద నుంచున్నారు. అక్కడినించి చుట్టు ప్రక్కల చాలా దూరం దాకా స్పష్టంగా కనిపిస్తుంది.

ఆ ఉదయం వచ్చే రైలు రావడం, పోవడం కూడా జరిగింది. రైలు తొమ్మిది మైళ్ళ అంత దూరం కొంపలచాటుకు వెళ్లిపోతోంది. అది వదిలిపెట్టిన రైలుని ధూమరేఖమాత్రం ఇంకా ఆలాగే కనిపిస్తోంది.

“అవును. అతనే. ఫ్రాయంట్ కు ఫోను చేసి మార్ రాలేను కనుక అతడు రానక్కర్లేనని చెబుతాను” అన్నాడు జేమ్స్ బియర్ మోర్.

గడ్డం ని మురుగుంటూ మళ్ళీ ఇలా గవ్వాడు:

“మార్ ప్రవర్తన చిత్రిం గావుంది. నుంచి తెలివైనవాడు. ఇదివరకు దొంగతనాలు చేశేవాడు. ఇప్పుడు బాగుపడ్డాడనుకుంటాను. కానీ నిన్న ఎందుకలా భయపడ్డాడో తెలియలేదు. నాగిడిలోకి అతడు వస్తుంటే చూశాను. మొహం దప్పగా పారిపోయింది. నీకు తెలుసా బాక్?”

“నాకూ తెలియను,” అన్నాడు బాక్. “బహుశా గుండెబిచ్చేమో. ఇలా అప్పుడప్పుడు జరుగుతూ ఉంటుందని అతిజేచున్నాడు.”

జేమ్స్ బియర్ మోర్ మెరిగి నవ్వుకున్నాడు. ఇంట్లోకి వెళ్లి చేతికర్ర తయ్యకున్నాడు.

“నేనలా నీ కొరవోయి వస్తాను. ఉహూ. నవ్వు రానక్కర్లేదు. కొంచెం తాపిగా, ఒంటరిగా ఆలోచించుకోవలసినది ఉన్నాయి. మిస్టర్ యేల్! మీ కమి కంగారు పడవద్దు. నేను నా ఎన్నేటూ వాటి అవతలికి వెళ్తాను. అయినా ఈ కాడిల బెదిరింపుకు మీరెందుకంత ప్రాముఖ్యం ఇస్తున్నారో?”

యేల్ అసమ్యులిహుదకంగా తలదాచి “చెల్లమీద అరుణవలయం సంగతి మరిచిపోయాడా?” అన్నాడు.

జేమ్స్ బియర్ మోర్ నిర్లక్ష్యంగా నవ్వి, “ఈ వలయానికి గిలయాలకి భయపడి నేను డబ్బు వదులుకుంటా ననుకున్నారా?” అని సమాధాన మిచ్చాడు.

నీ డోల్లూ నూచనగా చేయి దీపి, జేమ్స్ తోట చాటి నడవసాగాడు.

“నూ నాన్నగారికి నిజంగా ప్రమాదం ఉందంటారా? అని ప్రశ్నించాడు బాక్.

జేమ్స్ వెల్లినవైపే చూస్తూ నిలబడిన యేల్ కొంతసేపటికి దృష్టి మర్చించుకుని “ప్రమాదమా? అవును. ఒకటి, రెండు రోజుల్లో అయిన కేదన్నా ప్రమాదం సంభవిస్తే సంభవించవచ్చును,” అన్నాడు.

దూరాన అంతర్ధాన మపుతున్న తండ్రికేసే గెప్పు బాల్కునుండా చూస్తున్నాడు బాక్. కొంతసేపాకి “మరి నూ నాన్నగారు మీరు మీరు భయపడినంతగా అదుర్దాపడడం లేదే,” అన్నాడు.

“మీ తండ్రికి ఇలాంటి వాటిలో బాల్కిగా అనుభవం లేదు. అయిన చీఫ్ ఇన్స్పెక్టరు పార్ ను కలుసుకున్నారట. ప్రమాదం ఉన్నదనే పార్ కూడా చెప్పాడట.”

“పోలీసుకాఫికి మీలాంటి ప్రైవేటు డిటెక్టివ్లు పనికిరాకేమో?” అన్నాడు బాక్.

“పార్ అంటే నాకు చాలా గౌరవం ఉంది,” నెమ్మదిగా మొసలుపెట్టాడు యేల్. “పార్ కొంచెం నెమ్మదస్తుడు. తాపిగా పనిచేస్తాడుగాని, చచ్చులేకుండా చేస్తాడు. పోలీసుకాఫిలో ఉన్న వాళ్ళలోకల్లా అతనిక్కడే కాస్త నిజాయితీగా పనిచేస్తాడని విన్నాను. కిందటిసారి జరిగిన అరుణ వలయం నేరం సందర్భంలో అతన్ని పై అధికారులు బాగా చివాట్లు వేశారట. అరుణవలయం ముతాని పట్టుకోలేకపోతే రాజీనామా ఇచ్చేయ్యడం వుంటుందని చెప్పారట.”

నీ రివర్సు ఇలా కూట్టాడుకుండగా

జేమ్స్ బియర్ మోర్ అక్కరి చిట్టచివరి దీపిలో కలిసిపోయింది. అది గమనిస్తూ డెరిక్ యేల్ తిరిగి చెప్పసాగాడు: “కిందటిసారి హత్యకేసులో నేను పార్ తో కలిసి వుండేవాను. నా ఉద్దేశం.....”

చూతూతూగా ఆపివేశాడు. ఇద్దరూ ఒక రొకరిని చూసుకున్నారు.

సందేహంలేదు. స్పష్టంగా వినిపించింది జిహ్వలు కబం. అదవివపునుంచి దృష్టి వినిపించింది. వెంటనే బాక్ గబగబ కిందికి దూకి అదవికేసి పరిగెత్తాడు. అతని వెనుక డెరిక్ యేల్ పరిగెత్తాడు.

ఆ డివిలో ఇరవై అడుగులు వేసేసరికి మార్ మధ్యలోనే జేమ్స్ బియర్ మోర్ శరణం కనుపింది. బోర్ గిలా పడిఉన్నాడు. బాక్ భయభ్రాంతుడై తండ్రికేసి చూస్తున్నాడు. అదేసమయంలో అడవి అవతలికొనను ఒక యువతి పొదలచాటునుండి బయటికి వచ్చింది. ఆమె చేతిమీద ఏదో ఎర్రగా ఉన్నది. పచ్చికతో చేతులు తుడుచుకున్నది. తరవాత అతి త్వరితంగా సరిహద్దు కంచే దాటి ఫ్రాయంట్ గృహంకేసి పరుగెత్తింది. అసలు గృహానికి దూరంగా ఉన్న చిన్నయింటిని చేరేవరకూ ఆమె వెనుదిరిగి చూడకుండా పరిగెత్తింది. ఒకక్షణం గుమ్మంలో ఆలోచిస్తూ నిలబడింది. అదవివై పొకసారి చూసేసింది. కంటనే అంతలో ప్రవేశించి నేలమీద బల్లపెక్క ఒకటి పెరికివేసింది. ఒక చిన్న రంధ్రం ఏర్పడింది. మరొక క్షణం సంచే హించింది. తరవాత చేతిలో ఇంతసేపూ పట్టుకున్న రివాల్వరును ఆ రంధ్రంలో పడవేసింది. దానిమీద చెక్కను యథాప్రకారంగా అమర్చి నొక్కివేసింది.

(ఇంకా ఉంది)

టామ్ సాయర్ ప్రపంచయాత్ర

అనువాదం :

నండూరి రామమోహనరావు

మెటరు 2-0-0

తపాలాఖర్చు ప్రత్యేకము

ఆంధ్రగ్రంథమాల - మద్రాసు 1.

రాజమూల

౧

మహాభారత సంగ్రామం సమాప్తమై పోయిన పిమ్మట ౧౫ సంవత్సరాల పర్యంతము గాంధారి ధృతరాష్ట్రుని తిద్దరు ధర్మరాజునన్నిధి నేడొందిపోయారు. ధర్మరాజు అంగదంబును తిద్దరికి వివిధ మైనలోపము రానియ్యకుండా తుగ్గతుగ్గు కంటికి రెప్పలా కాపాడుతూండేవాడు. అంతేగాక అమృతము వారి కనుపన్నులలోనే మెలగుతూ కుమారులు లేకపోయారే అనే భావముకూడా వారిమనస్సులలో పొడవూప న్నియలేదు. ధృతరాష్ట్ర మహిషతి అభ్యుదయ జ్ఞుడేనీటి తానై స్వయంగా ఏ రాజ్యకార్యము నిర్వహించలేదు. సామ్రాజ్యాధికారభారం ధర్మరాజు భుజస్కంధాలపైనే నిలిచినా మాస్తివాపుర పౌరజానపదులందరు ధృతి రాష్ట్రుణ్ణి రాజ్యరక్షణ భారం వహిస్తున్నాడని భావించేవారట! ఆ ౧౫ సంవత్సరాల ధర్మరాజు విధంగా మనులకుం

ఎన్నెన్నో నూటిపోటీమటలు అంగదవృత్తి వాకొ వెల్లిపోయాయి. పాపం ధృతరాష్ట్రుడా ఎత్తిపొడుపు మాటలు భరించలేక లోలోపల ఎంతైనా కుమలి కృశించిపోయేవాడు.

ఒకనా చతునికి మాస్తివాపురం విడిచి వనవాసానికి వెల్లిపోవాలని ఇక ఆయనకేమం అంతా అరణ్యవాసంలోనే గడనివెయ్యాలని సంకల్పం కలిగింది.

పిమ్మట ఒకనాడు ధర్మరాజు విడితన సంకల్పం తెలియజేశాడు. ధర్మరాజెంతి మాత్రము దాని కంగీకరించలేదు. కొని అటు పిమ్మట కొంత కాలానికి మాస్తివాపురం సందర్శించిన వ్యాసమహర్షి గాంధారి ధృతరాష్ట్రునికే అరణ్యవాసమే సముచిత ధర్మమని ఆదేశించాడు. వ్యాసమహర్షి ఆదేశించినపిమ్మట ధర్మరాజుకు కూడా వారి వనవాసాని కంగీకరింప తప్పలేదు.

ప్రాచీన గాథాలహరి

టూ అనేకవిధాలుగా గాంధారిధృతరాష్ట్రుల మధ్య నలకు పాత్రుడైనాడు. ఇక మంటీడవి, ద్రోపదీడవి మొదలయినవా స్త్రీజనంకూడా గాంధారి ధృతరాష్ట్రుల కిద్దరికీ రాత్రింబగ లేమరకుండా పరివర్యలు చేస్తూ వేయివిధాలుగా వారిని కనిపెట్టిచూచాడు.

మిగిలిన పొందవులందరు ధర్మరాజు అభీష్ట ప్రకారమే ప్రవర్తిస్తూ గాంధారి ధృతరాష్ట్రుల మనస్సు నొవ్వకుండా వారియెడల భయభక్తులతో మెలగుతూ ఉండేవాడు. అయితే ఈ విషయంలో భీమసేనుని పంథా మాత్రం భాగా మారిపోయింది.

అతడు ధృతరాష్ట్రునికి వివబడీ వివబడ నట్లుగా దూరదూరంగా నిలబడి నూటిపోటీ మటలెన్నో విసురుతూండేవాడు. ఒకనాడు 'అహా ఈ భుజద్యయంవల్ల నేకదా! దుర్యోధనాదిదుష్టులందరు నిరూమధామమయ్యారు! అని తన భుజబలాని కెంతైనా మురిసి పోయాడు! ఈ మాటలు కర్ణాకర్ణి గాంధారి ధృతరాష్ట్రుల కిద్దరికీ తెలియ పడ్డాయి. ఇంకా ఇలాంటివి

అనంతరం ధృతరాష్ట్రునికి యుద్ధంలో మృతులయిన భారతవీరులందరికీ తిరిగి ఒక సారి యథావిధిగా వైశ్వాకర్మ లాదరించి అటుపిమ్మట గాంధారిదేవితో కలిసి వనవాసానికి వెల్లిపోవాలనే సంకల్పం కలిగింది. వెంటనే విదురునికి తన సంకల్పం తెలియజేశాడు. విదురుడు ధర్మరాజునన్నిధికి వెళ్లి అయినకు ధృతరాష్ట్రుని సంకల్పం ఎరుకపరిచాడు. ధర్మరాజు సంకల్పాని కంతో ఆనందించాడు. ధృతరాష్ట్రునికి వైశ్వాకర్మలకు కావలసినంత సువర్ణము పుష్కలంగా ఇవ్వవలెనని ఆయన చేత ఎన్నెన్నో ధానధర్మాలు చేయించవలెనని అనుకోన్నాడు.

కొని భీమసేనుడు దాని కంగీకరించలేదు. దుర్యోధనాదులు చేసిన దుష్కృత్యాలన్నీ తలుచుకొనే ఆతని హృదయం

వి. గణ ప తి శా స్త్రి

అంతా ఒక్క మాయగా దహించుకు పోయింది! ధృతరాష్ట్రుని కా విధంగా సువర్ణం అర్పింపరాదని నిష్కర్షగా చెప్పి వేశాడు!

అర్జును దాతనిమాటల కి విధంగా ప్రత్యుత్తరం ఇచ్చాడు.

"భీమా! వృద్ధవరపతి భీష్ముడి కురువీరులందరికీ పరిలోకక్రియ లాచరింప వలెనని సంకల్పించాడు. పృథివి కంటికి ఏకచ్ఛత్రాధిపత్యం వహించిన చక్రవర్తి ఆత్మబంధువులకు పితృకర్మలు చేయ్యి సంకల్పించి మనలను సువర్ణం యాచిస్తున్నాడు. పూర్వం ఒకప్పుడాయన్ని మనం అయిన ఊళ్లైనా ఇవ్వవలసిందిని యాచించాము. అలాంటి ఏకచ్ఛత్రాధిపతీ మన నిష్ఠకు శతేవలం పితృకర్మల కొరం సువర్ణంకొవలెనని యాచిస్తున్నాడు! అహా! ఎంతటికొలనివర్యయం సంప్రాప్తమైంది! అందువల్ల ఇంతి స్వల్పవిషయం కాదని తిరస్కరించడం ధర్మం కాదు! దీనికి నీ వంగీకరించవలెను!"

అయినా భీమసేనుని హృదయం కరగలేదు!

భీష్మువ్రోచాడులైన బంధువర్గానికి తామే పితృకర్మలాచరించవచ్చునని ఇక మిగిలిన దుర్యోధనాదులెవరికీ పితృకర్మ లాచరింపరాదని చారంతా అధోలోకాలలో పడి ముగిసేవాలని చెప్పి తన లోపలి ఆక్రోశంతో ఇళ్లకొక్కాడు! అంతటితో ఊరుకోక దుర్యోధనాదులు తమయెడల నెరవిన దుశ్చేష్టలన్నీ వరసగా ఏకరువు పెట్టాడు.

అనంతరం అర్జునుచతునికి అనేకవిధాలుగా చెప్పి చూచాడు. అయినా భీమసేనుడు దాని కంగీకరించలేదు.

అప్పుడు ధర్మరాజుక ఏమిచెయ్యిదానికి పాలుబోక స్వయంగా స్వీయకోశాగారంలోంచి ధృతరాష్ట్రునికి ధనం సమర్పింపగలనని భీమసేనుడన్న మాటలకు కనియవద్దని ధృతరాష్ట్రునికి సందేశం పంపించాడు.

విదురు దా సందేశం యథాతథంగా ధృతరాష్ట్రునికి తెలియజేశాడు. ధర్మరాజాభిమ

అన్నివిధాలా అతని సంకల్పం నెరవేర్చగల మరీ అన్నారనీ, భీముడుమాత్రం మొట్ట మొదట దాని కెంతమాత్రము అంగీకరించ లేదనీ అయితే అన్ని గారావిధంగా ప్రత్యుత్తరం ఇచ్చిన తరువాత ఒక్క నిట్టూర్పు విడిచి తన అర్థాంగీకారమాత్రం తెలియ జేశాడనీ విన్నవించాడు. భీమసేనుని మాటల కన్యధా భావించవలసిని ధర్మపుత్రుడు ప్రత్యేకంగా పంపించిన విజ్ఞప్తికూడా అతనికి తెలియజేశాడు.

ధర్మరాష్ట్రాధ్యక్షునియ్యట ధర్మరాజు సమర్పించిన ప్రయత్నాల సువర్ణ ధనరాసులతో భీష్మద్రోణాది బంధుజనుల కంఠానికి యథా విధిగా వైత్యకకర్మ లాచరించి మరునాటి ప్రభాతజేళ్ళ అరణ్య వాసానికి ప్రయాణమైనాడు.

2

ధర్మరాష్ట్రాధ్యక్షునివల్ల లాడినాల్సిన ధరించి గాంధారిణీతో కలిసి అరణ్యవాసానికి బయలుదేరి పోతున్నాడనే వార్త చాలుగు వైపులా వ్యాపించగానే హస్తినానగరం అంతటా ఒక మహా కోలాహలం బయలుదేరింది. పొగులందరూ అసెల పూరిత నేత్రాలతో హస్తినాపుర రాజ కిశులలో నిలబడి, అరణ్యవాసానికి తరలి పోతున్న వృద్ధ గృతరాష్ట్ర చక్రవర్తి వైపు రెప్పపాటు లేకుండా తిలకించారు. ధృతరాష్ట్రుడు దోసిలి ఒక్క నెమ్మది నెమ్మదిగా సాగిపోతూ తాను, తన మమారులు చేసిన అపరాధాలన్నీ మన్నించవలసిందని పౌరజానపదులందరినీ సమయంగా అభ్యర్థించాడు. చక్రవర్తి అభ్యర్థన వినగానే పౌరజానపదుల నేతలు పెద్దపెట్టున విలపించారు.

ధృతరాష్ట్రుని అరణ్యవాస యాత్రలో రాజమాత కుంతీదేవి మున్ముందుగా సాగిపోయింది. ఆమెభుజం ఆవలంబనగా గ్రహించిన గాంధారిదేవి, ఆమెభుజం ఆవలంబనంగా గ్రహించిన ధృతరాష్ట్రుడు కుంతీదేవి అడుగుల్లో అడుగులు వేసుకుంటూ నెమ్మదిగా సాగిపోయారు. వారి పంబ పాండవులు, ద్రౌపది, సుభద్ర, ఉత్తర మొదలయిన రాజకాంతలంతా నడిచి వెళ్ళారు. ధృతరాష్ట్రచక్రవర్తి అరణ్యవాసయాత్రవేళ అంతవరకు ఎండి కన్నెరగని మహిళలందరూ అశ్రుపూరిత నేత్రాలతో రాజకిశులలో పాదచారిగానే సాగిపోయారు.

క్రమక్రమంగా వారందరూ హస్తినాపుర వర్తమాన ద్వారండాటి వెళ్ళిపోయారు. ధృతరాష్ట్రుడు పౌరజానపదుల నందరినీ తిరిగి స్వగృహాలకు మరలిపోవలసిందని ప్రార్థించాడు. క్రమక్రమంగా పౌరులందరూ స్వగృహాలకు మరలిపోయారు. అయితే సజ

యుకు, విరుడుకు కూడా ధృతరాష్ట్రునితో బాటే వనవాసానికి తరలిపోయారు.

కాని కుంతీదేవి మాత్రం ఆ అంధ వృద్ధ దంపతులిద్దరికీ మారం చూపిస్తూ మున్ముందుగా అలాగే సాగిపోయింది.

ధర్మపుత్రుని కాక్షణం లోనే ఆమె వారితో కలిసి అలాగే వనవాసానికి సాగి పోగలడేమో అన్న అనుమానం పట్టుకుని వేధించసాగింది.

కుంతీదేవి అంతకుపూర్వం ఎన్నడు అరణ్యవాసానికి బయలుదేరిపోయే సంకల్పమైనా వ్యక్తచేసి ఉండలేక! ద్రౌపదిదేవి మొదలయిన వనూజసంతోషైనా ఆవిషయం ముచ్చటించి ఉండలేక! అయినా ఆమెకొసమయం లో వాతాత్మికల్యమైనా కలిగిందా? అని ధర్మరాజు నేకవిధాలుగా మధన పడినాడు.

ఇలాంటి అనుమానం మిగిలిన పాండవులకు గాని ద్రౌపదిదేవి, సుభద్ర మొదలయిన ఆంతఃపుర స్త్రీలకు గాని అటువంటి నా కలగలేదు!

రాజమాత కుంతీదేవి ఒక మార్తెనా వెనుకకు తిరిగి చూడకుండా అలాగే ముందుకు సాగిపోతున్నది. ధృతరాష్ట్రానులంతా ఆవృత హస్తినాపురండాటి కొంత దూరం సాగిపోయారు. ధృతరాష్ట్రుని ప్రయాణవేళ మహారాజప్రాసాదాలలో మోగించిన ప్రయాణ భేరి స్వను లింకా మంద్ర సుంద్రంగా మారుమోగుతూనే ఉన్నాయి! ప్రాతఃకాలప్రయాణవేళ భామ్యుదిపురోహితులు పరిస్తున్న స్వస్తిమంత్రాలు తూర్పు స్వసులలో స్పష్టస్పష్టంగా శునించాయి. బాలభానుకిరణాలు నారి మర్రిలలో సువరాక్షతలవలె తళితళ మెరిశాయి. అప్పుడే మేలుకొన్న పక్షుల కలకలాదాలు వారిందిరికి ఉపచారవాక్యాలవలె వినిపించాయి.

వారందరూ ఇంకా చాలా దూరం సాగిపోయినా కుంతీదేవి ఆ వృద్ధదంపతులకు దారి చూపినా గంభీరంగా అలాగే సాగిపోయింది. ధర్మపుత్రునికి ఆమె మరి సమకసు మరలి వచ్చే చూచినలే శునించలేదు.

3

నెమ్మదిగా ఆమెకు సమీపించి దోసిలి ఒగ్గి నిలబడి — “అమ్మా! నేను మహారాజును అనుసరించి చాలాదూరంవరకు వెళ్ళుతున్నాను. నీవు పరిజనంతో కలిసి వెనుకకు మఱిపోవలసింది.” అని ప్రార్థించాడు.

దానికి కుంతీదేవి ఏమీ మారుపలకలేదు. ఆమె నేత్రాలనుండి కన్నీరు అవిరళధారగా ప్రవహించింది. ఆమె ఇంకా కొంతదూరం వరకు అలాగే సాగిపోయింది. ధర్మరాజు తిరిగి సమీపించగా ఆమెను సమీపించి

తన ప్రార్థన మన్నించకలసిందని బ్రతికాలుకొన్నాడు.

దానితో ఆమె ఒక నిమిషం నిలబడింది. ఆమె భుజం ఆనుకొని నడక సాగిస్తున్న గాంధారి, గాంధారి భుజం ఆనుకొని యాత్ర సాగిస్తున్న ధృతరాష్ట్రుడు కూడా నిలబడి పోయారు. కుంతీదేవి గర్భదస్వరంతో నెమ్మదిగా సమాధానం చెప్పింది.

“నాయనా! సహదేవుని మనస్సెప్పుడు నొప్పించవద్దు! అతడు నన్నెన్నడు వదిలి ఉండలేదు. ఇక నీకే అతని కనుగడ!

ధర్మరాజా! నావృద్ధయం వ్రజనిర్వికం! కషకనే కరకుమారుణి ఆవిధంగా నేల పాలు చేసుకొన్నాను! అతనినిగూర్చి ఇంకా ఎన్నెన్నో మహాదానా లిప్పించవలసివసి.

ధర్మపుత్రా! ద్రౌపదిదేవికి అభిష్టమైన మార్గంలోనే నడుమకా! భీమార్జునాదుల సందరినీ ఇకనించి నీచేతిలో అప్పగిస్తున్నాను.

ఈవైన ఈ అత్త మామ లిద్దరికీ పరివర్త్య చేసుకుంటూ నేనుకూడా వారితోబాటే వనవాసం చెయ్యాలని సంకల్పించాను!”

అని చెప్పి మరి మారుమాటలేకుండా మళ్ళీ చక్కెన్నా తిరిగి చూడకుండా కుంతీదేవి అలాగే నడిచిపోయింది.

ఈ ప్రత్యుత్తరం వినగానే ధర్మరాజు వృద్ధయానికి వ్రజాఘాతం తగిలింది. అతని ముఖం వెలవెలబోయింది. ఒక్క నిట్టూర్పు విడిచిపెట్టి తిరిగి కుంతీదేవి కిలాగ విజ్ఞప్తి చేసుకొన్నాడు:

“అమ్మా! నీ విలా గవహం సర్వంకాను! వనవాసానికి నే ననుమతించేది లేదు! నీవేకవిధాలుగా మాలో ఉత్సాహకార్యాలు జడకొపకీ సంగ్రామరంగానికి పుర్రొల్పావు. నేను నీ ప్రోత్సాహం వల్ల శత్రువులందరినీ నీకేపడంగా సంహరించివేసి భూమంజలానికి కంఠటికీ ఏకచ్ఛత్రాధిపత్యంవహించి ఆ కలకలకమైన త్షత్రసర్వం పరిపాలిస్తున్నాను. ఈ సమయంలో నీవు ముప్పుల్ని విడిచి వెళిడం న్యాయ్యంకాదు. అమ్మా! కొడుకులతోను కోడళ్ళతోను కలకలాడే రాజ్యం విడిచిపెట్టి వెళ్ళిపోవడానికి నీకు మనస్సెలా ఒప్పింది? నీవు నిర్వనమైన అరణ్యంలో నిక సింపలేవు! మామీద కనికరించు తల్లీ!”

ఒక్కనిమిషం నేపామె ధర్మరాజున్నమాటలన్నీ శ్రద్ధగా ఆలకించింది. తిరిగి ఆమె నేత్రాలనుండి ఉవ్వెత్తుగా బాష్పధారలు ప్రవహించాయి. అంతేగాని ధర్మరాజుడికి ప్రార్థనకామె సమాధానమేమీ చెప్పలేదు. జలజలరాతే బాష్పధారలతో అలాగే నడిచి పోయింది.

అటుపిమ్మట ఆమెతో ఆ విషయంప్రసంగించడానికి ధృతరాజుకి మరి సామానం

కలగలేదు. అయినా ఆమె వెనువెంటనే ఇంకా కొంతదూరంవరకు అలాగే పోగిపోయాడు.

ధర్మరాజు పార్వ్యభాగంలో నడుస్తున్న భీమసేనుడీ ప్రసంగంతో క్రద్ధగా అలకొన్నాడే ఉన్నాడు. అతనితో కలిసి వెంట వెంటనే నడిచివస్తున్న మిగిలిన అర్జున సమల సహజేవాదులందరూ ఆ ప్రసంగం విన్నారు. అన్నగారే మరి మాటలాడడానికి సాహసించలేదన్న విషయం వాళ్ళక కంట కనిపెట్టి చూచారు. అందువల్లనే వారు కూడా ఇక మాటలాడడానికి సాహసించలేక పోయారు. భీమసేనుని వారందరి ఔదాసీన్యము దుస్సహయం అయింది. అదిగాక కుంతీదేవి వృద్ధులను ఆత్మమామలనడం కూడా అతనికి నచ్చలేదు! అతడు కొంత తొందరగా కుంతీదేవి పార్వ్యానికి నడిచి వెళ్ళిపోయాడు. ఆమె అతన్ని చూచి చూడవట్టుగానే పోగిపోయింది. గాంధారి భృతరాష్ట్రాలకు మార్గంలో ఏ విధమైన తొట్రుపాటు సంభవించకుండా అత్యంత భద్రంగా వారిద్దరి వెనువెంట తోడ్కొని పోయింది.

భీమసేనుడామె పక్కగానే అడుగులు వేసుకుంటూ కొంతెం ఉత్తరస్వరంతో ఇల్లాగన్నాడు:

“మహారాజీ! నీవీ సామ్రాజ్య వైభవం అంతో అనుభవించవలసిన శుభ సమయమిది! ఈ సమయంలో ఇలాగ అరణ్యాలకు వెళ్ళి బోవడం ఏమీ సముచితంగా లేదు! చేతేతులా నీవే మా అందరిచేత జననాశనం చేయించావు! అలాంటిదానవిష్య డిలాగ అరణ్యవాసానికి బయలుదేరిపోవడానికి కారణం నా కవగతం కావడం లేదు! నీవీ విధంగా అరణ్యవాసం చెయ్యడం వ్యాయంకాదు! సుఖంగా యుద్ధిస్తుంది సామ్రాజ్యవైభవం అనుభవిస్తూ హస్తినాపురంలో ఉండవలసిందని ప్రార్థిస్తున్నాను. మహారాజీ! దయతో నా ప్రార్థననున్నించవలసిందని కోరుతున్నాను.” భీమసేనాదుల వెనువెంట ప్రాపదీదేవి మొదలయిన అంతఃపురమహిళలుకూడా నడుస్తూనే ఉన్నారు. భీమసేనుడీ విధంగా ప్రసంగించిన తరవాతనైనా వారికి మాటలాడడానికి సాహసం కలగలేదు. అలాగే కొంతదూరంవరకు విశ్వబలగా ఆమె వెనువెంటనే నడిచిపోయారు. వారి ముఖాలన్నీ విషాదంతో వివర్ణమైపోయాయి.

కుంతీదేవి మొదట కొంతసేపటివరకు భీమసేనుని ప్రత్యుత్తరం చెప్పలేదు. వారందరి ముఖాలు కన్నీటిధారతో తడిసిపోయిన విషయం ఆమె గ్రహించకపోలేదు.

అయినా సంతతంగా ప్రవహిస్తున్న కన్నీటిధారలతో అలాగే నడిచిపోతూ వీరచరణతో ఒకేఒక్కసారి కన్నీరు తుడుచుకొని, ఒక నిమిషం ఆగి, ఎంతో అపారయంగా భీమసేనునివైపు చూచి నెమ్మదిగా ఇలాగన్నది:

“నాయనా! మీరందరూ దుర్యోధునిలో పరాజితులై పరాధివభిన్నులై నివేజములైపోయినారు. ఆ సమయంలో పాండుమహారాజు సంతతి నిరీర్యమైపోయిందే అనే విషయంతోనే మీలో క్షుత్తరార్థం ఉత్తేజంపడేకాదు. వెయ్యి వినుగులతో సమాన బలకలివైన నీవు దైన్యంతో కుంగిపోతున్నావనే భయంజోనే నీలో పొరుసుగ్ని ప్రజ్వలించడేకాదు! ధర్మసంరక్షకుడుగా నిలవటడవలసిన ధర్మజానికి కవవాన దుర్గతిపట్టకుండా అతని నీయంత్రాగ్యంగానికి పురిగొల్పాను. విజయనికి పరాజయం అనుచితమనే దృష్టితోనే అతని వీ విధంగా సముద్ధరించాను. ఇక నకుల సహజేవుల మాట వేరే చెప్పనే అక్కరలేదు గదా!

ప్రాపదీదేవిని ఆనాడు నిండు పేరొలగంలో ఒక క్రితదాసిగా అవమానించి నవ్వుతే నా కి పాండవకులం నశించి పోగలడనే భయం కలిగింది. ఆ క్షణనించి నీలో కాలితదుస్సహమైన కౌర్యాన్ని జ్వాల ప్రజ్వలించడేకాదు! ఆ విధంగా మిమ్మల్ని అందరినీ సముద్ధరించడానికి గల కారణం ఇంతే!

అంతేగాని సామ్రాజ్యభాగాలనుభవించడం కోసమే నే నిదంతా చేసిఉండలేదు సుమా! పాండుమహారాజు జీవితకాలంలోనే నేను సమస్త సామ్రాజ్యభాగాలు అనుభవించాను! నాకు నాటితోనే సంతృప్త సంతృప్తి కలిగింది.

ఆయనలేని నా కి సామ్రాజ్యభాగాలేల నాయనా!

తపస్సుచేసి ధర్మలోకం చేరుకోదానికి నే నరణ్యానికి వెళ్ళిపోతున్నాను.

వృద్ధులైన గాంధారి భృతరాష్ట్రాలే నా కి ఆత్మహమలు! వారిద్దరి శుశ్రూషతోనే నా కీరం పెక్కింపజేయడంలేనని సంకల్పించాను.”

అని చెప్పి ఆమె యుగ్మినివైపు చూచి ఇంకా ప్రశంసార్థంతో ఇలాగ చెప్పింది.

“నాయనా! ధర్మరాజా! నీవు మాతో చాలా దూరం వచ్చావు. ఇక నీవు భీమసేనానులతోను, కోడళ్ళతోను కలిసి వెంటనే హస్తినాపురానికి మరలిపో!

ధర్మదేవత నీహృదయంలో సుప్రతిష్ఠతమై ప్రకాశించుగాక!”

అని చెప్పి మళ్ళీ తిరిగిమాడకుండా, ఆమె అలాగే నెమ్మదిగా అడుగులు వేసుకుంటూ వెళ్ళిపోయింది.

కుంతీదేవి ప్రత్యుత్తరంతో భీమసేనుని తోబాటు మిగిలినవారందరూ తలలు వంచేసుకున్నారు. ఆ పిమ్మట వారెవ్వరూ దించిన తలలిక ఎత్తలేలేదు.

అటుపిమ్మట అందరూ విశ్వబలంగా గాంధారిభృతరాష్ట్రాలకు, కుంతీదేవి కి ప్రదక్షిణనమస్కారాలాచరించి సన్నసన్నని కోడనవ్యయంతో హస్తినాపురానికి తిరిగిపోయారు. కాని కనిపించినంతవరకు వారి మాటలన్నీ కుంతీదేవివైపే ప్రసరించాయి.

అయితే మహారాజువారి కుంతీదేవి మరి వెనకకు దృష్టి మంల్పకుండా గాంధారిభృతరాష్ట్రాల నిర్దేశి అడవిగా తన వెనువెంటనే నడిచిం చెకుపోయింది.

పాండవులందరూ గోవులేని గోవత్పాలవతి విషణ్ణవదనాలతో నిట్టూర్పులు విందుస్తూ నెమ్మది నెమ్మదిగా హస్తినాపురం చేరుకొన్నారు. ★

“అమ్మా” అని ఏడుస్తూ పరిగెత్తుకొచ్చాడు. ఎనిమిదేళ్ళ అబ్బాయి.

“ఏం నాన్నా? ఎందుకు?” అంది తల్లి.

“నాన్నే మోగోడకి మేకు కొడుతూ, వేలు చితకొట్టుకున్నాడు.”

“నాన్న చేలికి చిన్న చెబ్బ తగిలే ఏడుస్తావులా, పకడక నవ్వాల్సిగాని!” అంది అమ్మ నవ్వుతూ.

“ముందర ఏడవలేదమ్మా... ముందర నవ్వేను... అందుకే” అన్నాడు చిట్టిబాబు.

పథరేపాంచాళి

పథరేపాంచాళి చిత్రం భూపల్లె దినపత్రిక

(16 వ అధ్యాయం తరువాయి)

ఇంటికి తిరిగి వచ్చాక పదిహేను రోజుల వరకూ అల్లా తన ప్రయాణానుభవాల్నే ఖర్చించి చెప్పటం మొదలెట్టాడు. ఎన్నెన్ని వింతలు చూశాడీ కాసినిరోజులలోనే! రైలు రోడ్డు—జింజా రైలువెళ్ళేరోడ్డు, చట్టితో చేసిన సీతాధారం, పవనకాయ, దోసకాయలు; నిజమైనకాయల్లాగానే ఉన్నాయి. పొట్ట నొక్కితే మూగ్గురోగిలా కాళ్ళూ చేతులూ నిగడతన్నీ ఉప్పునాయించేబొమ్మ! అనులాడి? తాను ఎంతదూరం వెళ్ళానో, తానురథాంతోనిండిన ఎన్ని చెరువులు చూశానో, తనకు దాహమైందింటే అనేకం ఊళ్ళో నాన్న తనని పిల్లిప్రక్కన ఉన్న ఎవరింటికి తీసుకువెళ్ళాడో, వాళ్ళు తనను ఆప్యాయంగా లోపలికి తీసుకెళ్ళి పీటవేసి కూచోపెట్టి, పాలు, అటుకులు పెట్టారో— ఇవన్నీ విని విడిచిపెట్టడం; విని చెప్పటం! రైలుగోడుకబుర్లన్నీ విని వాళ్ళ అక్క ముగ్గురాలైపోయింది. “ఎంతెంత పెద్ద ప్రంభాలుచూశావురా అల్లా! తీగలు వేలాడేటూఉన్నాయ్కదూ! చాలా బాగుతీగలు కదూ; రైలుచూశానామని! వచ్చిందా?” అని దుర్గ అడిగిన మాటే మళ్ళీ అడగటం మొదలెట్టేసింది.

ఉపనా—అల్లా రైలు చూడలేదు. అదొక్కటే వెళ్ళవది, నలితి ఉండిపోయింది. అది నాన్న తప్పు నాలుకేదు గంటలు పెదలకుండా అక్కడే కూర్చుంటే రైలు చక్కగా వచ్చేది! కాని ఎంతచెప్పినా నాన్న బెప్పకోలేదు మరి;

ప్రాద్దు ఎక్కిపోవటంతో సర్వజయ విదో గబగబ పరధ్యానంగా ఎదిరుకుమ్మరి తలుపుతీసుకుని మెల్లాలో అడుక్కుగానే ఎవో నన్నటి తీగలొంటిని అడ్డం లెగిలాయ అమెకి. అంతలోనే టవ్వన విదో లెగిన

చప్పుకయ అటూ ఇటూ వివిటో పడి పోయాయి. అది వివిటో తెలుసుకునేలోపు గానే అంత ఒక్క రెప్పపాటులో జరిగి పోయింది. తర్వాతి కాసేపటికల్లా అల్లా ఇంటికి వచ్చాడు. పిల్లనుమ్మందాటి లోపల అడుగుపెడుతూ తపీమని ఆగి పోయాడు; తన కళ్ళని తాను నమ్మలేక పోయాడు; ‘ఏమిటిది? ఎవరు నా తెలి గ్రాఫ్ తీగలు తెంచేసింది?’

అంత దారుణం జరగటం, అదీ మరొకటిగా జరగడంతో వాడికి మెదట్లో అనలేమో అంతుపట్టలేదు. తర్వాతి కొంచెం తిమాయిం చుకుని నిదానంగా అటూ ఇటూ పరీక్షగా చూస్తే, ఆ చిత్తిడిగా ఉన్న నేలమీద అడుగులగుర్తులు అలుక్కుపోకుండా ఇంకా అలాగే ఉన్నాయి. అవి అమ్మ

.....

అనువాదం : మద్ది పట్ల సూరి

..... అడుగులు తప్ప; ఇంకెవరినీ కావు అని వాడి కెవరో మనసులో చెబుతున్నట్టుంది! ఎవరినీ కావు. అచ్చగా వాళ్ళ అమ్మవే! ఇంట్లోకి వెళ్లి చూస్తే వాళ్ళ అమ్మ నిశ్చయ తీగా పనసగింజలు పొట్టు తీస్తూ కూచుని ఉంది. అల్లా చిటుక్కున అక్కడే ఆగి, నాటకంలో అభిమన్యుడిలాగా పోజుపెట్టి ముందుకువంగి, “నేను ఈ తీగలన్నీ కప్పపడి అడవి అంత గాలించి తెచ్చినవి కావంటావా అమ్మా?” అని అడిగాడు పైస్తాయిలో.

చర్యజయ వెనక్కి తిరిగి చూసి “ఏం తీసుకువచ్చావ్? ఏం జరిగింది?” అని అడిగింది విస్తుబొత్తా.

“నాకు కష్టంగా ఉండదూ? ఆ తీగల కొసం తిరుగుతూంటే నా కాళ్ళని ఎండా ఎన్నిముట్ల గ్రుచ్చుకున్నాయి?”

“ఏమిటా పిచ్చివాగుడూ నవ్వా? ఏం జరిగింది?”

“ఏం జరిగిందా? నె సంతకవ్వపడి తెలి గ్రాఫ్ ప్రంభాలు పాతుకుని తీగలు కట్టుకుంటే తెంచి పారెయ్యాలా నవ్వు?”

“నవ్వు ఏమో బెడద తెచ్చిపెట్టండే ఒక్కక్షణం ఊరుకోలేవురా! దారిలో ఏమిటో అడ్డంగా వేళ్ళాడుకున్నాయి. తెలిగ్రాఫ్—ఏమో నాకేం తెలుసు? అదరాబాదరా వచ్చాను. తెగిపోయాయి. ఇప్పుడేం చెయ్యమంటావ్?” అని అనివ మళ్ళీ తన పని చూసుకోసాగింది.

అబ్బ! ఎంత రాలిగుండె అంటేను! తా సంతే అమ్మకి అంతులేని అపేక్ష అనుకుంటూ ఉండేవాడు అప్పటివరకు ఎన్నాళ్ల నుంచో పేరుకుని ఉన్న ఆ భ్రాంతి ఎగిరి పోయింది దివ్యకు. అయినా అమ్మ దింత కటికగుండె అని మాత్రం కలలోకూడా అనుకోలేదు అల్లా. ఎక్కడ నీలమణి పెద నాన్నగారి నివేళనం, ఎక్కడ పాలిత్ గారి పెద్ద మామిడితోట, ఎక్కడ ప్రపన్న మామగారి వెదురుతోట—నిన్న నల్లా ఆధియం కరమైన అడవులన్నీ ఒక్కడూ తిరిగి తిరిగి, పైకొమ్మలమీద వెళ్ళాడే సన్న పన్న తీగల ఎన్నిటిని ఎంతో శ్రమపడి తెచ్చుకున్నాడు. రైలు అట అడుకోవాలని. ఇంకెముంది?...

అమ్మ మనస్సుకు బాగా గ్రుచ్చుకునే కలువైనమాట ఏదైనా అనాలని తోచింది వాడికి మరొకటా. కాసేపు నుంచుని ఆలోచిస్తే ఇంకేమో తోచక, చివరికిందాకటి కంటే పైస్తాయిలో “ఇవారో నేను అన్నం తినను. చచ్చినా సరే తినను” అన్నాడు.

“తినను, తినను... తినకపోతేపో. నన్ను ఉద్ధరించటానికి తింటావా! అన్నం దించటమే తరువాయి ఇహ... తినకపోతేపో. ఒకరేస్తే ఎవరొచ్చిపెడతారో చూస్తాను” అన్నది వాళ్ళమ్మ.

బస్. అంతే, రెప్పపాటులో ఎక్కడివాళ్ళక్కడ అందరూ ఉన్నారు, వాళ్ళిమ్మ పనసగింజలుపాటు ఒలుస్తూనే ఉంది-అలా మాత్రం శేడక్కడ. ఏమయినాడో! ఉన్నవాడున్నట్లుండి మాయమైనాడు. పరిగ్గా ఆ సమయంలో దుగమాత్రం ఇంకోకివస్తూ, వాడిని తప్పుకుని, విసురుగా వెళ్ళిపోతున్నవాడికేని విసుపోయిమాడు. “ఒరేయ్ అత్తా! ఎక్కడికిరా అలా వెలిపోతున్నావ్? ఏం జరిగిందిరా? ఒరేయ్, మాట!” అని కేకపింది.

“నాకు తెలియదుబాబూ! నీ వన్నీ ఒక దుడుకుపనులు, నా ఎముకలు కొరికేసేస్తున్నావ్ ఎక్కడో! దారిమయంలో ఎవో తెచ్చికట్టావు. నేను చూడకుండా వచ్చాను, తెలిపోయాయి. దానికంటే చెయ్యటం ఇప్పుడు? నేనేం కావాలని త్రేంచూడేశావా? ఈ భాగానికే వాడికి రోషంతో ముక్కు ఊడి పడిపోతోంది—అన్నంతివ్వ! తినకపోతేపో. తిని ఉద్దిరిస్తావా యేం మహా దమ్ము?”

తల్లి కొడుకులు ఇలా ఆ భిమానాలకి పోయినప్పుడు దుర్గ మధ్యవర్తిత్వం నెరపాలి. ఆ పిల్ల పిలిచి పిలిచి, చివరికిలా ఆయనే యేం మధ్యాహ్నం రెండు గంటలకి తమ్ముణ్ణి వెతికి పట్టుకొచ్చింది. ముఖమంతో కిక్కు

పోయి, వాడు ప్రక్కపీఠిలోని రాయగారి తోటలో నేలబాదుగాఉన్న మామిడిచెట్టు ఎక్కి కూర్చుని ఉన్నాడు.

సాయంకాలం ఎవరైనా వాళ్ళింటికి వచ్చి అతని చూసినట్లయితే—ప్రాధున్న అమ్మమీద కోపంవచ్చి, ఇల్లు విడిచిపెట్టి పారిపోయిన అత్తా వాడేనని అనిపించను. మెల్లలో ఆ చివరనుంచి ఈ చివరవరకు తిరితీగలు కట్టిఉన్నాయి. అత్తా ఆశ్చర్యంతో నాటిని అనే పనిగా చూస్తూ నుంచున్నాడు. ఏమీ లేదాలేదు. ఆచ్చగా రైలురోడ్డు ప్రక్కన తిరితీగలు కట్టినట్లే ఉన్నాయి.

వాడు సతూవాళ్ళ యింటికి వెళ్లి, “సతూదా, మా మెల్లలో తెల్లగాఫ్ స్రంభాలు పాతి తీగలుకట్టాం. రా, రా, రైలు ఆట ఆడుకుందాం. వస్తావా?” అని అడిగాడు.

“తీగలు ఎవరు కట్టారా?”

“నేనే కట్టాను. అక్క తెచ్చిపెట్టింది తీగలు...”

“మీరు ఆడుకోండి, నేను రానున్నాను—” అన్నాడు సతూ.

‘పెద్దపిల్లల్ని పిలుచుకువచ్చి, వాళ్ళతో ఆడుకోవటం తనపని కాదు. తనమాట ఎవరు

నింటాడు? అనుకున్నాడు అత్తా. మళ్ళీ ఇంకొకపారి సతూదగ్గరకే వెళ్లాడు. కటకటాల్నానుకుని దిగాలపడి నుంచుని, “రా, సతూదా, రావూ? నువ్వు, నేనూ, అక్కా ఆడుకుందాం ఇప్పుడు. ఏం?” అన్నాడు. తర్వాత ఇంకా ఆ కటకటాల్నా “నేను టిక్కెట్లకని సంపరపనసలకులుకూడా తెచ్చాను” అంటూ చేతులు చాచి చూపించాడు. “రావూ?”

సతూ రావటానికి ఒప్పుకోలేదు. అత్తా బయటికి వెడితే పెద్ద చొరవగలవాడుకాగు. అంచేత ఇంకమీమాటాడకుండా ఇంటికి తిరిగి వచ్చాడు. వాడికి కళ్ళనీళ్ళ పర్యంతమైంది. ఇన్నివిధాల అడిగినా సతూదా రావే లేదుగా!

మర్నాడుదయం వాడు, వాళ్ళ అక్క కలిసి, ఇంటికెలు తెచ్చి దుకాణంలో చేర్చి, సరుకులు పోగుచేసుకు రావటానికై బదులు దేరారు. అవనిలో దొరికే వస్తువులు దుర్గకి చాలా తెలుసు. ఇద్దరూ కలిసి, తమలపాకు తుబదులు సీతాఫలపుత్రులు, బంగాళా దుంపలకి తుంగముపైలు, చేపలకి బదులు ప్రాద్దుతిరుగుడు పూలు, కాకి దొండ్లపళ్ళు, పైంఫల లవణంగా మళ్ళిపెట్టలు, మొదలైన

జరిగిన కథ:—

నిర్బందిపురం బెంగాల్ లోని మారుమూల కుగ్రామం. ఆ ఊర్లో చితికిపోయిన మధ్య తరగతి సంసారి హరిహరరాయ్. అతని భార్య సర్వజయ. కూతురు దుర్గ. హరిహరరాయ్ వెళ్ళయిన తరవాత కొంతకాలం దేశాలు పట్టిపోయి, శాస్త్రాలు, కావ్యాలు చదివి పండితుడై, పదేళ్ళకి తిరిగివచ్చి కావరంపెట్టాడు. దుర్గ పుట్టిన చాలవళ్ళకి అతనికి కొడుకు పుట్టాడు. వాడిపేరు అత్తా. ఇంట్లో ఎప్పుడుచూసినా ‘ఇవాళ ఎలా గడుస్తుందిరా భగవంతుడా’ అనే చింతే. కాని పిల్లలకి దేం పట్టింది? దుర్గకి ఒక్కనిమిషం ఇంట్లో కాలు నిలవదు. ఎప్పుడూ ఏ తోటలోనో, ఏ చెట్టుకిందనో ఆడుకుంటూ ఉంటుంది. అత్తా ఎప్పుడూ ఊహలోకంలోనే గడుపుతాడు. వాడికి ప్రతిదీ కొత్తే. ప్రతిదీ చింతే. వాడి జీవితానిగిలోకివచ్చే ప్రతి సాధారణవిషయమూ అసాధారణమైనదిగా, అద్భుతమైనదిగా వాడికి కనిపిస్తుంది. ఒకరోజున అత్తాను బళ్ళోవేశారు. చదువుచెప్పడంకంటే, బడిలోనే ఒకపక్కన ఉన్న చిల్లర కొట్టుపని చూసుకోవడం, కొట్టుకు వచ్చేపోయేవారిలో కబుర్లుచెప్పడమే పంతులుగారికి అలవాటైంది. కొట్లోకివచ్చే గ్రామస్థుల కబుర్లు వింటూ అత్తా ఏవో ఆలోచనల్లో తేలిపోతూ ఉండేవాడు. పంతులు ఎప్పుడైనా పాఠంచెప్పినా ఆ మాటలు వాడికి అర్థంఅయ్యేవికావు. అర్థంకాని ఆ శబ్దగముదాయం వెనక వాడికి ఏవో చిత్రచిత్రమైన రమణీయలోకాలు, దేశకాలభాగితంకాని ప్రపంచాలు కనిపించేవి. పెద్దవాడైన తరవాత దారికనుక్కుని అక్కడికి వెళ్ళాలని వాడు నిశ్చయించుకున్నాడు. ఒకసారి తండ్రి ఏదో ఊరు వెడుతూ అత్తానుకూడా వెంట తీసుకు వెళ్లాడు. ఎప్పుడూ ఊరు విడిచి వెళ్ళని అత్తా ఏదో కొత్తదేశాన్ని కనుక్కోవడానికి పోతున్నవాడిలాగ అత్తారాసుభూతి పొందాడు. కొత్తఊర్లో వాడికి అమల అనే పిల్ల స్నేహితురాలైంది. ఆ పిల్లమీద కలిగిన ఆపేయ మరోకొత్త అనుభూతి అయింది.

తన్నీ తెచ్చి, చాలాసేపటివరకు దుకాణం అమరున్నాడనిపాడు. “మరి పంచదారగా ఏం తీసుకువచ్చాం అక్కా?” అని అడిగాడు అప్పు.

“ఆ వెదురుతోపు దగ్గర దిబ్బమీద మంచి ఇసుక వుంది, అమ్మ పెంగలూ అవి వేయించేటప్పుడు తీసుకువస్తుంటే అది! ఆ ఇసుక పంచదార తీసుకువచ్చాం పద. తెల్లగా నిగ నిగలాడుతూ ఎలా ఉర్రటం దనుకున్నావో? అప్పుగా నిజమైన పంచదార లాగానే!”

వెదురుతోపులో ఇసుకకోసం వెతుకుతూ పోయి పోయి, అపరిచిలోకి వెళ్లారు. పెద్ద చెట్ల కొమ్మలకి వేలాడుతున్న తీగలని, ఎర్రగా, గుంపులగా ఉన్న పళ్లు యేవో కంటికి పడ గు గా కన్పించాయి. గుర్త అప్పు ఇద్దరూ వాటిని చూసి ఆశ్చర్య పోయారు.

ఎలాఅయితేయేం కొంకెం దిగువున ఉన్న తీగలో కొంత ముక్కను లాగేసరికి పళ్ళోలోపహ అది క్రిందపడింది. ఇద్దరూ ఆ పళ్ళును తెచ్చుకోవటానికి ఉత్సాహంగా పరుగెత్తారు.

దానిని బాగా పండిన మాకాల్ పళ్లు మూడే ఉన్నాయి. వాటిని తమ దుకాణం దగ్గరకు వచ్చినవార్లకు ముందు కంటికి పెద రుగా కన్పించేటట్లు పెట్టారు. అమ్మకం జోరుగా ప్రారంభమైంది. దుర్గ అక్కడ ఉంచిన తినుబాతులన్నీ కొనెయ్యటంతో అవి అయిపోయాయి. ఈ ఆట ప్రారంభించిన కాసేపటికల్లా వీధితిరుపు తోనుకుని సతూ రావటంచూసి, అప్పు పట్టలేనంత ఆనందంతో వానికి యెగురుస్తూ, తీసుకు వస్తూ “చూశావా, సతూదా. ఎలాంటి దుకాణం పెట్టామో: ఎలాంటి పళ్ళో చూడు: నేనూ అక్క కొనుక్కు వచ్చాం చెబుతున్నాను. ఏం పళ్ళో చెప్పకోమారాం. తెలుసా?” అని అడిగాడు.

“ఓ! అవి ‘మాకాల్’ పళ్ళు. చూశోట నిండా కావలసివచ్చి ఉన్నాయి...” అన్నాడు అప్పు. సతూ రావటం విదోజన్య తరించినట్లుంది దుర్గవార్లకి. సతూదా తమ ఇంటి కెప్పుడూ రానేరాదు. అదీకాక సతూ యొప్పడూ పెద్దవాళ్ళతో సావాసం చేస్తూంటాడు. వాడు రావటంతో ఆటలోని ప్రతీతివమంతా ఎగిరి చక్కాపోయిస్తే!

చాలాసేపు ఆట చక్కగా పోగాక, “రెండునులుకులు బియ్యం కొవాలిబ్బాయ్. నన్ను బియ్యం. నూ బొమ్మలపెళ్ళికి పిల్లను నూనుకోవాలికి వస్తున్నాను లేవు. పదిమంది కోంచేసే సందర్భం. మంచీరకం—” అన్నది దుర్గ.

“సామా పిలుపు ఉన్న పనులుంటా. అవునా?” అన్నాడు సతూ.

దుర్గ తల ఊగిస్తూ - “ఎందుకు ఉండదు?”

తల్లికి
బాగా
తెలుసును

అమె. తన విద్వలకు
అదనపు పోషణకు
ఓవల్ టిన్ యిస్తుంది

దానింత పుష్టికరమైన ఆహారమీదనే మంచి ఆరోగ్యం ఆధారపడి వున్నదనే సంగతి తెలిసేపున్న కట్టుబాదవంద మంతలా తమ వీడ్వలకు దురుకంమైన “ఓవల్ టిన్” యిస్తున్నది విద్వల తమ సత్తునను శీఘ్రంగా వ్యయంచేస్తారు కాబట్టి వారికి అదనంగా పుష్టికావలెను.

“ఓవల్ టిన్” ఎక్కువ సిద్ధమైన ఉత్తమ ఆహారములనుండి తయారు చేయబడినది దీనిలో అదనంగా వి. డి. విటమిన్లు గూడ చేర్చబడినవి. ఈ పోషకము విద్వలను ఎగలంతా ఉత్సాహంగాను, బురుగుగాను వుంచి, శ్రాద్ధు హాయిగా విదవల్లదానికి వోద్యమను. వెంటనే మీ విద్వలకు “ఓవల్ టిన్” యివ్వడం ప్రారంభించండి.

ఓవల్ టిన్

TV.443

భావి ఆరోగ్యానికి బలిష్ఠమైన పునాది

డిప్రీమ్యూటర్లు: గ్రాహము ప్రేమింకు కంపెనీ (ఇండియా) ప్రైవేట్ లిమిటెడ్

‘ఓవల్ టిన్’ అమెచూ కార్యకమం ఏదోన లేడి యోల్ కవివారూ దా కి నుండి 8-30 గంటల వరకు విసంది. (హిందీ. 41.72 మీదల్లు)

మీరంతా అడపెళ్ళివారిలోవాళ్లు-సతూదా, ఇవాళ రాత్రికే కాస్త గంధంతీసి ఉంచమని చెప్పి రాణూతో. నేను బ్రాడ్లున్నే వచ్చి తెచ్చుకుంటాను" అన్నది.

దుర్గమాట ఇంకా పూర్తికానేలేదు. ఇంతలో సతూ దుకాణంలో అమ్మకాని కని పెట్టినవాటిలో దేన్నో లాక్కుని పారి పోయాడు. వాడివెనకాలే అపూకూడా "అక్కా! ఏదో ఎత్తుకు పారిపోతున్నాడే" అని అరుస్తూ పరుగెత్తాడు.

దుర్గ తెల్లబోతూ ఆసలు ఏం జరిగిందీ గ్రహించేలోపుగానే సతూ, అపూ పరుగెత్తుకుంటూ అప్పుడే వీధిగుమ్మం దాటి పోయారు. వెంటనే బామ్మగిల్లు కేసి తిరిగి చూసేసరికి అక్కడ పెట్టిన ఆకాకాల్ పళ్లు మూడింటిలోనూ ఒకటి లేదు.

దుర్గ ఒక్కపరుగులో పీఠిగుమ్మంలోకి వచ్చిచూస్తే, ఆ లాడ్లుగు చెట మధ్యదారి నే ముందు సతూ, వెనకాల అపూ పరుగెత్తుతున్నారని, సతూ అపూకంటే మూడునాలుగేళ్లు పెద్దవాడు. అదీకాక సతూ అపూలాగా అబ్బువాకారంగా అడపిలలాగా ఉండడు. వాడిది గట్టిబళ్లు. వాడితో అపూ ఎక్కడ పరుగెత్తగలడు. అయినా పట్టుచిక్కెటంత ఎడంలానే పరుగెత్తుతున్నాడు. అయితే సతూ ఇతరుల సామ్యుత్తుకొని పరుగెత్తుకుపోతున్నవాడు. అపూ బాధ్యత వైస నేనుకుని పరుగెత్తుతున్నవాడు.

సతూ పారిపోతూ పోతూ చటుక్కున వంగి వెనక్కి తిరిగిచూడటం దుర్గ గమనించింది. అపూకూడా హఠాత్తుగా ఆగిపోవలసి వచ్చింది. అంతలో సతూ కనుచాలు

అయిపోయి పులిచింత చెట్టు ప్రక్క దారి పట్టుకున్నాడు.

దుర్గ పరుగెత్తుకుని అపూ దగ్గరకు వచ్చింది. అపూ ఒక్కతానం కళ్లు మూసుకుని ముందుకు వంగి, రెండుచేతులతో కళ్లు నలుముకుంటున్నాడు. "ఏం జరిగిందీరా అపూ?" అని అడిగింది దుర్గ.

అపూ కళ్లు పూర్తిగా తెరవకుండానే, మంటమాలంగా కళ్లు అలా నలుముకుంటూనే "సతూదా కళ్ళల్లో దుమ్ముకూట్టాడే అక్కా! కళ్లు ఏమీ కన్పించటంలా" అన్నాడు.

దుర్గ చటుక్కున అపూ చేతులు కళ్ళ మీదినుంచి తీస్తూ "ఉండు ఉండు చూడనీ, కళ్లు అలా నలపకూడదు. ఉండు చూడనియ్" అంది.

అపూ మళ్ళీ చేతులురెండు అప్పుడే కళ్ళమీదికిపోసిచ్చి "ఊహం! కళ్ళలో ఏమిటో మంటగా ఉందే అక్కా! గుడ్డి కళ్లు అయిపోయాయిలా ఉంది" అన్నాడు.

"చూడనియ్, ఏదీ" అలా నలపకూడదు కళ్లు; చేతులుతీయ్" అంటూ గుడ్డ నోట్లో పెట్టుకుని ఉండుతూ వాడికళ్ళకి ఆవిరికొపు పెట్టింది దుర్గ. కాసేపలా చేసేసరికి అపూ కాస్త కళ్లు తెరిచి చూడగలిగాడు. దుర్గ వాడి కనురెప్పలు పైకి ఎత్తి ఉఫ్ ఉఫ్ అని చాలా సార్లు ఊదించింది. "ఇప్పుడు బాగా కన్పిస్తున్నాయా? సరే నువ్వు ఇవా ఇంటికి పడ. నేను వాళ్ళ యింటికి కళ్ళి వాళ్ళ అమ్మతో అమ్మమ్మతో ఈ సంగతింతా చెప్పివస్తా. రాణూకికూడా చెబుతా. మహా అల్లరినాడు ఎక్కడో! నువ్వు వెళ్లు. నేనిప్పుడే వస్తాను." అన్నది దుర్గ.

రాణూ వాళ్ళ పెరటిగుమ్మందాకా వెళ్ళేసరికి ఇంక లోపలికి వెళ్ళటానికి గుండెలు లేకపోయాయి. దుర్గకి వాళ్ళ అమ్మమ్మంటే అమిత భయం. కాసేపు ఆ గుమ్మందగ్గరే అటూ యిటూ తిచ్చాడి, ఇంటికి తిరిగి వచ్చేసింది దుర్గ. వీధిగుమ్మంలోంచి లోపలికివస్తూ, అపూ అక్కడే తలుపుచాటున పైకి విన్పించకుండా ఏడుస్తూ నుంచుని ఉండటం చూసింది. వాడు అయిందానికీ, కానిదానికీ ఏజ్యేరకం కాదు. వాడసరెప్పుడూ సాధారణంగా ఏడవనే ఏడవడు. కోపం తెచ్చుకుంటాడు, అభిమానం తెచ్చుకుంటాడు. కాని ఏడవడు. ఇవాళ వాడికి చాలా కష్టంగా ఉండిఉంటుంది. అంత మనసుపడి తెచ్చుకున్న పండా పోయింది. పైగా కళ్ళల్లో దుమ్ముకూడా కొట్టి తలవంపు కలిగించాడు! అనుకుంది దుర్గ. వాడి తొడుపు సహించలేకపోయింది-ఆ

తొడుపు నింటూంటే మనస్సు ఏమిటో మహా కీకుతున్నట్టుంది దుర్గకి.

దుర్గ తమ్ముడి దగ్గరకు వచ్చి చెయ్యి పట్టుకుని ఓదాదస్తూ "ఏడవకురా అపూ! ఏడవకు మరీ! నాదగ్గిరున్న డబ్బులన్నీ నీకే యిస్తాగా అడుకోటానికి-ఏడవకు. రా. కళ్లు మరీ మంట పుడుతున్నాయా?.....గుడ్డ చిరిగి పోయిందల్లే ఉందే, చూడనియ్....." అన్నది.

మధ్యాహ్నం భోజనాలనీ అయక అపూ బయటికి ఎక్కడకీ వెళ్ళకుండా ఇంట్లోనే ఉంటాఉంటాడు. తాతలనా డెప్పడో కట్టినది పడిపోటానికి సిద్ధంగా ఉన్న పాత కొంప. సామానులు, పూర్వకాలపు కొయ్య కొవడిపెట్టెలు, కుర్చీపీటలు గడమంచెలు, దణ్ణపు వాసాలతో ఇల్లంతా ఇరకాటంగా ఉంటుంది. ఆ పెట్టెల్లో ఏమేమి ఉంటాయో, వాటిని తెరవగా అపూ యెప్పుడూ చూడలేదు. వాటిల్లో దాచిపెట్టిన చెంబుల్లో కుండల్లో, ఏమి ఉంటాయో నేటి అపూ అసలేరుగడు.

అవన్నీ కలిసి ఇల్లంతా గుళ్ళవ ఏదో పాతవాసనలు కొడుతుంటాయి. అవి వేటి తాలూకు వాసనలూ వాడికి తెలియదు. కాని, ఆ వాసనలు ఏదో పాతగాథల్ని జప్తికి తెస్తున్నట్టుంటాయి. ఆ గడిచిపోయిన కాలంలో అపూ లేడు. కాని ఈ వెదురు దణ్ణాలూ ఉండేవి; తాతగారి వెదురు చువ్వల పెట్టె ఉండేది; ఈ పెద్దకొవిడి పెట్టె ఉండేది. అదుగో ఆ కొండగోగు చెట్టు చివరలు కన్పిస్తుంటాయే, ఆ చిట్టిడ విలా కన్పించే ప్రదేశంలో ఎవరికో మంటపం ఉండేది. అంతేకాదు, ఎంతో నుండి ఆడపిల్లలు, మగపిల్లలు ఎన్నెన్ని పేర్లవాళ్ళో ఒకప్పుడీ యింట్లో ఆడుకుని ఉండిఉంటారు. వాళ్ళంతా నీడలాగా మారి ఎక్కడ విలీనమైపోయారో-ఎన్నాళ్ళనాటి సంగతి.

తలి నీళ్ళకి చెరువుకో ఎటికో వెళ్ళి, తా నొక్కడూ ఇంట్లో ఉన్నప్పుడు-పగటి వేళ వెలుతురులో ఆ పెట్టెలన్నీ మూతలు తీసి, వాటిల్లో ఏమేం అద్భుతమైన వస్తువులున్నాయో, పరీక్షించి చూడాలని వాడికి మహా అనిపిస్తూ ఉంటుంది. గదిలో మూల వైస మరీ ఎత్తుకొనున్న వెలిపెమీద తాటాకు లనీ మామూలునీ పుస్తకాలు ఓ గుట్ట ఉన్నాయి. అవి తన తాతగారైన ఈమ చంద్ర తర్కాలంకార్ గారి వని తండ్రి చెప్పాడు. వాటిని కనుక తనకు అప్పగిస్తే, తానే ఒకసారి పైకి ఎక్కి వాటినిన్నీ తీసి ఓసారి క్రిందికి దింపి తీసిచూడాలనికూడా అనిపించేది. ఒక్కోరోజున వాడు ఆ అడవి వైపున ఉండే కిటికీ ప్రక్కన, కాకిదాసు మహాభారతం చదువుకుంటూ కూర్చుంటూ

బహుమతి రు. 500
(గవర్న మెంట్ కింద)

తెల్ల వెండ్రుకలను పోగొట్టును
రంగులనుచూచి మోసపోవద్దు. అది తాత్కాలికము మా నువాసన "మన మోహిని హీర్ ఆయర్" అనేక వనమూలికలతో ఆయుర్వేద వ్యతిరేక యారైనది 80 సం॥ వయస్సువరకు వెండ్రుకలను నల్లగా వుంచును. ఇదిగాక మెదడుకు వల్లదనము నిచ్చును. ఉష్ణదమ, తలనొప్పి వగైరా జబ్బుల రాపియును. "జ్ఞానక కక్తి"ని కంటిచూపును వృద్ధిచేయును. కొద్దిగా నెరసివుంటే ఒక పీసా రు. 3-8-0 & 3 పీసాలు రు. 8-0-0 నగము నెరసివుంటే ఒక పీసా రు. 5-0-0. 3 పీసాలు రు. 12/- పూర్తిగ నెరసివుంటే ఒక పీసా రు. 7/- & 3 పీసాలు రు. 18/- య. ఇది వనిచేయదని నిరూపించిన రు. 500/-

GENERAL LABORATORIES,
(H. O) P. O. Rajdhanwar (H. Bhag).

ఉంటాడు. తానిప్పుడు బాగా చదవటం నేర్చుకున్నాడు. ఇదివరకులా ఎవరో చదువు తూంటే వింటూ కూర్చోనట్లు లేదు. తానే అనర్థంగా చదవగలడు. అర్థంకూడా అవుతూఉంటుంది. చదువుసంధ్యల్లో అపూచురుకయినవాడు. వాళ్ళ నాన్న వాడిని అప్పుడప్పుడు ముసలివారితో చేరగంఘాలిగారి మంటపందగ్గరకు తీసుకువెళ్తుంటాడు. ఏ రామాయణమో, (అధ్యాత్మ రామాయణంలాంటి) ఏ కీర్తనల పుస్తకమో వాడి చేతికిచ్చి "చదువు నాయనా! చదివి ఒకసారి వినిపించు పిళ్ళందరికీ" అనేవాళ్ళు. ఆ ముడుసలలందరూ మహా మెచ్చుకునే వాళ్ళు. దీనిచట్టి అనేవాడు - "మామను మను ఉన్నాడా! సరిగా మీ అబ్బాయి ఈడువాడే, చెప్పితే నమ్ముతావో లేదో కానీ, వాడి కింతవరకు అక్షరాలన్నీ సరిగా గుర్తు పట్టలేదు. నేనింకా ఎన్నాళ్ళుండబోయానోయ్. నేను కళ్ళు మూశానంటే ఏముంది. హరిహరనివృద్ధియం పుత్రగర్వంతో ఉండిపోయేది - 'మిత్రు, అంత ఖర్చు ఏం పట్టింది. పుట్టినవాడినుంచి వదిల్యాపారం చేస్తున్న వాళ్ళయ్యె; మేం పెదవాళ్ళము. ఏమైనా పండితివంకింకదా మాది! మా తండ్రిగారు తాటాకులనిండా ఒక పుస్తకాలే వ్రాసిపోలేదు. వంశానికి ఒక చాలు ఏర్పరచి మరి పోయారు. అచెక్కడికి పోతుంది' అనుకునేవాడు తనలో తాను.

వాళ్ళ ఇంటి కిటికీకి కొంచెం అవతలగా చుట్టూ మడుగుగోడ. ఆ గోడని ఆనుకుని అవతల అంతా ఒకటే అడవి. ఆ కిటికీదగ్గర కూర్చుంటే చాలు - నీలిసముద్రపు అలలాగా భాండీన, శాఖోటక వృక్షాల చివళ్ళు ఆ చెట్లనీ ఈ చెట్లనీ ప్రేలాడే రకరకాల తీగలు, ఏళ్ళ తిరుబడిన ఉన్న పెరుగుచెట్లు వయోభారంవల్ల ప్రక్కనున్న కర్మికార్, 'వంచార' తో చెట్ల మీదికి ఒరిగిపోతూ ఉండటం, వాటికింద వెలుతురు తిక్కవగా ఉండేచోట 'కాటుకపిట్టలు గంతులు వేస్తూ ఉండటం - కనిపిస్తూనే ఉంటుంది. పెద్ద పెద్ద చెట్లకింద అడవిలా అలముకుపోయిన చిన్న చిన్న మొక్కలు తీగలు - ఎండ వెలుగుని చూడటానికి ఒకదాన్ని ఒకటి ప్రోక్షుకుని ముందుకు వస్తున్నట్లుంటాయి. ఈ జీవితపు పోరాటంలో ముడించి విజృంభించిన ప్రక్కనున్న మహావృక్షపు నీడలో అణగిపో ఉండే చెట్ల ఆకులూ కొమ్మలూ వెలవెలలాడుతూ ఎండి రాలిపోతున్నాయి. మిత్రి నెత్తిన కూర్చునిఉన్న వాటి దృష్టికి ఆడవింటినీ మిలమిలలాడించే శరత్కాలపు రొండ, పెదమొలచిన పూలచెట్ల పూలవాసనలతో గుబాళిస్తూఉండే పృథ్వి - తన సొందర్య రహస్యాన్ని విస్తృతం చేసుకుంటూ కనుమరుగైపోతున్నట్లుంటుంది.

వాళ్ళ ఇంటి ప్రక్కనున్న ఆ అడవి ఇటు నీలిమైదానంవరకు, అటు ఏటిగట్టువరకు వ్యాపించి ఉంటుంది. అపూవాళ్ళ కది ఎంత తిరిగినా తిరగనట్లే ఉంటుంది. అపూ అక్కతో కలసి, ఆ అడవిలో చాలాదూరం తిరిగాడు. కాని ఆ అడవి ఎక్కడితో ఆఖరయిందో తెలియలేదు వాడికి - 'తిరిరాజో' చెట్లక్రిందుగా ఉన్నదారే ఎటుమాసి నా - నాలుగువైపులా లావువాటి తిప్పతీగలు, గుత్తులు గుత్తులుగా ఉన్న 'వనచార' తో పళ్ళు, ఇరుకుదారి ఒకటి మామిడి తోపు దాకా వచ్చి ఆగిపోతుంది. మళ్ళీ ఆ చెట్ల క్రిందనుంచి ఈ చెట్ల క్రిందనుంచి అడవి బచ్చలి, ఉమ్మెత్త, పులిగోరుచెట్ల మధ్య నుంచి వెళ్ళటం మొదలెడితే ఎక్కడ తేలు తాలో తెలియదు. 'వన దుంధులో' తీగలూ ఎక్కడో ఆ కాశం లో ప్రేలాడుతున్నట్లుంటాయి. పెద్ద పెద్ద దిరిసెన చెట్ల - పొకుడుపట్టిన కొమ్మల్ని పెదమొలచిన మొక్కలు కనిపిస్తూఉంటాయి.

ఈ అడవి, దాని క్యామల త్వం లో ని నూతనస్వర్ణ వాడి మనస్సుని, వాళ్ళ అక్క మనస్సునూ పులకింపచేస్తుంటాయి. పుట్టి నవ్వుట్టుంచీ సుపరిచితమైన దీ అడవి వాళ్ళకి తుణ్ణుణ్ణు వీధి తెలియని ఆనందంతో వాళ్ళ పాపమహ్నాదయల్ని అపూర్వ విచిత్ర రహస్యభూతితో నింపి వేస్తూఉంటుంది వరాలకి నిగనిగలాడుతూ పచ్చగాఉన్న చెట్లపాదాల మీది కరంజపుష్పాల సమపుష్పచ్చని చివళ్ళు, ఆ స్రవయపు నీడలో పెద్ద అడవి ఉమ్మెత్త కొమ్మమీద మెల్లిగా అటూయిటూ ఉడత ఒకటి తిరుగుతూఉండటం, కావలసినన్ని ఫల పుష్పాలు, అన్నిటికంటే, దట్టంగా అడవికి దగ్గరగా ఉన్న పొడలమీది కొమ్మకొమ్మనీ ఏదో తెలియని పిట్టలు వ్రాలి ఉండటం - అలాంటప్పుడు వాడి మనస్సుకు కలిగే అపూర్వగంభీరానందాన్ని ఎవరికీ వర్ణించి చెప్పలేదు వాడు! అదేదో స్వప్నం, ఇంద్ర జాలం, నాలుగువైపులా పక్షులు మధురంగా రొదచేస్తూ ఉంటాయి, బలజల పూలు రాలుతూంటాయి. సంతే నీడలు మరింత దట్టంగా ఆలముకుంటూ ఉంటాయి.

ఈ అడవిలో ఒకచోట ఎక్కడో ఓ వింతయిన పురాతనపు చెరువొకటి ఉంది. దాని గట్టునే పాడు నేవాలయం ఉన్నది. ఇప్పుడు గ్రామదేవత 'సంచానన రాక్షా' ఉన్నట్లుగానే ఒకప్పుడు ఈ ఆలయంలో విశాలాక్షీ వ్రతకూడా అలా ఉండేది. ఊళ్ళో ముజందార్ వంశీయులచే ప్రతి పింఛపడిన బ్రత ఆమె. ఒకప్పుడు తమ కోరికలు నిర్ధించబడంతో వారు దేవి మందిరంలో నరబలలిచ్చారు. అందుకేమె ఆగ్రహించి, తాను ఆలయం విడిచి చెట్ల

పోతున్నావని కలలో కనిపించి చెప్పి వెళ్ళి పోయింది. మళ్ళీ తిరిగి రాలేదు. ఎన్నాళ్ళ నాటి గాథో ఇది: విశాలాక్షీ పూజలు జరగటం చూసిన వ్యక్తి అంటూ ఎవరూ సత్యపుత్ర తేరిప్పడు ఆలయం అంతా పడి పోయింది. ఆలయానికి ఎదురుగా ఉన్న చెరువు పూడిపోయి, దోరుపుగా మిగిలిందిప్పుడు. చుట్టూ అడవి అలలుకుపోయింది. ముజందార్ వంశంలో దీపం చెట్టలాని కైనా ఎవరూ తేరిప్పడు.

అయితే - అదీ చాలాకాలం క్రిందటి గాథే - ఊళ్ళో స్వయానా చక్రవర్తి పోరు గూరు భోజనానికి వెళ్ళి తిరిగి వస్తున్నాడు. సందవేళే రేవుదాటి వస్తూ, దారి ప్రక్కన ఓ పడనారేళ్ళ నుండి నుంచుని ఉండటం చూశాడు. ఊరికి దూరం ఆ ప్రదేశం. సందవేళకూడా దాటి పోయింది. దారిలో ఎక్కడా ఎవరూలేరు. అలాంటి సమయంలో అడవిప్రాంతంలో అల్ప వయస్సురా లైన నుండరిని చూడటంతో స్వయానా చక్రవర్తి సహజంగా విస్మితుడయినాడు. కాని అతిడింకెమీ మాట్లాడకముందే ఆ నుండరి కొంచెం గర్వమితీతకంతో - "నేను ఈ గ్రామంలోని విశాలాక్షీ దేవిని, కొద్దిరోజుల్లో ఊళ్ళో కలరా - మహాచి కాలు ప్రారంభమవుతాయి. చతుర్దశినాటి రాత్రి 'సంచానంద ప్రదేశం' లో నూలు రొనిమిది గుమ్మడికాయలకొట్టి, కారీపూజ చేయ్యమని చెప్పా..." ఆ మాట పూర్తే అవుతూ అవుతూఉండగానే - నిరాంతరమయి చూస్తున్న స్వయానా చక్రవర్తి కళ్ళోయెడటి నుంచి - ఆ సందవేళే అప్పడప్పుడే అలకు వస్తున్న మంచుతెరలో అంతరితురాలై పోయిందా నుండరి. ఇది జరిగిన కొద్దిరోజులకే ఊళ్ళో అంటువ్యాధులు ప్రబలాయి. ఈ కథలన్నీ యెన్ని సార్లు విన్నాడు: కిటికీ ప్రక్కన నుంచోగానే విశాలాక్షీ దేవత వాడికి స్మరణకు వస్తూఉంటుంది. విశాలాక్షీ దేవి ఒక్కసారైనా ప్రత్యక్షం కాదా?"

* * *
హఠాత్తుగా ఆ అడవిదారిలోకి తిప్పతీగ దిగజారింది. ఆ సమయంలో -

చూపులకు చాలా చక్కగా ఉంది. ఎర్ర అంచు చీర కట్టుకుంది. మళ్ళీ నూ - చేతుల్ని

RATNAM'S 'N' OIL

నేవించిన పూర్తి సంతోష సౌఖ్యము
లనుభవించగలరు.

1 పీసా రూ. 11-4-0.

ఎద్యప్పురో జాబు వ్రాయండి.

డాక్టర్. రత్నం సన్స్,

మలకపేట బ్రిటింగ్స్, హైదరాబాదు - 2.

★ పథేర పాంచాలి ★

అమ్మవారి నగలంటివి ఉన్నాయి.

‘ఎవరు నువ్వో?’

‘నేను అత్తాని.’

‘నువ్వు చాలా మంచిపిల్ల వాడివి. నీకేం వరం కావాలి?’

* * *

వాడు పక్కమీద పడుకుని ఉంటాడు. ఒకొక్కమారు పిల్ల గాలులమీదుగా ఎన్నో పూలతీగల రకరకాల వాసనలు తేలివస్తూ ఉంటాయి. దూరాన ఎక్కడో పెద్దచెట్టు చిటానుకోమ్యను నీటి గ్రద్ద అగుస్తూ ఉంటుంది. ఈ కుగ్రామపు ప్రస్తుత సుఖ దుఃఖాలకు అతీతంగా, శరత్కాలపు మిట్ట మధ్యాహ్నం వేళ-నీలకాశపథంలో - ఉదాసీనయైన సంచారదేవత మధురకంఠస్వర కీర్తి దూరదూరాలకు పోతూ ఎక్కడో నిలినమెపోతున్నట్లుంటుంది.

ఎప్పుడు నిద్ర త్రోసుకువచ్చిందో తెలియదు, కాని నిద్రలేచి చూసేసరికి ఆటే ప్రాద్దు లేడు. కిటికీ బయట అడవి అంతా నీడలు వ్యాపించాయి. చెరురుచెట్లు చివర్లక నీరొడ పడుతోంది.

రోజూ ఈ వేళప్పుడు - నిర్వహణగొంతుకి చూస్తూంటే వాడికి అద్భుతమైన ఆలోచన లన్నీ వస్తూ ఉంటాయి. మనస్సుకి అత్యుత్తమైన ఆనందం కలుగుతుంటుంది. ఇలాంటి లతావున్నగుల మధురవాక్యనలతో నింకిన రోజులు ఇదివరకుకూడా ఎప్పుడో ఒకసారి వచ్చి ఉంటాయి. అప్పటి అనుభూతాంధపు అస్పష్టస్థితులూచ్చి, ఈరోజుల్ని భవిష్యత్తులోని ఏవో అనిర్విహేందపు ఆశీర్వాదాన్ని వింటే వేసుకుంటాయి. ఏవో సంధిపించ బోతోంది, ఈ రోజులు వృథాగా వెళ్ళి పోవు. నీటికి ఆఖరిని ఏకా అనిర్వచనీయమైన ఆనందం కానుకుని కూర్చుండి-అనిపిస్తూ ఉంటుంది.

ఈ అవరాధా వేళలలో, పుట్టిపడుట్టుంచీ ముసరిచితిమైన, ఆనందదాయకమైన ఈ అడవిలో ఎన్ని అద్భుతమైన సృష్టనలతో

విషయాలు పెనవేసుకుని ఉన్నాయి. చెరురులో ప్రవహించే చాయామయమైన ఆకాశం కనీ చూస్తూంటే-ఒక యువకపిరుని ఉదార తన అవకాశంగా తీసుకుని, ఎవరో ఓ యావకుడు అతకి కవచవంశలాలను అడిగి తీసుకునేందుకు చెయి చాచటం కనిపిస్తూ ఉంటుంది. ఇంత అంబలి త్రాగి వచ్చి, ఎవరో ఓ దగ్గరబాలకుడు సావాసగాళ్ళతో పాలు త్రాగి వచ్చావని చెప్పి-ఆనందంతో గంతులెయ్యటం కనిపిస్తుంది. ఈ పాడువడ వివేచనలలోని విలవృత్తులకిందనే అంప శయ్యమీద పడుకున్న భీష్మునికి - తన తీర్థ కరంతో పృథ్విని చేర్చించి అర్చనకు పాతాళ గంగను ప్రైకితీసుకువచ్చి వోటికి అందించింది! దశరథమహారాజా తన వీలియావనంలో సరయూతీరమందలి వనానికి వేటక వెళ్ళి, నీళ్లు మంచుకుంటున్న వేద బాలకుణ్ణి బాణంతో కొట్టింది. ఇక్కడే... అది సరిగి రాణుదీదీవాకి పెద్ద తోటలో జామచెట్ల దగ్గర దొరువున్న వేదాని ఒడ్డునే జరిగింది.

వార్లెంటో ఓ పుస్తకం ఉంది. అందులో కాగితాలు బూడిదవరకు తిరిగాయి. చైంకు కొంత చిరిగి పోయింది! ‘వీరాంగవా కావ్యం’ అని రాసి ఉంది వాని మీద. రచయిత పేరుమాత్రం తెలియదు. మొదటి పుటలు కొన్ని చిరిగిపోయాయి పుస్తకం మాత్రం చాలా నచ్చింది.....

ఊరికి ఉత్తరపువైపులో పుల్లూకుటాయా చండీ ప్రతిరోజున జరిగే నవసంతర్పణకు తల్లితో కూడా వెళుతుంటాడే - ఎవరూ ఎరుగకు కాని, మట్టా అడవి పెరిగి ఉన్న ఆ చిన్నదొరువే మహాభారతంలో వర్ణించబడిన ద్వైపాయన చూడం. ఆ నిర్వచనదేశంలోని దొరువులోనే తోడలు విరిగి, ఆవహానికుడైన ఆ నీరాధిపిరుడు-ఒక్కడూ వదిలి ఉంటాడు. ఎవరికీ కనబడకు, ఎవరూ కనుక్కోలే రసలు. ఉత్తరపువైపు వంగ చేలల్లోంచి రైతులు వెళ్ళిపోతారు-ఎక్కడా ఒక్క పిట్టయినా ఉండరు-సోనాదాంగా మెహనాని కవతల ఎవరూ ఎరుగని, నివాసాతీత తన అజ్ఞాతప్రదేశంలో కృష్ణవత్సపు రాక్షసుల కాయచీటి క్రమక్రమంగా క్రమ్యకుంటూ ఉంటుంది-అలాంటిప్పుడు వేల సంవత్సరాలక్రితపు మానవుల వేదన, ఒకొక్కపుడు పేదరింది క్రవంచనకి గురి అయిన ఆనాయక బాలుని ఉల్లాసంతో, ఒకొక్కపుడు దురదృష్టవంతుడు, విస్మయమయ్యే, అసహాయకూడదూ అయిన రాజ పుత్రుని చిత్రమితోనూ, ప్రవర్తనానమపు తనకు వాడి ఉత్సాహకృత్యంలలోని సాను

భూతితోనూ, జాగృతమూ, సార్థకమూ అవుతూ ఉంటుంది. ఈ పేరు తెలియని రచయిత పుస్తకం చదువుతూంటే వాడికన్నీ పాదు కళ్ళు చెమర్చాయి!

వార్లెనాన్న ఇంట్లోలేడు. ఉంటే తాను ఇతరధ్యాసలన్నీ వదులుకుని పుస్తకాల దస్తరం విప్పుకుని, ముందుపెట్టుకు కూర్చోవాలి. ప్రాద్దు సారం క్రుంకితున్నా వాడి కక్కడినుంచి నిముక్తి ఉండరు. వాడి మనస్సు తనాతనలాడుతుంటుంది.

ఇంకా ఎంతసేపని అలా “సభంకరి” లోని వృత్తాలు బట్టి పెతుతూ కూచోటం! అవాల్కింక అడుకోవటం మానాల్సిందేనా! ఇంకా ప్రాద్దేకుం నేమిటి! తండ్రిమీద కోపమూ అభిమానమూ ఈచామేసి!

చూరాస్తూగా తిలవనితలంపుగా వాడి కాపూట నెలపు దొరికేది. పుస్తకాలు దస్తరం దట్టమని ఎలాగో ఓయూల పాతేసి, బాగా నీడగా ఉన్న ముంగిలిలోకి పోయి గంతులెయ్యటం మొదలెటేవాడు.

అపూర్వమూ - అద్భుతమూ అయినసందే వేళ నీడ బాగా ఉన్న చెట్లదగ్గరగా బొమ్మరిల్లు... తిప్పతీగలు తింతిత్తేగ్లా కట్టిఉంటాయి... ఖరూరపుమట్టలు ఒరిగి ఉంటాయి... అడవివైపునుంచి చుట్టి వాసనలూస్తూ ఉంటాయి... పెదనాన్న గారి పాడు పడ సలంలోని పంపరవనచెట్టు చివరిని నీరొడ తీగతళలాడుతుంటుంది..... ఎనిమిదిగంటే బాదంకాయరంగు రెక్కలుగలపిట్ట అడవి బచ్చలిపాదమీదికి ఎగిరి వచ్చి వాలుతూ ఉంటుంది. కొత్తిమీసాసనలు... చిన్న పిల్లల జగత్తు ఎంత ఆనందంతో నింకి ఉంటుందో-ఆ ఆనందాన్ని ఇతరులకెవ్వరి కైనా ఎలా తెలియజెప్పటం!

సంచెపదాక సర్వజయ విజయం పొయ్యిల్లి మీద పెట్టింది. అపూ వసారాలో చాప వేసుకు కూర్చున్నాడు. కిటికీచీకటి. కీడు రాళ్ళనడమలు వినిపిస్తున్నాయి.

“దీపరావండగ లింకా ఎన్నాళ్ళున్నాయి అమ్మగారీ” అని అడిగాడు అత్తా.

దురి కత్తిపీట ముంగు పెట్టుకుని కూర్చోరుతు కూర్చుంది. “ఇంకా ఇరవై రెండు రోజులున్నాయ్. కాదమ్మగారీ” అంది.

ఆ పిల్ల రెక్కసరిగానే వేసింది. వాళ్ళ నాన్న ఇంటికివస్తాడు, తనకి, తమ్ముడికి, అమ్మకి బొమ్మలు, కొత్తిపట్టలు తేస్తాడు.

ఈనవ్వకు కొంచెం పెద్దదవుతోందని వాళ్ళఅమ్మ పాయగిళ్ళకి ఎక్కడికీ భోజనానికి వెళ్ళనివ్వటంలేదు. భారీలతింటే ఎలాఉంటాయో-కూడా మరచిపోయింది తాను. కళ్ళకళ్ళలాడే కిరమ్యూరిమనాటి వెన్నలరాత్రి చెరురులోపులో నీడలు ప్రాకిన దారివే నడుస్తూ అందరికంటే ముందు అందరి యాళ్ళకీ పోయి, లక్ష్మీదేవత

కలవరపడుస్తో అకు

“కుమారి” (మాత్రం) మదివకండి. ఆ ఆంగ్లం రచించు. నింతఅవసరం 30 (పాద) రు. 3/- (మౌనర్) 3/- (ఎక్స్‌క్లూజివ్) 8/- దీ పేజీ ప్యాకింగ్ కరెక్టం

Mrs. P. Devesa, F.M.S. (AP) Calcutta-40.
సాక్షి: Indo Medical supplies
No. 3, Pauluppan st. Seven wells
Madras - 1.

తాలూకు పేలాలు, బోడులు, అటుకులు కొంగునిండా మూటకట్టుకు తెచ్చుకునేది. ప్రతియింటా శంఖధ్వనులు వినిపిస్తూ ఉంటాయి. దారే వెడుతుంటే పూరీలు వండుతున్న వాసనలు వస్తూఉంటాయి. అమ్మవారి సాయంత్రపు నైవేద్యం ఎవరైనా తనుయింటికి పంపితే యేం! తాను చాలా పేలాలు-బోడులు తెచ్చేది. రెండు రోజులు అమ్మ అవే తినకుచిరులిండిగా పెట్టి, తానూ తింటుంది. అసారి చిన్న అమ్మమ్మ గారు-అయిన ఇంటి ఆడపిల్ల శూద్రపిల్లలాగా పేలాలు అవే తెచ్చుకోటానికి ఇంటింటికి తిరగడమేమిటి? చూసేవాళ్ళకు బాగుండవు అలాంటివన్నీ. అలా ఇంకెప్పుడూ సంపకు అమ్మాయీ! అన్నది. అప్పటినుంచీ తానెక్కడికీ వెళ్ళనేలేదు.

“చేక ఆడుకుందాం రా?” అని అడిగింది దుర్గ.

“ఊరే. ఆ గదిలోకి వెళ్ళి చేక తీసుకురా ఆడుకుందాం మరి!”

దుర్గ బిక్కుబిక్కుమంటూ అపూ ముఖం కేసి చూసింది. అపూ నవ్వుతూ “పది, నేనున్నానుగా!” అన్నాడు.

“దానిభయం చూడాలి! రోజురోజులా ఊరంతా ఆగమ్యకాలా తిరగటానికేం భయంఉండదు, కొని రాత్రిల్లి ఈ గదిలో నుంచి ఆ గదిలోకి వెళ్ళమంటే చాలు ఎక్కడదేని భయంతో బిగుసుకుపోతుంది” అన్నది తలి.

శిష్యులింటినుంచి - ఎక్కడినుంచో అపూ తెచ్చిన చీట్లపేక అది. చేక ఆడటంలో ముగ్గురూ ముగ్గురే... అపూ కింతవరకు ఏరంగు ఏగో తెలియదు. మధ్య మధ్య తన చేతిలో ముక్కలు అవతలిపార్టీలో కూర్చున్న తిరికి చూపిస్తూ - “ఇదేం రంగు? డ్రెస్ నా చూడు అమ్మా!” అని అడుగుతూంటాడు.

దుర్గకివాళి చాలా హుమరుగా ఉంది. రాత్రిల్లి సాధారణంగా వంట చెయ్యటం మంటూ ఉండదు. మధ్యాహ్నం వండిన అన్నం, కూరే మామూలుగా రాత్రిల్లికూడా. ఇవాళ అన్నం - కూరకూడా వండుతోంది. అది దుర్గకు చాలా సంతోషంగా ఉంది. ఇవాళేమో పండుగలాగుంది. అట అటుతూ “కథ ఏదైనా చెప్పరాదా అమ్మా?” అని అడిగాడు అపూ.

“అట ఆడేప్పుడు కథలు చెప్తుతూ కూచుంటే అట ఎలా సాగుతుందిరా? చాల్లే” అన్నది దుర్గ.

“కొమ్ములక్కాయలు (టా మా టా?) ఇవాళ ఎక్కడ దొరికాయే దుర్గా?” అని అడిగింది సర్వజయ.

“గోసాయిగారి పెద్దతోట లేదూ, అవు దూడను పెరికటానికి నువ్వువూ చేనూ చెల్లి లేదు బ్రా అపూ? అక్కడ చాలా

ఉన్నాయి. ఎవరికీ కనపడవు అమ్మా, పెద్ద ఆడవికదూ, లేకపోతే ఎవరైనా చూస్తే తెచ్చుకోనిచ్చేవాళ్లా!” అన్నది దుర్గ.

“అక్కడికి వెళ్ళావా? అదంతా పెద్ద ఆడవికదూ అక్కా?” అన్నాడు అపూ. సర్వజయ కుర్రవాడిముఖంకేసి వాత్సల్యం ఉట్టిపడేటటు చూడసాగింది. అప్పటి ఆ అపూ - “చందమామ రావే - జాబిలి రావే- పాపాయి పొట్టల్లా పాలుపోసి పోవే- అని పాడుతుంటే చందమామకేసి బోసి నోరు తెరుచుకునిమాస్తా ఉండేవాడు - చాడేనా ఇప్పుడు తనతో చేక ఆడటానికి కూర్చుంది! ఆమె కాచి తీరవు ఎప్పుడూ క్రొత్తగానే ఉండేది. వాడికప్పుడు ఆడటం చేతకాక పోయినా, ఒక్క ‘పట్టు’ అయినా వాడు గలవలేకపోయినా సరే - అపూ చేతికి పాడి ముక్కలన్నీ పడి, తనకు మంచి ముక్కలు వచ్చినా, వాడు అవతలిపక్షంలో కూర్చున్న వాడయినప్పటికీ ఆమె మనస్సుకు కష్టం గానే ఉండేది...”

“ఇవాళ ఏంజరిగిందో తెలుసా అమ్మా?” అని అడిగింది దుర్గ.

“ఘో. అయితే నీకూ నాకూ పార్టీ. చెప్ప చూద్దాం మరి!” అన్నాడు అపూ.

“అయితే అయిందిలే, చూడు అమ్మా, నీడికి గసగసాలంటే ఏమిటో కూడా తెలియదు. రాజీవాళ్ళయింట్లో గ స గ సాలు

ఎండబోతాడు. ‘అవేమిటి రాజీదీ?’ అని అడిగేడు నీడు. ‘తినిమాడు తియ్యగా మధురంగా ఉంటాయి’ అన్నది రాజీది. అక్కడికి పోయి ఆ గసగసాలుబోక్కి వచ్చాడమ్మా నీడు. అవి గసగసాలనికూడా కనుక్కోలేకపోయాడు. అంత పెరివాడు! కాదమ్మా?” అన్నది దుర్గ.

అక్కలో తానెప్పుడూ చెబ్బలాటపెట్టు కోసని అపూ లోగడ మాట ఇచ్చాడు. అజే చక్కగా పండిన ‘మాకాలో’ పళ్ళు సతూదాయెత్తుకుని పారిపోయినరోజున, దుర్గ సాయంత్రండాకా ఆడవి అంతా గాలించి గాలించి, ఎక్కడినుంచో ఇన్ని పళ్ళు కొంగున మూటకట్టుకువచ్చి, వాడిముందర పోసి, “ఏం, సరేనా ఇవా? ప్రార్థనల్లా తెగ ఏడ్చావుగా!” అన్నది. ఆ రోజు సాయంత్రం వాడికంత సంతోషం అన్ని పళ్ళు చూడటంవల్ల కలిగిందో, అక్క ముఖం-ముఖ్యంగా ఆ పిల్లదాని చారెడు కళ్ళలో తొణికిసలాడిన అపేక్షతో కూడిన చిరునవ్వును చూడటంవల్ల కలిగిందో - వాడికి తెలియదు.

“గాడిద అటరా అపూ! జాగ్రత్తగా ఆడు” అన్నది దుర్గ చేకముక్కలు కలిపి వేస్తూ....

(56-వ పేజీ చూడండి)

“నేను మై కాఫీ నే
ఎన్నుకొనుచున్నాను”

“15 సంవత్సరములనుంచి అన్నిటికంటె
మేలని మా సంసారము మెచ్చుకొన్నది”

my Coffee

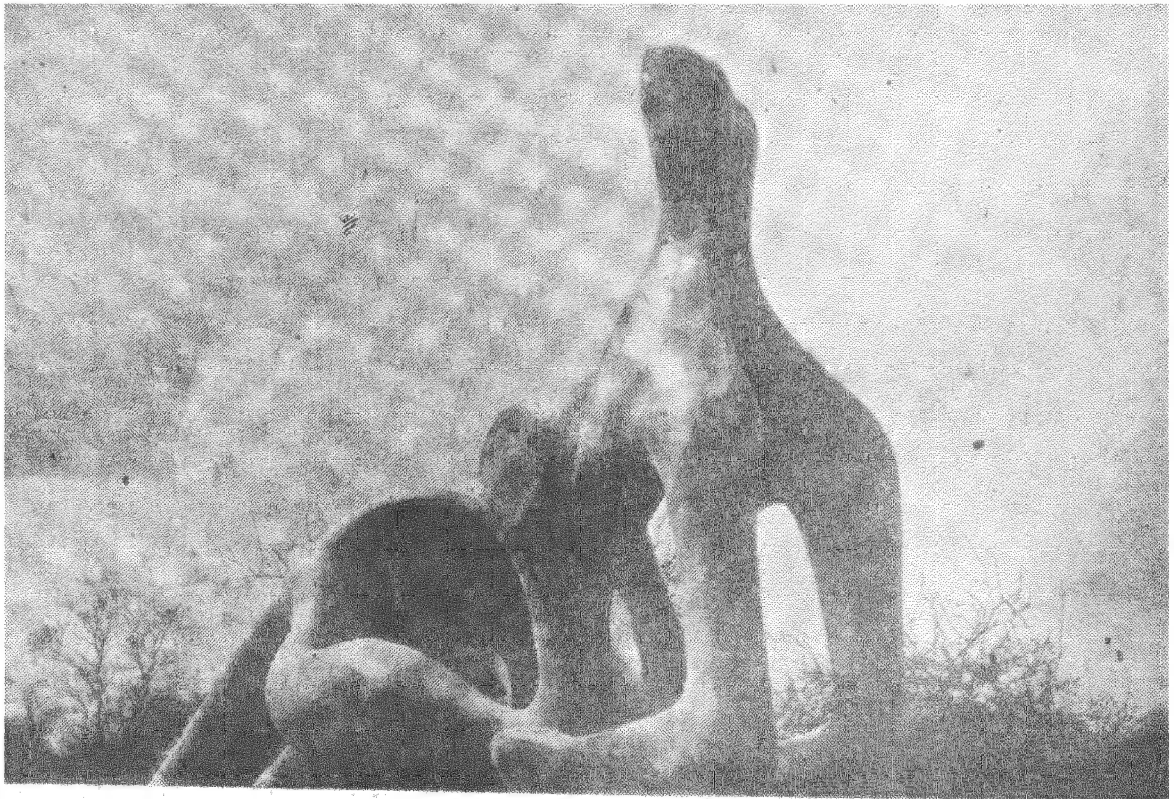
1. 1. 1 పా.
ప్యాకెట్లలో
భింతును. మరియు
పా. 20. పా. 7,
పా. 8, పా. 1. ల
డబ్బాల్లో
భింతునుచున్నది.

(ప్రాతినిధ్యం లేని కొన్ని ప్రదేశాలకు
విజెంటు కావలెను.
కాంట్రాక్టు:

మై కాఫీ కంపెనీ,
అమిన్ జిక్కరై, మద్రాసు-29.

“... ..”
“... ..”

అ. :- తెలిజాకవగవహే, తెలిసుంజే
అ. :-

అ:- పెళ్ళికాం పెళ్ళి. చీటి పడ
లోగా ఇంటికి రమ్మని నీకు ఎన్ని నాడు
చెప్పాలి?

శో:- పెళ్ళియివ్వకయితే ఆ నిర్బంధం
లేదా ఏమిటే!

అ:- అనుగో ఆ జొంతుకును సమాధా
నాలే మాడవంట.

శో:- నువ్వేకిర ప్రశ్న జొంతుకును
ప్రశ్న కాదు? ఇంక ఆలస్యం ఎందుక
యిందో అని అడుగుతే... పెన్సిన్ ఆకు
కున్న తర్వాత నేనూ శో కలిసి నీవకి షికా
రెళ్ళిం. అంచేత ఆలస్య మెందో అని చెప్పే
దాన్ని.

అ:- నీవ షికారూ, కా లేటి మీటిం
గులూ, కల్లు పెన్సిన్, పిరిమాల్ ...

శో:- బర్డె పార్టీలు, కాలేజీ (డామా
రిహార్సులు. మ్యూజికల్ ప్రాక్టీసులు...
ఏవో ఒకటి శోజూ ఇంటికి పెందరాళే
రావటానికి అడ్డంవనూ వేవుంటా యం
టావు... అవునా అమ్మా?

అమ్మ అ సహాయ సి తి మాస్తే నాకే
జాలేసింది. అసలు శోధ తో వచ్చిం
వేలీయే అది. తన హాస్యరసం, తెలివి
లేటూ ప్రదర్శించాలనే మాట్లాడుతుంది
కాని ఎదుటివాళ్ళ హాసయం అరంచేసుకో
టానికి ప్రయత్నించదు. కాని ఇక్కడ అమ్మ
శోధ పెళ్ళివిషయం అటో ఇటో చేర్చుకొన్న
లన్న పట్టుదలతో వుండ. అసలు అమ్మకూడా
ఒకటాన్ని తాం గేసులిషి కొదు.

అ:- అయితే శిష్టాదున పెళ్ళియితే
రాత్రి తొమ్మిది గంటలకి కల్లునంబి ఇంటి
కొస్తే ఇంట్లో తంతుకుగ చేసిపెతారా?

శో:- ఓన పెళ్ళియివ్వటే మాట
కదా... అప్పడే అలాగే చింతకోవచ్చు.

అ:- ఇంకా ఎప్పుడో అనుకుంటున్నా
వేమో. ముహూర్తం నిర్ణయించి రేపు
మామిదానంకో చేసేయ్యడమే

శో:- నువ్వు చూడ తోయే పెళ్ళి
కొడుక్కో ఓ పెళ్ళి మామిర్ని కూడా చూడు.
చేస్తేదాం.

అ:- ఏమిటే నీ ఉద్దేశం! ఇంకోయేదా
దాలో నీ కరచైయేళ్ళొస్తున్నాయి ఇంకా
నిలభి మ్యాయేట పెళ్ళికుతానా?

శో:- నువ్వన్న యరచైయేళ్ళకి, నువ్వు
రీతుపడే నిలభి యేళ్ళకి మగ్గుతున్న వ్యవ
ధిలో ఎప్పుడో ఒకప్పుడు పెళ్ళాడొచ్చు.

దానితోటి "బెల్లంకొట్టిన రాయిగా అలా
కూర్చుంటారేమిటండీ" అన్నట్లు అమ్మ
మొహం పెట్టి నాన్న గారికేసి చూసింది.
నాన్న గారిది గమనించి పుస్తకం మూసేసి
"శోభా! చి. యే చదువుతున్నావన్న
మాటేకాని కన్నతల్లితో ఎలా మాట్లాడాలో
నీకు తెలిను. నివమాపాలు మోసి..... "

డాలు దరించి న యోధుడు
(ప్రసిద్ధ శిల్పకారుడు హెన్రీ మూర్ శిల్పం)

కో:- అదికాదు నాన్నా.....
అప్పటికప్పుడే తన విద్యుత్ కర్మాన్ని
నెరవేర్చుకొన్న మళ్ళీ పుస్తకంలాకి తల
దూర్చుకొని నాన్నగారు. అమ్మ నావైపు
తిరగటంతోనే కోభకూడా నావైపు తిరి
గింది. తక్షణం పేపరు పైకెత్తేశాను.

కో:- పోనీ నువ్వు చెప్పు అన్నయ్యా...
ఇప్పుడు నా పెళ్ళి కేం తొందరొచ్చింది?
నా చదువు పూర్తవ్వకుండా ఈ నిర్బంధం
ఏమిటి? ఇప్పుడు నీ చదువు మానెయ్య
మంటే నీ కెగగుంటుంది?

అ:- అన్నయ్య చదువుకుంటాడు.
ఉద్యోగం చేస్తాడు. నువ్వు కూడా
ఉద్యోగం చేస్తావా?

కో:- అవసరమైతే చేస్తాను. లేదా
చదువుకోటంలో తప్పేముంది?

నిజానికి నాకిలాంటివాడనంటే కిట్టదు.
పైకంటే కోపమొస్తుంది కానీ, నూటికి
తొంభయింది ఆదాకు ఈ రోజుల్లో
దెబ్బుంది కనక, మా కోభలాగ ఈ కాలేజీ
నాతావరణం, ఈ స్నేహితులూ, ఈ సర
దాలు విడిచిపెట్టలేక సాధ్యమైనంతవరకూ
విద్యార్థిదశను పొడిగించుకోవాలన్న ఉద్దేశ
శ్యంతో చదువుకుంటున్నాళ్ళే. వాళ్ళ
లక్ష్యమల్లా సమాజంలో వాళ్ళు చదువుకున్న
నవనాగరికనాగరిమణులుగా చలామణి అవ
టమే. ఏ కొద్ది మంది స్వతంత్రజీవిత
సాధనకోసం, మరికొందరు సహజమైన
విద్యార్థిలాడ మూలంగా చదువుకుంటారు.
నాకు తెలిసినంతవరకూ మా కోభ చివర
రెండు తరగతుల్లోకిరాదు. ఇంకాకే నేను
మాత్రం నోరు విప్పలేదు.

అ:- చదవేనే వున్న మతీ పోయిందనీ!...
కొన్నాళ్ళు పోతే పెళ్ళి వద్దంటావను
కుంటాను.

కో:- చదివి మతి పోగొట్టుకోకముందే
పెళ్ళాడే పూచీ నాది.. అమ్మ! కాలాన్ని
పట్టి మనుషులు పద్ధతులూ, కట్టుబాట్లూ
మార్పుకోవాలి. చెవటిరోజుల్లాగే ముందు
రోజులూ వుంటాయనుకోకు, నాపెళ్ళి
గురించి నువ్వేమీ చెంకెట్టుకోవద్దు. పెళ్ళి
చేసుకుంటాను. అది నా యిష్టమొచ్చినప్పుడు
నా కిష్టమైనవాణ్ణి. మానవజన్మ తినందుకు
మొగాడు భార్య నెన్నుకోవడం, అడవి

భర్త నెన్నుకోవడం కనీఃస్వతంత్ర మనగల
మన్నుమాట

“నిన్న స్వతంత్రమిస్తే...దిలీప్ మహర్ నో
చేవానంద్ నో...” అనేద్రామనుకున్నాను
కానీ మళ్ళీ ముటలుమింగేశాను. ఈ రోజుల్లో
ప్రతి చదువుకున్న ఆదవానికి ఉపన్యాస
భోరణిగో మాట్లాడటం పరిపాటైపోయింది.
ఎందుకూ! ఆ మధ్య గోదావరి వరదలసంద
ర్భంలో పిళ్ళికాలేజీనెక్రటివ్ ప్రతిభాదేవి
చందాశోం నాన్నగారిదగ్గర కొచ్చిన
రోజున..అదృష్టవశాత్తూపడకపర్చిలూకుర్చు
న్నాను కనక సరిపోయింది. అదేమిటో
విశేషమిది ఒక్కడే అయినా నిండుసభలో
లాగ ఒళ్ళు తెలియని ఆవేశంలో, దారుణ
దృశ్యాలు కళ్ళకి కట్టినట్టు వర్చిస్తూ, పెద్ద
ఉపన్యాసం. చివరకి చెక్కుమీద సంతకం
పెనుతూంటే నాన్నగారి చెయ్యి వణకడం
కళ్ళారా చూశాను.

భోరణి కొంచెం తీవ్రం గా వుందని
లాగుంది నాన్నగారు కలగజేసుకున్నాడు.

నా:- అదికాదు కోభా. కామేశం ఈ
మధ్య హైదరాబాద్ వెళ్ళాడట. మళ్ళీ తిరిగి
వెళ్ళిపోతూ ఎల్లుండి యిక్కడ దిగుతానని
రాశాడు. మొన్న మీ ఆత్మయ్యరాసినపుత్తరం
బట్టి ఈ సారి పిడు దిగటంచూస్తే...

అ:- పెళ్ళి మాపుల కొస్తున్నాడన్నమాట.

కో:- సరే వద్దంటేమాత్రం మా నాడు
కనకనా...రానీ.

కామేశం మా మేనల్లకొడుకు. కామేశం
తండ్రి స్వతహాగా ఆస్తివరుడు. దాన్ని
కాస్తా కూస్తా వృద్ధిచేసి కామేశానికి పదో
యేడు రాకుండానే పరమపదించాడు.
ఒక్కడే సంతానం అవశంవల్ల మా ఆత్మయ్య
వీణ్ణి ఎంతో గారాంగా పెంచించింది. దానా
దీనా వాడికి జ్ఞానమొచ్చింది మొదలు
(అసలు జ్ఞానం రాలేదని మా నాన్నగారి
అభిప్రాయం) ఇంతవరకూ ఫలవకుండా
ఒకక్లానూ ప్యాసవలేదు. నేనూ వాడూ
ఒకేయాడువాళ్ళం. అంటే కోభకంటే
నాలుగేళ్ళు పెద్ద. కోభ బి. యే. మొదటేడు
చదువుతోంది. కామేశం ఇంటర్ రెండో
యేడు రెండేళ్ళునుంచి చదువుతున్నాడు.

అ:- ఎంత ఆప్రతిష్ట! మనం వాళ్ళ
కాళ్ళావేళ్ళాపడి సంబంధం నిశ్చయించు
కోవల్సింది. వాళ్ళంత వాళ్ళొచ్చి అడుగుతే
మనమీలా బిరుసుకుపోవడమా?

నా:- కోభా...నువ్వు అమ్మ చెప్పే
విషయాలు జాగ్రత్తగావని ఆలోచించినిశ్చ
యించుకుంటే, మనం అటోయిటో నిర్దా
రణ చేసుకుని, ఆత్మయ్యకి రాసేస్తే మన
భాగ్యత తీరిపోతుంది.

అ:- అటో యిటో ఏమిటండీ!...

మొదట్నుంచీ మీ కిష్టంలేదీ సంబంధం
మనకి కావాల్సిన దగ్గర సంబంధం. ఒకటి!
పదిసార్లు నచ్చ చెప్పవల్సింది పోయింది...
వైగా అక్కడైంది చెప్పేసే భాగ్యతతీరిపో
యిందని బోధిస్తున్నాను! ఇంకేమనుకోనూ!

నా:- అయితే దాన్నాలోచించుకో
నివ్వవామిటి? దగ్గర సంబంధం దగ్గర సంబం
ధమని దండకందరువుతావు. మా అక్కయ్య
కొడుకు నాకు దగ్గిరో దూరమో నువ్వు
చెప్పాలా? అదీ చదువుకుందీ....

అ:- అదుగో ఆ చదువే కొంప
మంచింది. ఆ ఇంటర్మిట్ తోనైనా దాని
చదువు అపేసి పెళ్ళిచేస్తే బాగుండేదే;
ఇప్పు డింతకీ ఆతగా ధోకాను తక్కు
వలో వున్నాడనేకదా ఇంత పెంకితనం.

కో:- ఇంత పెంకితనం గా వున్న నన్ను
పెళ్ళాడిమాత్రం ఏం గుఱుపడతాడే లావ?

అ:- సరే ఇది నామూలు పాటే ఈ
యింట్లో ఒకప్పుడుమాత్రం నా మాట
చెల్లింది కనకనా.

అమ్మనుమాస్తే వాలేసింది. “నా పెళ్ళి
విషయంలో నీ మాట చెల్లిస్తానమ్మా. నీ
యిష్టమొచ్చిన డిల్లని చేసు పెళ్ళావతాను”
అందామనుకుని, మళ్ళీ చటుక్కున మా మేన
మామకూతురుమాట జ్ఞాపకమొచ్చి నో గు
మూసుకున్నాను. అసలు నిజం చెప్పాలంటే
నాన్నగారికికూడా యీ సంబంధం
యిష్టం లేదు. దానికి కారణాలు ఒకటి
ఇరువు....రెండు పెద్ద అంతిమలో వున్న
సంబంధం ఏదైనా చెక్కులనీ, కామేశాని
కిచ్చి పెళ్ళిచేస్తే, ఆస్త్రీమానీ వితంతు
వయిఅప్పగారితో వియ్యమండేదని లోకు
లనుకుంటారన్న అభిప్రాయం...మూడు ఎవరి
దగ్గిరా భయభక్తులులేకుండా పెరిగిన
కామేశం రేపొద్దున్న ఎలా తయారవు
తాడోనన్న భయం.

* * *
బావ మెయిలు కొచ్చానని తెలుసుండీ
కూడా సేదనకి వెళ్ళలేదు. వెళ్ళమని
ఇంట్లో ఎవళ్ళూ అనలేదు. బావమాట
తలుచుకుంటే గుండెల్లో దడగావుంది.
వాడురాకపోయినా బాగుండుననిపించింది.

నా:- ఏరానీకు కాజేజీ టైం అక
లేదా?

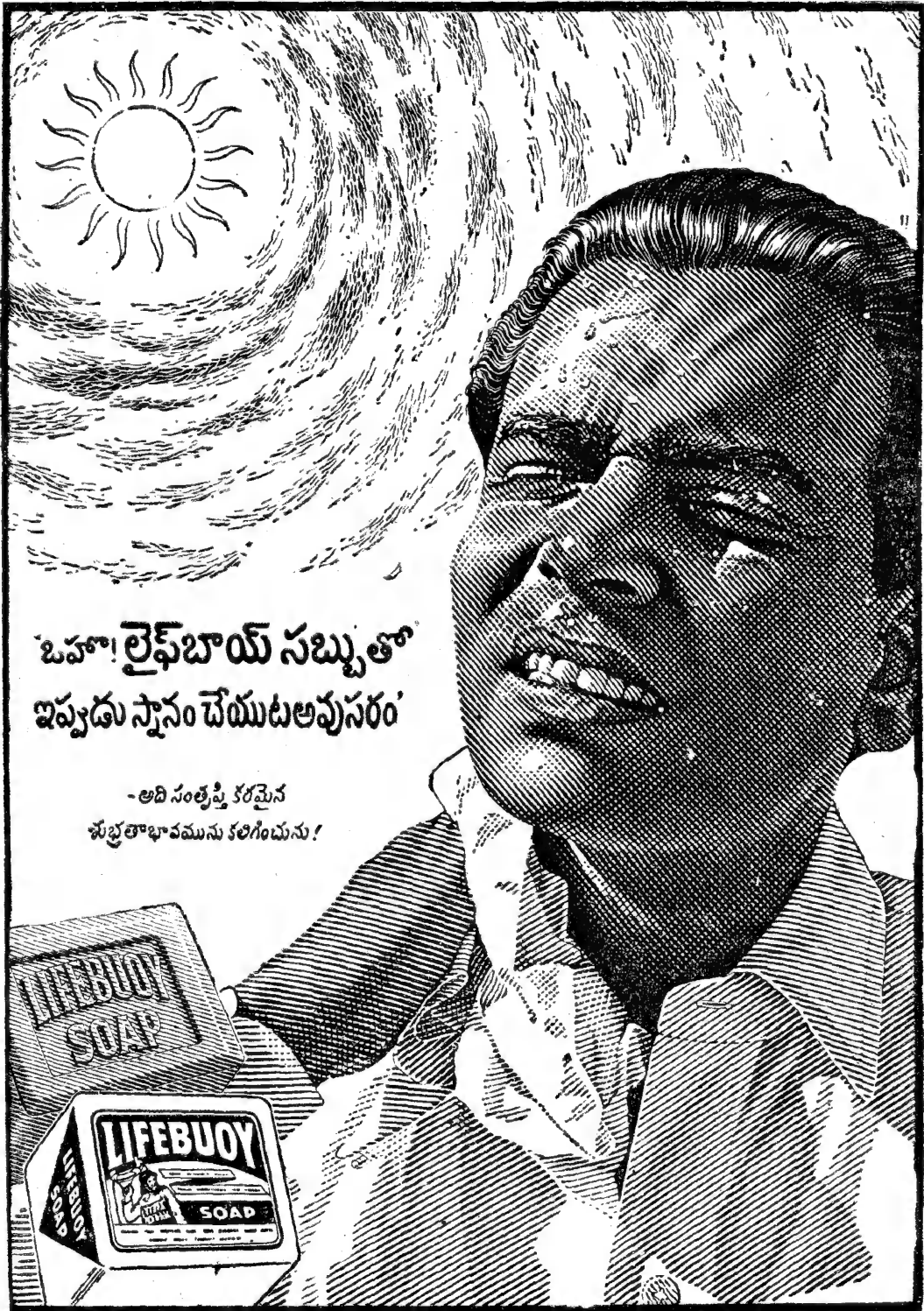
నే:- ఇవ్వక కామడొస్తున్నాడని వెళ్ళ
లేదు.

నా:- ఓహో! మరి కోభా?

నే:- వెళ్ళుకుట.

ఇంతకీ నాన్నగారుకూడా ఆఫీసు క్లర్క్
ప్రయత్నంలో వున్నట్టు లేదు. అమ్మ యీ
పాటికి వంటయిందని కుబరం పేది. ఇవ్వక
అదీలేదు. ఏమిటో యింట్లో అందరం జడ్డీ
తీవ్రకోసం ఎదురుమాస్తే నేరబట్టాగ
కామడికోసం ఎదురుమాస్తున్నామా అని.

సంజగారు పండ్లసాది
అగత్యమైన పంటలు బెషర్లములు
కానీమనె కస్తూరి మాత్రం... 10-6-0
కర్రజ్జ గోరొజు మాత్రం... 0-8-0
బూరక్కి బోడవమనుకల మాత్రం... 0-6-0
మా మందుల పూర్ణ బాటకాకు వచ్చెయ్యండి
యస్సెటిల్ కేఎన్ఆర్, బండరు వీధి, మల్లాసా, విజయవాడ.

‘ఒహో! లైఫ్ బాయ్ సబ్బుతో
ఇప్పుడు స్నానం చేయుట అవుసరం’

- అది సంతృప్తి కరమైన
శుభ్రతాభివమును కలిగించును!

L. 860. 712 71

వారకడెలండ్ తయారు చేయబడినది

సించింది. కాముడు నాలుగు సంవత్సరాల తర్వాత వస్తున్నాడు. ఈ పాటికి ఎంత కూరి బాయి వుంటాడో! ఇదివరకు నాకు మా యింటి కొచ్చినప్పుడల్లా నాకూ శోభికి ఏకా వొకటి పట్టుకొచ్చేవాడు. ఈసారి ఏం పట్టు కొస్తాడో. తన్ను పెళ్ళాడటం శోభికి యిష్టం లేదని తెలుస్తే ఎంత చిన్నబుచ్చు కుంటాడో. తర్వాత బావకి ఎలాగ నా మొహం చూపెట్టడం!... ఇలా ఆలోచిస్తూ కూర్చున్నాను.

అప్పుడే కేంద్ర వంటింట్లో బావగొంతు వినిపింది. రిక్తగాదూ, వెంకన్నా కలిసి ఒక పెద్ద ట్రంకుపెట్టే, బెడ్డింగు మీద మీదికి ఘోషించుచు వస్తూ పడేశారు. కుర్చీ లోంచి లేచామా, ముద్దామా అని తలపటాయిస్తూంటే రెండు అంగళ్ళూ మేడమెట్టె క్లెసి వచ్చి “ఓరి! నేను నా స్థావరముకుంటే ఇక్కడ కూర్చుని పాఠాలు వ్రాస్తున్నావు!” అంటూ భుజంమీదంచిరిచాడు.

“అట్టే... కొద్దిగా...” అనబోతున్నాను.

కా: ఏం మామయ్యా... పాఠం అప్పుడెబులే నేగాని బయటక్కోర్చిన్నావా ఏమిటి వీళ్ళి... ఇంత దీక్షగా చదువుతున్నావు.

నా: ఆ... ఏరా కాముడూ అమ్మకులాసాగా వుందా?

కా: ఉంరి కాని మీ మీద చాలా శోషంగా వుంది. నవ్వు ఆత్మయ్యా అటు రావటం మానేసేడు, సరికదా కుర్రాణ్ణి కూడా పంపించనందుకు చాలా శోషంగా వుందని చెప్పమంది.

నా: వాళ్ళా వొద్దా మనుకుంటూ నేవున్నాను. ఎప్పుటికప్పుడే ఏవో చదువులూ, పరీక్షలూ... పానీ నవ్వు రావటానికేంరా?

కా: ఏటికొకసారి పరీక్షల కల్లేవాళ్ళకే తీగబడిలేదు. కాని నెట్టెంబరూ మార్చి—రెండునాల్గు వెళ్ళాలికదా, నాకు తీరుబడి వుంటుందా మామయ్యా!

“నీకు ప్యాసయ్యేరాలన్న పట్టింపు లేదుగా” అంది శోభి కాఫీగ్లాసు లందిస్తూ.

“అబ్బో! పెట్ట కూతపట్టిందే! మామయ్యా ఇంక లాభంలేదు. దీనికి త్వరగా వెళ్ళి చేనయ్యాలి.”

నేనూ నాన్నగారు బలవంతంగా చిర నవ్వు మొహం పెట్టేం. శోభి గంభీరము వెంక్లసింది.

కా: మరి శోభా... యివ్వక నీకు బడి లేమా?

శో: ఇంకా నీకు పాతలవాటు పోలేదు.

కా: ఓ... తూనాబాడు... కాశిజ్.

శో: లేదు. నువ్వొచ్చేవని శిలవచ్చే కారు.

కా: ఆ... అనుకున్నానునుమీ... మామయ్య ఆఫీసుకుకూడా శిలవేమా.

నా: సరేకానీ... ఇన్నాల్లా మైదరా బాస్ లో ఏం చేస్తున్నావురా? అప్పుడెగా నెల్లినవాడివి.

బావ కెల్టోపేట్ చేతులూ తిప్పతూ నేరాన్ని ఒప్పుకునే ధోరణిలో అన్నాడు: “క్రికెట్ మీద అయిబాగానే తిరిగిచ్చేదా మనుకున్నాం. అక్కడనుంచి మాన్నే మీకు లందిరూ అంతా, ఎంజీరాలు వెళ్ళాలన్నాను. అవన్నీ తిరిగివచ్చేటప్పటికి నెహ్రూమీటింగన్నాను సరే అయిన ఆలస్యం ఎలాగాఅయింది. నెహ్రూనుమాసి నట్టూ వుంటుంది, వికలాంధ్ర సంగతి తేల్చుకున్నట్టూ వుంటుందని ఆశిపోయాం.

శో: అయితే నెహ్రూను కలుసుకు మాట్లాడేవన్నమాట.

కా: ఆ... నాకంత తీగబడికి నెళ్ళబోయేటప్పుడు మాత్రం వెతుకున్నట్టి చెయ్యాలి. నెహ్రూకూడా సరేనన్నట్టి చెయ్యాలి. అంతే తిరిగిచ్చేకాను.

శో: అబ్బా! అంతమందిలో నెహ్రూనిన్నానమాలుకేటడం! “అంతమందిజనంలో వుండే ఖర్చు మేమిటే. ప్రత్యేకంగా ఏ చెక్కో, ఎల్క్వికో ప్రంభిమా ఎక్కివుంటాడు” అన్నాను బావ కెల్టోపేట్ లాక్కుని బావ నెత్తిమీదే వెళుతూ.

* * * అన్నింటి వద్దెన్నా అమ్మ “కామేశం... ఇప్పుడు నవ్వు మైదరాబాదు ఎండుకు వెళ్ళుకో చెప్పేవుకావు” అంది. కా: క్రికెట్ మీద మాటలానికత్తయ్యా. శో: ఉత్తరమ్మా... అసలుసంగతి బావ పరీక్ష చేపట్ట ఆ ప్రాంతాల కళ్ళెరులు. అమ్మ శోభికిని మరదుర చూసింది. అమ్మ కళ్ళు తిప్పించుకుంటూ “వెడితే ఒక్క రెండూ వెడతాయి. అలాగ ఒకటి రెండూ చేపట్ట పాడుచెయ్యటంవల్ల గావ పరీక్ష ఎప్పుడూ పోలేదు” అన్నాను.

కా: ఒరెయి అందరూ మీలాగే పరీక్షలు ప్యాసయితే ఈ యూనివర్సిటీ కేం లాభం? నాటాంటివాళ్ళలా విద్యాబాధుల

చెయ్యబడే ఈ నాడు వికలాంధ్రలో మూడు యూనివర్సిటీలున్నాయి.

నా: అడగటం మరిచిపోయాను. ఎలా రాజావురా మొన్న నెపెంబరులో?

కా: నా లోటులేదు మామయ్యా... ఇంక ప్యాసవడమంటావా... మొన్న సిద్ధాంతిగారు అమ్మతో అంటుంటే విన్నాను. నాకు వచ్చేయేటితోకాని ఎలి నాటిశని వదలరుట. అంచేత...

శో: మళ్ళీ మార్చిలోకాని మోక్షం లేదంటావు.

కా: అంతాకేవలం పోనే శోభా శిలవుల్లో వొచ్చి నాకు లూకషన్ చెప్ప కూడమా?

శో: చెబులేమాత్రం బావా నీ బాతకం మార్చగలనా! నన్ను మాసి నీ ఏలి నాటి శని వెంక్లడతాదా?

కా: చెప్పలేం. స్ట్రీటుద్రి ప్రశ్నయాం తకా అన్నారు. నూర్యదండ్రాగల్గి నిల బెట్టేసి గుంటు తిప్పించిన ఆదాకుకూడా వున్నాడు పురాణాల్లో. ఏమోరీ ఆగ్రహా నికే భయపడి ఆ శనిగ్రహం కొంచెం అవగ్రహిస్తాడేమో.

“దాని వాగుకుకేగాని కామేశం... అయితే... ఇంటర్మీడియట్ నే బియ్యం దిదువుతావా, ఇంకా ఏదైనా పెద్ద చిరు వుల్లో ప్రవేశిస్తావా?” అంది అమ్మ ఆమాయ కంగా.

“ఉట్టి రెగరలేనమ్మ...! నామెతే జ్ఞాపక మొచ్చింరిగారుంది, నాన్నగారు ముచిమసి నవ్వు ఎత్తుకున్నాడు.

కా: ఇంక గెనెవలమకోలేదే త్రియ్యా. చదువుకు నేనంటే యిష్టంలేదప్పుడు దాన్ని మాత్రం బలవంతం చెయ్యడం మెండుకూ? అంచేత దిదువాచేసి వ్యాపారనూ, వ్యవసాయనూ అని ఆలోచిస్తున్నాను.

నా: నీ కది మంచిదిరా. హాయిగా భూములున్నవాడివి. వ్యవసాయం చూసుకుంటే

అ: చాల్లెండి. శోభి! కాబోయే మొగుడు...

శోభిమీదా, నాన్నగారిమీదా కని తీర్పుకోలానికే ఈ నాహంసం చేసిందో మరి బావని మాసి మురిసిపోయి ఇలా అంకో అర్థంకాలేదు. అమ్మకని ఒక్కసారి తీక్షణంగా మాసి నాన్నగారు విస్త్ర్ల కూర ముక్క నోనామ్మనొక్కాగు పట్టించింది. కళ్ళు చీకలు కమ్మనట్లయ్యి నేను నుంచి కళ్ళెగ్గానుకోసం తిసుకున్నాను.

చివరకి బావ అమ్మకోటికి ఆ డ్డం వొచ్చేడు. “నేను పెళ్ళాడటం మేమిటి ఆత్మయ్యా! దానికి పెద్ద చదువు చదివిన నాకీ, పెద్ద ఘోషాలో ఉద్యోగం చెయ్యి బానికే వకాకం వున్నవాడినీ మాసి

నారసింహ లేహ్యము

బంగాళో చేరినది మేహము నికాక, నిన్నును వగైరా పొంది బలముండ్లవచ్చితిండును 20కు దబ్బీగు, 3-4-11 పోస్తేడి 15 పి.సి.పి. అండ్కో, (అయిర్వేది సమాజం) వెరిదేసి, (హైద్రా) — నెల్లూరజిల్లా

నిర్భూతి... మరేం భయపడకు శోభా. అన్నం తిను. నేను నిన్ను పెళ్ళాడనులే" అన్నాడు బావ

"మేనత్త మేనమామబిడ్డలూ పెళ్ళాడతారనుకోవడంలో తప్పేముంది అన్న వుద్దేశ్యంలో మీ ఆశ్చర్యమిది. ఇందులో ఒక వంతుం చెయ్యకదా. అంచేత అదీ భయపడక్కర్లేదు, నువ్వు భయపడక్కర్లేదు" అన్నారు నాన్నగారు సమయస్ఫూర్తిగా.

* * *

నాన్నగారు గదిలో కూర్చున్నారు. హాట్ అమ్మ, శోభా సోఫాలో కూర్చున్నారు. నేనూ, బావ తివాసీమీద బావి పెట్టెముందర వదిలికొని ఉన్నాం. శోభాలో పొద్దుటినుంచీవున్న వుత్సాహం లేదు. పరభాషనగా వుంది. అమ్మతంబూలం వేసుకుంటూ రెటించిన వుత్సాహంతో బావకేసి చూస్తూవుంది. పెట్టెంచి బావ రెండు నిలుపుటదాలు తీశాడు.

"ఇంకెందుకోయ్... మంగలిమీకాని పెకలున్నావా యేమిటి!... ఇండాకాయేనా వ్యాపారం అన్నావుతే" అన్నాను.

"రెహ్మానున్న శోభా మాయింటికొస్తే నిలుపుటద్దమేనా లేదని ఆక్షేపిస్తుందని కొన్నాను" అన్నాడు బావ.

అయితే రెండెందుకు?" అమ్మడిగింది.

"పెద్దకొలవగట్టునున్న తోటలో కింద తేను బంగారావేయించానుగా. అందులో ఒకవ, మాయింట్లో కొకటి."

తోటమాలవినగానే పూర్వపు స్మృతులన్నీ జ్ఞాపకమొచ్చాయి. చిన్నప్పుడు ఆ తోటలో, నేనూ శోభా, కామదూ, ఆహూరి స్నేహితులూ కలిసి బువ్వాలాట, బొమ్మల పెళ్ళిళ్ళూ చేసుకునేవాళ్ళం. కొంచెం ఎదిగితెర్వాత అక్కడే కొంత కొమ్మచ్చి, ఆకొట, ఆతర్వాత పేకొట... అలాగ ఆ సోట చిన్నప్పట్నుంచీ మాకో ఆప్తబంధువులాగ ఎంతో సన్నిహితమైపోయింది. అప్పుడే తోటమాసి నాలుగేళ్ళయింది. కిందిటిపారి మేం పెళ్ళినప్పుడు నేనూ శోభా మొక్కలుపాతి వనమహాద్వీపం చేశాం.

"ఒరేయి నేను వాటివ మొక్కలు బతికేమా?" అడిగేను.

"సగం పైగా బతికేయి. శోభ పాతిన సంవెంక మొక్కలు రెండు ఎదిగి ఇంచుమించు శోభ బుజాల దగ్గర కొస్తాయి." అన్నాడు శోభకేసి చూస్తూ.

పెట్టెంచి ఒక్కొక్కటి ప్రెకితీసి నాకోటై పిన్ను, నాన్నగారికి ఆఫీసుకవర్లు చింపుకునేందుకు దంతంపిడిగలకత్తీ, శోభకో మొరకో తోలు చెరిసంచి యిచ్చేడు. మిగిలినవన్నీ తను కొనుక్కొన్న బట్టలూ ఛాన్సినీసామానులు.

"నీకూ మా అమ్మకి ఏం తీసుకురావాలో అర్థంకాలేద తైయ్యా" అన్నాడు అమ్మతో.

"మీ రంధరూ తెచ్చుకోవటంకంటే నాక్కావాలిందేముంది నాయనా" అంది అమ్మ బావ చిన్నబుద్ధుకోకుండా.

"నువ్వు అమ్మ పురాణం చదువుకోబానికి పుస్తకాలు పెట్టుకునే వ్యాసపీటలు తెచ్చేను" అన్నాడు పెట్టెంచి ఒకటితీసి అందిస్తూ. అమ్మమొహం సంతోషంతో ఆ వ్యాసపీటంతయింది.

"ఒరేయి రామం, కామేశాన్ని చూసి బుద్ధితెచ్చుకోవాలిరా. అమ్మకో వ్యాసపీట తీసుకురావాలని నీకప్పుడైనా తోచిందా" అంది అమ్మ నాచైపుతిరిగి.

ఇంతలో నాన్నగారు డ్రెస్ వేసుకుని హాట్ కివచ్చి "ఒరే కామదూ, ఆఫీసు క్యూమైను. నాయంత్రం త్వరగా యింటికొచ్చేయ్యండి. ఉళ్ళో మంచి సినిమాలు కూడా ఏమీలేవు" అన్నారు.

"ఉన్న వాటిలో నే మంచి సినిమా చూసాస్తాం మామయ్యా" అన్నాడు కామడు.

నాన్నగారు కిందికి వెళ్ళి కామ స్టార్ చేసి మళ్ళీ ఏం జ్ఞాపకమొచ్చిందో నమ్మి పిలిచాడు. కిందికి వెళ్ళేను.

"నే నిన్నాళ్ళూ ఏదో సందిగ్ధంలో వున్నాను కాని... ఇంక ఆలోచించవల్సిందేమీ లేదు. శోభని కాముడి కివ్వడం నా కిష్టంలేదు. చదువు సంధ్యా లేదు సరికదా వాడికి ఓకానూ, హాకులూ, ఖర్చులూ ఎక్కువ వుతున్నాయి ఏడి కిప్పుడు పైద్రాబా దెందుకు? పైగా చదువుకూడా మానేసి యింక వ్యవసాయం మొదలెడతాట్ట."

ఇంక శోభని బలవంతం చెయ్యడమంటే అన్యాయం మరొకటిలేదు. భోజనాలదగ్గర అమ్మగోరిణి మాళావుకదా. ఆదాళ్ళి తెలివితక్కువ లలాగే వుంటాయి. నేనెందుకు చెబుతున్నానంటే... నేను యింట్లో లేకుండా చూసి అమ్మ దానికి నూరిపోయ్యకుండా చూడు. అసలు దాని పెళ్ళి విషయం ఎక్కడానికి వీల్లేదు. తెలిసిందా. నిన్నుండుకే పిలిచాను."

నేను తిరిగి పేడెక్కి హాట్ కళ్ళెప్పడికి బావ గొంతు వివబహుతోంది.

బా: అదీ కొదతైయ్యా... మొన్న అమ్మ వుత్తరంలో కూడా రాసిందట కాదూ.

అ: యింది నాయనా. నువ్వండుకే వస్తున్నావనికూడా తెలుసు. ఇంతకీ నాయుష్ష మేముంది?

నాకు ప్రైవేటు డ్రెస్ పోయాయి. అనుకున్నంత ప్రమాదం జరిగింది. అమ్మ కోటికి వాడూపడ్డా లేదు. వాపం! శోభ చెబ్బతిన్న పాపురంలాగ రిత్తరపోయి నా కేసి చూస్తోంది.

బా: మరయితే ఆలస్యమెందుకూ... రేపు పిళ్ళిద్దర్నీ నా కూడా తీసుకుపోతాను. పది రోజులుండొస్తారు.

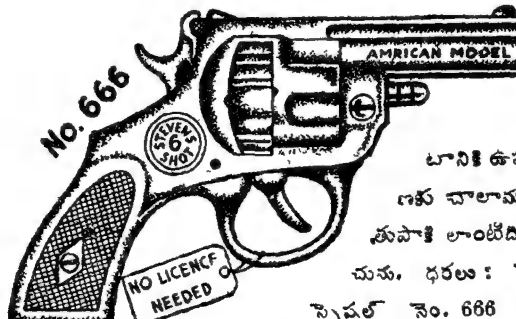
కాస్త ప్రాణం కుదుటపడింది. దానితో ఎందుకయినా మంచివని అమ్మకి కాఫీ ఫలహారాల సంగతి జ్ఞాపకంచేసి కిందకి పంపించేశాను. తిర్వాతి బావ తిను పైద్రాబాలోనూ అజంతా ఎక్స్ ప్లాలోనూ తీసిన ఫోటోలు చూపెట్టడంలో నా ఆవేదన కొంత ఉపశమించింది.

* * *

సాయంత్రం నేనూ బావా వరండామీద

ఆ శ్మరక్షణకు అనమానమైన ఆయుధము

గుండ్లుగల విరగని 1956 నమూనా చేతుపాకి.

ఇది నాటకాలకు, సినిమాలకు ఆడ విలో తిరిగేవారికి దొంగలను భయపెట్టటానికి ఉపయోగమైనది. ఆత్మరక్షణకు చాలామంచిది. దీని శక్తిం అసలు తుపాకి లాంటిది. ఇది మా వద్దనే లభించును. ధరలు: నెం. 555 రు. 7-12; పైపల్ నెం. 666 రు. 9-8; 25 గుండ్లు ఉచితం: ప్రతి 50 గుండ్లు రు. 2/- టెల్లు రు. 8-8; దీనికి రుద్దేనూనే సీసా రు. 1-4; కొద్ది స్తాకు కలదు. నేడే ప్రాయండి. పోస్టేజి రు. 2/- ముందుగా సామ్మప్పంపిన పోస్టేజి లేదు.

AMERICAN TRADING AGENCY
Near Atchison Park, AMRITSAR - 134.

★ తె గు లు కు ది రి ం ది ★

కూర్చుని బాటానీ కొడుకున్నాం. హాల్లో కోర్ ఫి వయోలిన్ వాయింతుంటుంది.

“పాటే అనుకున్నాను. వయోలిన్ కూడా బాగా వాయిస్తుందిరా” అన్నాడు బాబు. నేను మాట్లాడలేదు.

“నిజంగా కోర్ ఫి లాంటి చెల్లెలు నా కుక్కడా వుంటే బాగుండు ననిపిస్తుంది.”

బాబు కోర్ ఫి ఎలా మార్చాలా అని అలా చిన్నున్నాను.

“ఏరా కోర్ ఫి పెళ్ళిసంబంధా లేమీ మాట్లాడేమా మామయ్యో?”

“లేదు” అన్నాను సమాధానం రప్పించుకుని విచారించాను.

జిజ్ఞాసు యౌవనం ఆమె. రూపంలోను కక్కుల్లాహంలోను తొడిగినలాడుతున్నది దీనికంతాకారణం ఆమె నేవిస్తున్న బైల్ బిన్స్.

(వరేవ కాదే కూడా)

అనలైవ బైల్ బిన్స్ వైద్యుల అపొదించియున్నాడు. ఇది అగర్ బిల్స్ కమెనీ. మీ ఆరోగ్యానికి దూషకంవల్ల ఇది పరివర్తన మార్చాలని అన్ని బిల్స్ కలిగిపోతుంది. బైల్ బిన్స్ హార్టికా కలిగి ప్లాస్టా బైల్ బిన్స్ కేవలం వరేవ పారవం మార్చేకాదు. ఎందుకంటే అది అట్టాన్ని యెక్కువ వలెబంధమైన మార్చాన్ని బోగొట్టకాదు. మీకు ఇతరంగా తొలుతవర్ణం, లావణ్యం, ఉత్తరం యౌవనం, కక్కుల్లాహం చేకూర్చుగొ కొన ప్రతి బైల్ బిన్స్ అదవంగా ఉన్నాయి. ఇప్పుడే వియవంగా బైల్ బిన్స్ నేవించడం ప్రారంభించి ఎల్లర మెప్పును పొందండి.

మీకు పొందవలసిన అనలైవ బైల్ బిన్స్

కొనకొనక కొనకొనక వరేవించండి మంచుంమ్మేనా అందవల్లంబిస్తాయి.

కంపెనీ, పాల్కు, బిల్స్, ముద్రాణులతో

“ఫోజ నాల దగ్గర ఆత్మయ్య మాటలు జ్ఞాపక మున్నాయిరా? మా ఆత్మ ఆత్మయ్య పాతకాలపు మనుషులు. మొన్న నేనో పుత్రరం రాసిందట, కోర్ ఫి నాకిచ్చి పెళ్ళి చెయ్యమని చెప్పి. తరవాత ఆవిషయం నాకు చెప్పింది. నేను అమ్మని కేకలేకాను. నేను కోర్ ఫిని పెళ్ళాడితే నేనునం మేనత్త మేనమామ బిడ్డలంరా? నేనసలు అందుకే పరిగెత్తుకొచ్చేను. కోర్ ఫిని పెళ్ళాడాలన్న ఉద్దేశ్యంకాని, అంత స్వార్థంకాని నాకు లేదు. కోర్ ఫిమీద నీ కెంత ప్రేమందో నాకు అంత వుంది. దానికి మంచి మొదటి నెలికి తీసుకొచ్చి పెళ్ళి చెయ్యాలని మీరంటే నాకు రెటింపు ఉత్సాహముంది.”

ఆ మాటల్లోవున్న అభిమానం, స్వార్థ తాపిత్వం తెలుసుకుంటే, నేనే కోర్ ఫి నయితే బాబుని తప్పకుండా పెళ్ళాడేవాణ్ణిపించింది.

“మే మెవళ్ళం కోర్ ఫి పెళ్ళిచేయించుంకా ఆలోచించటం లేదురా. ఇంతకి కోర్ ఫియిష్టం.”

“కోర్ ఫియిష్టమేమిటా...దాని యిష్టం అని వంక పెట్టి ఏదో కట్టుం అక్కర్లేని సంబంధంకదా అని చచ్చగా నాకిచ్చి పెళ్ళి చేద్దామని మాస్తున్నారా ఏమిటా మీరందరూ?”

“అదికాదురా ఇప్పుడు కోర్ ఫి పెళ్ళి కేం తొందర...”

“అనే అది అంటుంది. అలా అని మీ రూరుకుంటారా! ఒరాయి దానికితగ్గ సంబంధము మాడండి. ఎంత కట్టుమయినావరే. మీరిచ్చుకోలేకపోతే నేనిస్తాను. అంతే కాని...”

“ఇంతకీ, బావా ఏమిటిసంగతి నీకేవై నా పెద్దకట్టాలతో సంబంధాలాస్తున్నాయో ఏమిటా” అన్నాను నిజంగా సందేహం కలిగి.

“చా, ఇంకాలేదురా. మా ఆత్మ ఆందరి తోట్ల మేనరికంవుందని చెప్పేసింది. ఆ వంకని ఆచారం కొంతతగింది. ఇంక కట్టుం అక్క అన్నావా...నాకు కట్టుం వున్నప్పుడు నీ టంతిఖర్చుం ఏంకాలిందిరా. ఉన్నది చాలదు కనుకనా. ఇంతకీ పిల్ల సచ్చారి కాని.”

“పిల్ల నీకు సచ్చరం కచ్చమే...ఒక నేక వచ్చినా ఆపిల్లకి నువ్వుసచ్చారికదా...అది మరే కచ్చం.”

“అంచేత మామయ్యతోటి మా ఆత్మ తెలివితక్కువగా రాసిన పుత్రరం....” కోర్ ఫి హాల్లో వయోలిన్ ఆటేసి ఎంతసేపయిందో తెలియక అమ్మకు బాబునెయ్యి నోక్కి

ఊరుకోమని సాజుచేసి “ఆరవ్వస్తుంది, ఇంక మనం నెమ్మదిగా బయలుదేరిపోయిరా” అన్నాను బాబు లేవదీస్తూ.

★ ★ ★
బాబు పొద్దున్నే నెళ్ళిపోయేడు. నేన హాల్లో కూర్చుని బూట్ పాలిష్ కి ఉపక్రమించేను. వాపక్కనే కూర్చుని అమ్మ నాన్న గారికి తమల పాకులు రాస్తోంది. నాన్ని గారు అభీషుగదిలో ఉత్తరాలు రాసుకుంటున్నారట. కాలేక్షన్ వల్లే ప్రయత్నంలో కోర్ ఫి లోపలి నెలిలో పుష్పకాలు సద్దుకుంటోంది.

“కాముడి సంబంధం మన కక్కర్లేదని రానెయ్యిచ్చి సన్నమాటేగా” అన్నాడు నాన్న గారు గదిలోంచి.

“ఏమిటి నాన్నా?” అంటూ వన్నమోర్ మొహంతో ప్రతిస్పృహయింది కోర్ ఫి.

“అట్టే...అక్కయ్యకి జవాబు రాయాకీ కదా.”

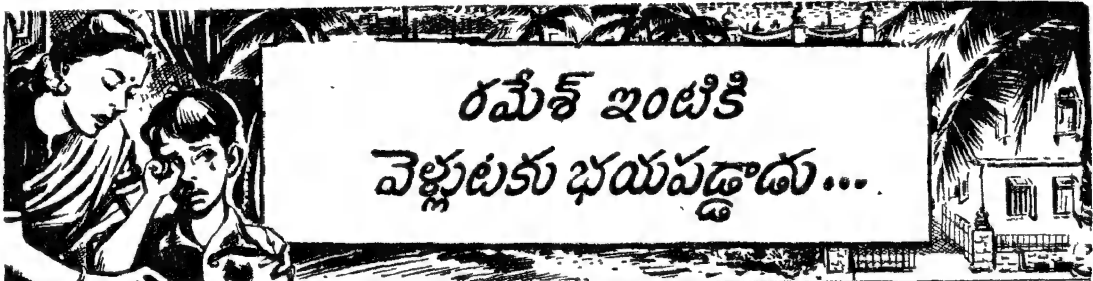
“రానెయ్యినాన్నా కోర్ ఫి కాముడితప్ప ఎంకెవ్వరినీ పెళ్ళాడదని” అంటూ అమ్మ కేసి తిరిగి నవ్వింది.

“అలాగే రానెయ్యింకీ తెలుసు కుదురుతుంది” అంది అమ్మ తీసుకుని గా.

“తెలుసు కుదిరింది కనుక నే ఆలా రాయున్నాను. ఇన్నాల్లా చదువుకున్న దాన్నిన్నే గర్వంతో బావం కొదన్నాను. బావ యిక్కడికొచ్చి నేను కొట్టుకుపోతున్న ఆజ్ఞాన పరాహంలాంచి రక్షించాడు చదువువల్ల నేను సంపాదించినవి అహంభావం, స్వార్థం చచ్చులో వెనుకబడినా మానవాతీతిమైన త్యాగం, బౌద్ధార్యము బావలో వున్నాయి సహజమైన బంధు మేను, నిష్కామమైన అనురాగం, గర్వంమైన మనస్సు, నిరంతరమైన...”

నాకు కోర్ ఫి ఉపన్యాస దోచికి కోర్ ఫి కాదు. అమ్మ ముహూర్తానికి మాళాన సంతోషంతో వీరచంద్రుల శృంగారం అందింది. నాన్న గారి చేతులో పెన్నెలుంటుంది కింద పడి చచ్చునెయింది. నేను నెలమెళ్ళు చల్లగా దిగేను. ఇంకా కోర్ ఫి ఉపన్యాసం వివచకుతూనే వుంది. ★

మంచి - చెడూ
వెల 2-0-0
హాసుఖర్పు ప్రత్యేకం
ఆంధ్రగ్రంథమాల,
మద్రాసు-1.

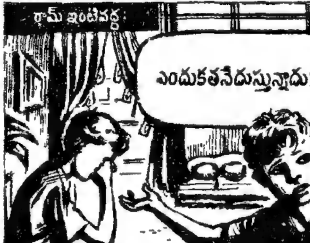

రమేష్ ఇంటికి వెళ్లుటకు భయపడ్డాడు...

నా బట్టలను
మాపుకొన్నాను
రామ్ మా
అమ్మ
నన్నెప్పుడు
తిట్టుతుంది.

రమేష్ నేను
కూడావరకు
బట్టలను మాపు
కొంటుంటాను
గాని మా అమ్మ
నన్నెప్పుడూ
తిట్టుదు.
రామ్ మా.

రామ్ ఇంటివద్ద:

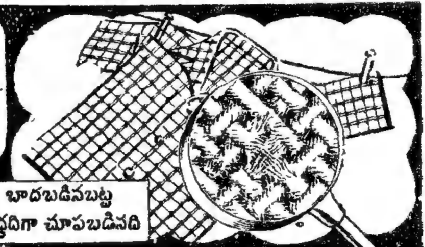
ఎందుకతనేడుస్తున్నాడు?

అతడింటికి వెళ్లు
టకు భయపడుచు
న్నాడు, ఎందుకంటే
అతడు తన బట్టలను
మాపుకొన్నాడు.

రమేష్ ఇంటివద్ద:

మళ్ళీ మురికిగా
ఇంటి కొట్టావు!
నిన్నొక యెప్పుడూ
అటకు లైటుకు
వెళ్ళి-
యను!

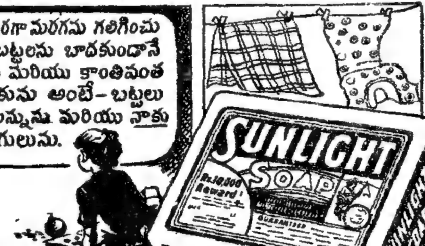
ఈ బాలుని
తిట్టకమ్మా-
పిల్లలందరూ
అడునప్పడు
మురికిగా
నగుదురు.

ప్రతిరోజూ వాడి
బట్టలను ఉతుకుటకు
వెనుట వాడుస్తున్నాను
వాటిని బాదుమా
అందుకని చాలావార్లగా
చిరిగి పోతున్నవి.

అది నిజమే, బాదుట
బట్టల పోగులను
తెంచును మరి అందు-
వల్లనే బట్టలు, క్షురగా చిరిగి
పోవును.

భాదబడినబట్ట
పెద్దదిగా చూపబడినది

కాని మీరు సన్లైట్
పబ్లితో ఉతికినప్పుడు
బట్టలను బాదనక్కర్లేదు
దాని సమ్మర్తయిన మరగము-
రికి వంతటిని మలభంగాతొల-
గించును, అవిధంగా మా
బట్టలు చాలాకాలము
మెన్నను కూడ.

అది నిజం! క్షురగా మరగము గలిగించు
సన్లైట్ పబ్లి బట్టలను బాదకుండానే
సరిగ్గా తెల్లగా మెరియు కాంతివంత
ముగాను ఉతుకును అంటే- బట్టలు
చాలాకాలము మెన్నను మెరియు నాకు
దుబ్బు మిగులును.

సన్లైట్ సబ్బు

భారతదేశంలో వందలవేలయిబడినది

బట్టలు చాలకాలము
మెన్ననట్లు చేయును

మహాప్రభుత్వస్వారి "శ్రీ గె

శ్రీరంజని

“రీమా హా త్మ్యం తో”

ఎన్. టి. రామారావు.

మెహబూబ్ ప్రొడక్షన్స్ వారి 'ఆవాక్' లో నటించియున్నారు.

• • • • •

రాజశ్రీవారి "జయం మనది" లో ఆర్. నాగేశ్వరరావు, రామారావు, అంజలి,

•••••

“భరణివారిచింతామణి”

•••••

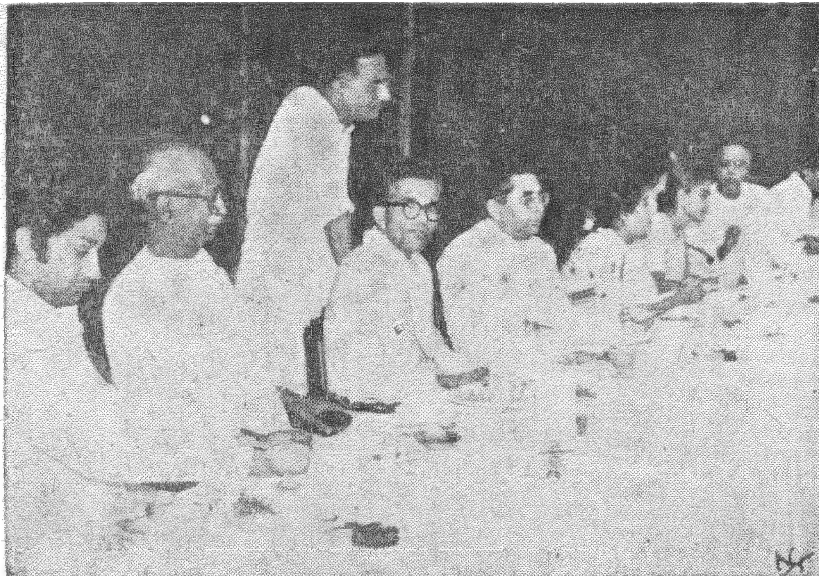
బాగా అలభ్యం అయిపోయిన తిరునామ కట్టుకొనిన బిల్వమంగళుడి కథను భండనానా తెలియజేస్తున్నాడు. బాసవమొలకల తనమకున్న పోతు, అతడు చక్కదాని పులును ద్వంద్వం చేసుకుంటాడు. తన గొందర్యతృప్తి, అపార ప్రేమపూరితమైన దయాన్ని భగవంతుని దేవుని మళ్ళీ పులు. మధురకలి అవుతాడు. తిరునామ. ఈ బిల్వమంగళుడు సామాన్యుడు, కేవలం కౌంసలకు తాను. చదువుకున్నవాడు. గొప్పగాని గలవాడు. సన్నోలుడు. ఏక కుత్స ప్రభుడు. అయితే తెలుపు నలుపులేదా తెలిసికూడా, తన జైఖరి, లోకం దృష్టిలో, పెద్దనని ఎరిగికూడా, కుద్యోగం నంట బద్దవాడు. లోకంలో బొందర్యం ఉన్నది కాబట్టి, దాన్ని అస్వాదించడానికి తన అంతకేళం ఉన్నది

కాబట్టి, వెనుకాడ నేలే? ఏంనాడ నేలే? అని భావించిన వ్యక్తి. తన ఈ భావనను తిరిగి దశలో కాన్సి, ఆస్తులను విడిచివేసాడు. వెలివేటి. ఆ పంకతి స్వయంగా, విప్లవంగా, చెప్పగలిగాడు. అలా చెబుతూనే, “తాళి కట్టుకోవడమే మత్స్య చేసిన తప్పు” అని భార్యను అంటూ తనలోని దౌర్జన్యస్వభావము గూడా అంగీకరించుకున్న వ్యక్తి చివరికి, తన చేతలను దృఢపరచుకొని భగవంతుని పాల్గొని, దానినూ దిలు తన ప్రగాఢంగా వాంఛించి విహార సాందర్యం, తన చేతలను దృఢపరచుకొని స్వర్గం నాల్గొని కుద్యోగం గలవాని గ్రహించిన మూడు, అతనికి భాగ్యం అవుతుంది. బిల్వమంగళుడి జీవితాన్ని నవ్వించి వేళ్ళ చింతామణి. ఆకాశ్యతమైన ఆమె కౌంతి సాందర్యం అంతే దానిలో చేరుకుంటుంది. ఆమె కిత్తిబాదు పరిణతి చెంది తిరునామ

ఆమె బిల్వమంగళుడి కథను గురించి తెలుసుకుంది.

వేళ్ళ వ్యక్తి ప్రభులంగా ఉన్న నోసులలో, కిత్తి కాన్సికూరి నారాయణ రావుగారు ఆ మరాఠీని విన్నూలన లక్ష్యంగా ఈ కథను ప్రతిబింబి నాటించాడు. అది ఆనాడు మంచి జనాదరణ పొందింది. 1953 లో ముఖ్య నియోజక వర్గ చలనచిత్రంగా కూడా నిర్మించారు.

సాంఘిక ప్రయోజనం ఉన్న అయితే, ఈ నాడు ఈ నాటకానికి అనంతరం ఉన్న విలువ, ప్రాధాన్యం కేవలం ఉన్నది. మంచిదికదా అన్న భావంతో భగవంతుని చలనచిత్రం నిర్మించినప్పటికీ, ఆ భావం దానిలో ఉంది. ఈ చిత్రంలో కలసింది. నాటకం అందరి పొందింది కాబట్టి, ఆ పంకతి నే సినిమా కూడా గూఢాంధారం పొందింది. చింతామణి ని, మంచి నునకుల వేళ్ళగానే కాక, మొదటినుండి ప్రస్తుతం చింతించడానికి ప్రయత్నించాడు. ఈ భరణివారోనే, దీన్ని అద్దం పెట్టుకునే, బిల్వమంగళుడికి పిలవక రావడానికి భవానీకరుణిని పంపించడం

మొదటిసారి చలనచిత్ర దర్శకుడు శ్రీ ఎల్. వి. ప్రసాద్ కు ఉగాదిసామి ఆయన కిక్కులు వచ్చానని తెలియింది. శ్రీయుతులు శివాజీ గజేంద్ర, హుస్సేన్, ఎం. రెడ్డి, టి. నాగరెడ్డి, ప్రదీప్, ముద్రాణ ప్రధాన స్వామయ్యగారు డి. వి. లాంఛన్ స్టూర్, టి. ఎల్. రెడ్డి, ఈ చిత్రంలో నటించింది.

(1950) కు శ్రీ చిత్తూరు వి. నాగయ్య ద్వారా 12 వ ప్రారంభోత్సవం జరిపారు. దీని రచయిత శ్రీ నమోదాల రాఘవాచార్య నాథకు అత్యంత వసించారు. శ్రీ కె. నాగయ్య మొదలగువారు మాట్లాడారు.

ఈ ప్రదర్శన అంశంలో ప్రచురించబడింది. దక్షిణ భారత నటీనటులు, దర్శకులు మొదలైనవారి జీవిత చరిత్రలు, పరిశ్రమకు చెందిన వారి జీవితావధానాలు, శిల్పార్థ నిబంధనలు మొదలైనవి ఉన్నాయి. పొంగుపరచారు. సంతోషానికి ప్రతిబింబం.

ఈ చిత్ర ప్రదర్శనలో 250 పుస్తకాలున్నాయి. కలెక్షన్ లకు ప్రాధాన్యత కల్పించారు. అంశం కలెక్షన్, బోధనాశాల ప్రధానోద్యమ ప్రధానోద్యమ - 11.

నికీట్స్ భారత దేశం

రష్యాని యాత్రకును అకాడమీ నికీట్స్ భారతదేశం దర్శనము. ఆధారంగా భారత దర్శకుల కలెక్షన్ నిర్మించబడిన చలనచిత్రాల నికీట్స్ స్క్రీన్ పై చలనచిత్రాల అయినవి. ఈ చిత్రాలన్ని నాటియల్ దర్శకుల సాంస్కృతికంగా, "నియానస్పార్" అనే

భారతదేశానికి ప్రాధాన్యతను నిర్మిస్తున్నాయి. ఈ శత్రువేగి, "నియానస్పార్" సంస్థ అధిపతి, దర్శకు నిర్మాత అయిన శ్రీ కృష్ణ అహమద్ అబ్దూర్, రష్యా తిరపున శ్రీ బి. ప్రావిన్ దర్శకులుగా పనిచేస్తారు.

స్క్రీన్ పై రచనకూడా అబ్దూర్, సోవియట్ రచయిత ఎం. స్క్రిన్ వారు కలిసి నాగించారు. దీన్ని శివలం యాత్రా విశే

మలు మానే చిత్రంగా గావించా, 2. కథను రూపొందించారు. ఈ కథ ఆధారంగా 12 వ శతాబ్ది నాటి భారతదేశం నీతి గతులు, నీతి విధానములు, భారతీయ సాంస్కృతిక విధివం ముగ్ధంగా చిత్రీకరించబడాలి.

ఈ కథ మధ్యమై రష్యా దర్శకుడు ప్రావిన్ దర్శకులు చలనచిత్ర ప్రధాన సభాపతి ముగ్ధులను చూడారు. ప్రధాన దర్శకులు అంశం ప్రదర్శించారు. కొన్ని అంశాలపై చలనచిత్ర అభివృద్ధి తెలిసింది. స్క్రీన్ పై చిత్ర అయిన తిగవారి అవసరముగా నటించారు. నాటి దర్శకులు తిగవారు.

ఈ చిత్రం రష్యా "నాటి" అంశం ప్రావిన్ నిర్మించారు. భారతదేశంలో విడుదలచేసే ప్రతినిధిత్వం "నికీట్స్" అని చేసుకుంటుంది. నిర్మాణం ఆకాశం గురించి ప్రారంభం కోవిన్ నాటికొంటున్నాయి.

చలనచిత్రాల సెన్సార్ నిబంధనలు

కేరళ తరం చేసే ఆలోచన.

చలనచిత్రాల సెన్సార్ నిబంధనలు కేరళ తరం చేసే విషయమై ప్రభుత్వం ఆలోచిస్తున్నది. కేంద్ర సమాచార, రక్షణ ప్రసారశాఖమంత్రి

ఎ. వి. ఎం. వారి "నాగులచివిత" చిత్రం ఏప్రిల్ 7 న ప్రొద్దుటూరులో అర్థ శతదినోత్సవాలు జరుపుకుంది.

పారమాంట్ నారి 'రోడ్ టూటూ'లో బర్ట్ లంకాస్టర్, ఇటాలియన్ నటి ఆనా మగ్నానీ. ఈ చిత్రంద్వారా ఆనా 1955 లో ఉత్తమనటిగా ఎన్నికై, అమెరికాలో అకాడమీ అవార్డును అందుకున్నది.

డా॥ బి. వి. కేస్టర్ ఇందుకు కాసనం ఒకటి లేవచ్చునని భావిస్తున్నారు. ఈ విర్వాట్లు జరిగితే అవి స్వదేశీయ చిత్రాలకు విదేశీయ చిత్రాలకూ కూడా వర్తింపజేస్తారు.

అఖిలభారత కాంగ్రెసు కేంద్ర కార్యవర్గం ఏప్రిల్ 15 న సమావేశమైనపుడు ఈ విషయం చర్చకు వచ్చిందట. డా॥ కేస్టర్ కూడా ఆ చర్చలలో పాల్గొన్నారు. కొందరు పార్టీ మెంబరు సభ్యుల అభ్యర్థన ఫలితంగా, ఇప్పుడు ఈ విషయం ఆలోచనకు వచ్చిందనీ, ఈ సందర్భంలో, భారత ఫిలిం ఫెడరేషన్ వారు సమర్పించిన టెక్నిక్ లో అంకాలు కూడా చర్చించారనీ తెలిసింది.

సెన్సూరు ఫలితంగా చిత్ర నిర్మాతలకు

డబ్బు, శ్రమ వృథాకావడా, పార్శ్వమై సంతకరకు ముందు బాగ్ గత్తిలు మూచించే నిమిత్తం, భారతీయ చిత్రాలకు స్క్రిప్టు రాయరు కాగానే సెన్సూరు చేయడం మంచిదని కాంగ్రెసు కార్యవర్గం అభిప్రాయపడుతున్నదట.

ఎర్నెస్ట్ హేమింగ్ వే నవల 'ఒల్డ్ మన్ అండ్ ది సీ'ని ఎం. జి. ఎం. సంస్థవారు చిలనచిత్రంగా నిర్మిస్తున్నారు. ఈ నవల వల్ల హేమింగ్ వేకు నోబెల్ బహుమతి వచ్చిన విషయం విదితమే. ఇందులో ప్రధాన పాత్ర ఒక చెడ్రనాడు. ఆ భూమిను చలన

చిత్రంలో స్పెక్టర్ గ్రేసీ నిర్వహిస్తున్నాడు.

గత సంవత్సరం జపాన్ మొత్తం 428 చిత్రాలు నిర్మించింది. ఇకపై సాలీనా 400 చిత్రాలు నిర్మించాలని పరిశ్రమ ప్రముఖులు ఆలోచిస్తున్నారు. జపాన్ లో మొత్తం ఆరు పెద్ద స్టూడియోలున్నాయి. ఈ లెక్క ప్రకారం అవి సగటున ఒక్కొక్కటి నెలకే విదారు చిత్రాలు నిర్మించడం జరుగుతుందన్నమాట.

ఆర్. కె. ఓ. వారి బుక్స్ కలర్ చిత్రం "కాంకరర్" లా
జెగిస్ట్రార్ గా జాన్ వెయ్.

ప్రత్యేకం థియేటరు నిర్మించడం ముఖ్య
కార్యక్రమం. ప్రధాన చిత్రాల కే
ఈనాడు గిగాకి ఉన్నందువల్ల ప్రాప్త
చిత్రాలకు థియేటరు లభించడం కష్టం.
దిటన్, ఇటలీ ప్రభృతేశాలలో కేరళం
ప్రాప్త చిత్రాలనే ప్రదర్శించే థియేటరు
ప్రత్యేకం ఉన్నాయి. వాటికి వేళ్ళ జనం
కూడా చాలమంది ఉన్నారు. మన దేశంలో
కూడా సమకాలిక చరిత్రను, అనేక ఇతర
విషయాలను చిత్రించే వాటిపట్ల, ప్రజకు
అభిరుచి కలిగించాలంటే, ఈ చిత్రాల
నిర్మాణానికి ఎంత పని అవసరమా, వాటి
ప్రదర్శనకు వసతులు కల్పించడం కూడా
అంత ముఖ్యం.

ప్రాప్త చిత్రాల సంఘం వారు ప్రస్తు
తానికి, దేశంలోని ప్రధాన నగరాలలో
ప్రత్యేక థియేటర్లు సెలెక్ట్ చేసి కృషి
చేయ నిశ్చయించారు.

ఇదికాక, డాక్యుమెంటరీ నిర్మాణానికి
కౌశలసిన వసతులు కల్పించవలసిందిని ప్రభు
త్వాన్ని వివిధసంస్థలను వీరు కోర నిశ్చయం
చారు. డాక్యుమెంటరీలపై విశేషం పన్ను
గడుచేయాలనీ, ప్రాంతీయ భాషలలో
తయారైనవాటిలో రెండు పేల ఆమోదం
నిడివి మించిన వాటిపై సెన్సూరును
తగ్గించాలనీ కూడా కోర నిశ్చయించారు.

ఈ సంఘానికి శ్రీ ఎ.బ్రాహ్మర్ అధ్యక్షుడు.
శ్రీ కె. సుబ్రహ్మణ్యం ఉపాధ్యక్షుడు.
శ్రీ జి. ఆగర్వాల్ ప్రధాన కార్యదర్శి.
డా॥ పి. వి. పతి, దక్షిణ ప్రాంతీయ కార్యదర్శి.

* * *

"ఫిలింఫాన్ వారి "ప్రభుకి మామూ"
చిత్రంలో ప్రేమ్ అదీబ్.

డాక్యుమెంటరీలకు ప్రత్యేకం థియేటర్లు

గాక్స్ ఫీన్ మాండులు ఏమీలేకుండా,
కేవలం నిషయం ప్రధానంగా నిర్మించే

చిత్రాలను ప్రజాదరణ పొందజేసి, ప
శ్రమలో డాక్యుమెంటరీ చిత్రాలకు
ప్రత్యేక స్థానం సాధించే లక్ష్యంతో ప్రయ
త్నాలు చేయడానికి ఒక సంస్థ ఏర్పడింది.
ప్రాప్త చిత్రాల నిర్మాణం సభ్యులుగా గల
ఈ సంస్థత్ర సంస్థ, ఇందుకై చేసుకున్న పథ
కంలో డాక్యుమెంటరీ చిత్రాల ప్రదర్శనకై

87

దొంగలచెఱువు

కావనుసుకు. పొద్దున ర్యాకులువారంగ మొదలైన మునుగు మామూలువలనరక పెద్ద గాలివానయింది. ఆయ్యల దొరగారింటికి కన్న మెయ్య బయలుదేరుదామని తయ్యారయిండు దొంగలు. ఒక్కరో నాయనో, దొర పిల్లర తుపాకులువెయి. బురుజుల కొవలొట్టించుకు, ఆన కందగు దొర ఇంట్లనే పంటుకు. పొవద్దం తె వద్దం తె వద్దమి మనల్ని. ఇయ్యల దొరగారి దొర ఇంటిని దొంగలనే దిండు చేసిని ఆనకుంటుండరు వాళ్లు. ముడిదాని కేం ఎరుకకి నూతం ముడిదాని కేం తెలుసని అనుకున్నా. దిన్నట్లా తెలుసుకున్న బుర్రలన్నింటి తిలబికి నుటికెదా పోవలెన్నుకు. ఎక్కడ చేసి పొదగుం తెలుసుకున్నా. ఈయ్యల దొరగారుంటుండెనున్నా. ము కల్లిమాత్రం ఎందుకో వొడ్డు వొడ్డించుండది. ఇనలేదు బాల్లు. తలకొక ఇండు గోతలు దిన్నా. బుర్రలన్నిదాయంతి నుటికెన్నా. మూకున్న కత్తులు, గొట్టెను ఎంక చేసుకున్నా. ఇక బయలుదేరినా. కొందాల్ల మునుగు బహుతనే ఉండది. ఈయ్యల దొరగారి కెదా వొడ్డు కొమ్మ మీది కొచ్చికో చేకా, ఆనమల కొల గియ్యింది. కాని నాల్లకేం పదవోయ్యకం టనే ఎడి పోతేవేపుండగు ఉరుమొక్కాన. ఉరుకేరి వామనాండ్ల నుడ్లకు వోయ్యను. అడికల్లి దొరగారి ఇయ్య ఏమంతి దూరంలేదు. నుడి దిపానికి కొంగల్లు పంకుకున్నా. ఒక

సుల్ల గాల్పుకొని ఇక మాకున్నా. ఇంతట్లకే కేటికి వానకు ఉరంతి యొక్కడిదక్కడ మాట మనిగింది. ఉరుమల సప్తుకు దప్ప ఇక ఎం ఇనపడతి లేదు. మెల్లకే లేపిను. బురుజుగోడలు కేటకున్నా. కొట్టుకుడిసిను. కొవలొట్టమీర మత్తుమంకు బట్టిను, వాల్ల నుపావలు చేతి బట్టుకున్నా. దొర దొర కాని ఉన్న ఆరెలకు గోయ్యిను. తుపా కులు బట్టుకోని ఇయ్యల విలుసుండెరు. కత్తులు చేతి బట్టుకోని మునుగు దొరమంచంచుట్టు విలబుకు. వాల్ల దొంగ దొర నెట్టికింద చెయ్యికి తెలపుచేతులు తియ్యబోయిండు. దొర లేకింకు. ఉల్లును జూరంగనే కై వానాను ఎగిరిపోయినట్లయినయి నోటమాట రాలేదు. ఇంకేం, ఉండు సామ్మ జాడ కెప్పు నున్నా. పిల్లికూడయ్యింకు దొర. ఉండు గుంట్లు కెప్పింకు. బకెనియ్యనున్నా, బలనాకు దివి పుంటనన్నా. మాకుతరాల నుండి కూచిబెట్టిందంతి దొరగిను మాకుగ గిరి. మాట తెత్తుకున్నా. దొర ఇంట్ల గిరికి వార ఇంకింతి ఎబడి తొగిను. అక కల్లి కొట్టకుడిసిను. ముడ్డాని నుడిక మాడ్డాన బయలుదేరిను. కొంగల్ల బరువు తోట. చేరువు కట్టమీది కొచ్చిను. మీము తెసింది, నూకలేదు. ఒక్కసారిగ ఆందగు అండ్లబక్కు, కొట్టుకపోయ్యిను. మున్ది ఇక వచ్చాను, అక వచ్చ రుదకుంటి గుకున్నది. కొట్ల బట్టుకున్న కేమోనంటి

బురులుపడ్డది. తెల్లారించాక ఒక్కటే ఎడిరి నూకింది. గాలిసప్తుకైతె కాలిసప్తువంటిని ఒక్కసారి బోయ్య తిలుపు దీలేది. కాని ఎవగు లేకపోయ్యేవరకు మళ్ళీ ఒక్కటి తిలుపు నూసి బరువుగ ఇంట్ల కొచ్చేది. పిల్లు బోయిన తిల్లిలాగక చేవులానుకుంటుండది. ఎం దొరలేదు మాడ్డానికి. ఉడ్లదాక బోయ్య నూతంనుకున్నది. కూసుంటే లేవలేని మున్ది ఇంత వానల ఎట్ల పోలేది. ఇంతట్లకు తెల్లారింది. దొర్ల కల్ల మాట శెలి సింది. దొరగొట్టింట్ల వొంగుబడి సామానంతి ఎత్తుకపోయ్యివంటిని. చేరువు చేసి మాట ఇనపడ్డది. తెంకామూలవ్వుకు కొంగల్ల మాటలు దొరగారి పొమ్మలు దొరికినయ్యిం టిని. మాడ్డానికి వాల్ల కొట్టివంటిని నమ్మక నేపాయింది. నోవ్వకంపెట్టికి పానాలు పోవొట్టెన్ను మాట దివివెపాయింది, ఆ సామనామనామన మా గో ను నులు దొరికినయిని ఎవరో అడెబాల్లది.

తెల్లల్లు నూసింది మున్ది. ఎవరూ రాలేదు. అంతి బచ్చిసొని లేటిపోయింది. వాల్లెట్ల బచ్చికో అల్ల బోయ్యిను. కాని మున్దిదికిమాత్రం అల్ల లేదు. తా ను బొమ్మదితెల్లకు పికిరిపెంచిన పొకును బోయిపట్టుండది. కనుకు గుంబంతి పుంచంబట్టిండ్ల కెప్పింకు. సావన్నలైంది మున్ది. దొరను ఒక్కసారి రమ్మంటిని చెప్పింది మున్ది. పిల్లు పట్టాగిల రమ్మ ప్పిది. వాడు తెలియమంటి రమ్మన్నది. మున్ది ప్రాకెట్టెనెంబట్టి పిలు పిచ్చు కున్నది. గోతంబాల్లకు ముండవోసింది. ఉరి ఇగువుకు కల్ల పోవయ్యుకున్నది. చెన్ను కేగు "కంబల చెన్ను" అంటి తెల్లనున్నది. దాని వైనుల ఉన్నా మాడ్లై పొండెన్నది. ఆ చెన్ను నూదాదిలోపల ఏయించుకున్నది. తెల్లకొమ్మర తిసా పూడ్చిపెట్టుకున్నది. మున్ది సామల లను కుంట "కొకుకో కొకుకో" వ్వుంటే బోతిరి గది నాయనా" అని కలకలెన్నుకుంటి జచ్చి పోయింది.

అక రుదకే ఎంక కాకే. కల్ల బోసి అగు తిరాల్లంకి, ఇయ్యటికి చెట్టు చెవరి లేదు. ఇయ్యటి చెటుకేరింది ఈ ఉరు, మట్టు మట్టు మాకు వ్వులోల్లం నరుకుతుండెం. అంటిని రావూయ్య దొంగలచెఱువు కతంతా తాను నూకే చెప్పంకు.

అకబోయినట్లూడ రాకే, ఆ నూని దాని నునుకుల ఏ ముండేకో అనుకుంటి ఇంట్ల బచ్చిదాకొచ్చి. నూ అల్లిగారి ఉడ్ల అందగు ఆ జెరువునీ తెగుకును. బట్టాడనే ఉరుకుంటుకు. చెన్ను దొరికే మామ కాల్ల పుట్టులంగ పంకుతుం.

(ఆరింసియా కడియో ప్రసారితం) ★

ఈ కథలో నటించిన వారు. ఎంక కాకే, కల్ల బోసి అగు తిరాల్లంకి, ఇయ్యటికి చెట్టు చెవరి లేదు. ఇయ్యటి చెటుకేరింది ఈ ఉరు, మట్టు మట్టు మాకు వ్వులోల్లం నరుకుతుండెం. అంటిని రావూయ్య దొంగలచెఱువు కతంతా తాను నూకే చెప్పంకు.

దోసరవెల్లి

హెడ్ కానిస్టేబుల్ నీలకంఠం మహా
లోకంలో విహరిస్తూ, కర్ర తిప్ప
కుంటూ పెద్ద బజారుకుండా వస్తున్నాడు.
వెనకాలే ఉమారుమంటూ ఓ ఎర్రబొట
వకుస్తోంది. చేతు వీరాసామి. వాతావరణం
విశ్వం. ఎర్రసంచారం సన్నగిలింది. చిన్న
చిన్న బట్టలుకొర్రాలు దిగాలుగా గోడు
వైపు చూస్తున్నాయి. చిచ్చుగాళ్ళు కూడా
కనుచూపు మేరలో లేరు.

వాతాత్మక నీలకంఠానికి ఓ గావుకక
వివరించింది. "కరుణామయమన్నా వేం పాపం!
ఎయ్ అబ్బాయ్! దా న్నొదిలగు వరసన
కరుణుంది, పట్టుకొండి వదిలర్దు"
జుక్క అర్చనాదం వివరించింది.
నీలకంఠం ఆ వేపు చూశాడు.

మూలగావున్న కైలబడిలోంచి ఓ
కుక్క మూడుకొల్లీలూ కుంయ్యోమంటూ
బయటపడింది. తిరుమకుంటూ ఒక దిల్ల
మయిన ఆసామి బయటపడ్డాడు. అంత
జోరులోనూ, కుక్క వెనకకొలు పక్షుల
గలిగాడు. అదింకొ పెప్పగా మొరిగింది.
"ఎలగు!" అంటూ ఇంకో పాలికెక.

ఉమారుమంటూన్న బట్టలుకొర్రా
లోంచి ఊడిపడ్డాను - ఎక్కడలేని జనాభా
అడితీగుట్టూ చేరాడు.

"ఇదేవో పెద్ద గోలగా వుండి పార్"
అన్నాడు వీరాసామి.

నీలకంఠం పలకలేదు. అటువైపు వది
చాడు.

కుక్కని తిరిమిన ఆసామి, గక్కికమైన
తన కుడిచేతికల్లీ పైకెత్తి స్వజంలాగా జనా
నికి చూపుతున్నాడు. "విన్నో మూడుగా!
ధస్తే వదిల్లు" పెద్దగా అడిపోతున్నాడు.
భవిష్యత్తులో ఏవో విషయం పొందించుకోమే
వాటికి ఇది కేవలం వాంఛి అన్నట్టు తన
వేర్లీ ఇంకా పైకెత్తుతున్నాడు.

అతివిసేన గవరయ్య. కంసారి. వీర
కంతానికి అతనికి పూర్వపరిగయం ఉంది.

జనాభానుస్థానం తనకొప్పు తనవశం
లేకుండా కుక్క పడిఉంది. చిన్న తెల్ల
కుక్క తనకిపోతున్నది భయంతో.

"ఏమిటివంతా" అంటూ, జనాన్ని
తోసుకుంటూ ముందుకొచ్చాడు నీలకంఠం.
"మీరింతా ఏంచేస్తున్నారీక్కడ?"

ఎవరూ మాట్లాడలేదు.
"నీ చేతి క జేమిటోయ్?"
పర్యాపం లేదు.
"ఎవరీచింది?"
దానికి జవాబులేదు.

గవరయ్య రంగస్థలంలోకి దూకాడు
ఆయాసపడుతూ. "నేను మామూలుగానే
తెలంగానుమని బుద్ధిగా వస్తున్నానండి -
ఇక్కడ బంగారయ్యతో వాక్కించెం
వ్యవహారం ఉంది లేండి - వస్తున్నావా -
మరంతే - యీ వెళ్ళవచ్చు అర్థం పరం
లేకుండా గబుక్కున వా పేలుచుకుంది.
అసలే కంసారి. చెయ్యిలేవీనే దొక్కా
డెదు. ఈ కుక్క యజమానులచేత ఎలా
గయినా పద్దపరిహారం ఇప్పించాలి తమరు.
ఇంకో వారంరోజులకా యీ చెయ్యి నాకు
పనికిరాదు. అస లీజాతిజంతువుల్నే బీకె
లోంచి తరిమేయాల్సి. ఏమిటో అంతా

జి. వి. శ్రీనివాసమూర్తి

వింతగా వుంది. ప్రతివాడూ ప్రతీదీ కరవం
మొరలేడిలే ఇంకెలా బతికటం? "

"ఊర పలే సరే." కాస్త ఘాటుగా
అన్నాడు నీలకంఠం కనుచూపులుముడుస్తూ.
"ఇంకీ ఎవరీదీకుక్క? ఈ సంగతిలా వది
లేస్తే లాభంలేదు... ఎవరీదీ అంటే మాట్లాడ
లేమయ్య ఈ కుక్కల యజమానకు గట్టిగా
బుద్ధి చెప్పాలి. రూల్సుప్రకారం వడిచే
వాడు ఒకడూ లేడు. చూడ - ఎవడికుక్క
యజమాని...? చను. వాగా జరిమానా
నెయ్యాలి కుక్కల్ని కడల్లీ గోడుమీద
వదిలిపెడిలే ఏమవుతుందో చెప్పాలి. ఏదెలా
సంగతి కనుక్కుంటా. వీరాసామి..."

"సార్ -"
"కనుక్కో ఎవరో ఈ కుక్క. ఒక
గిహ్నుకూడా వాయి. ముందు నీవ్విక్కడ
నుంచి లోగి పోయియు. కిచ్చివేసా
కూడా. ఎవరోనో ఈ కుక్క గలే చెప్త
కం?" అంటూ గడిమాయించాడు చాట్ల
వున్న జనాన్ని.

"డి. ఎస్. పి. గారీదీ" అని జనాభా
లోంచి ఒక కంఠం వివరించింది.

"డి. ఎస్. పి. గారీదీ" చూడ - వీరా
సామి. ఏమిటయ్యా తెల్ల ముహం వేస్తావ్?
చూడ - ఊహా ఉక్కిబోస్తోంది - వాన
కురుసుంజేమా."

గవరయ్యకేసి తిరిగాడు.
"వాకిండాకట్టించి అర్థంకావటం లేదు.
అసలు నిన్ను ఎలా కరచింది? నీవేలం ఎలా
పట్టుకున్నది? చిన్న కుక్కపిల్ల! ముద్దోస్తు
న్నది - నేను నమ్మును, ధస్తే నమ్మును. నువ్వే
ఏ మేకుతోనో వేలు గీసేసుకునుంటావు -
పద్దపరిహారమని వేరు చెప్పి ఇబ్బు కాజేడా
మని - నేనునమ్మును. వాకు తెలుసు; మీలాటి
వాళ్ళ సంగతి తెలుసులేవోయ్ -"
వీరాసామి ముందుకొచ్చాడు.

"సార్, అగ్గిపుల్లవేసి దాని ముక్కు
అంటించివుంటాడు సార్ తమమకి. ఆ
దూకుకుంటుందా? కాటేసింది. దానికి
మాత్రం తెలిదా - అస లీ గవరయ్య
ఎప్పుడూ ఏవో కోతిపని చేస్తూనేవుంటాడు
సార్ -"

గవరయ్య కోప్పం వచ్చింది.
"ఏం అల్లరయ్యా - మానెవల్లు మాట్లా
డకు. అబద్ధాలాడుతో చెందుకయ్యా -
నువు మాకావా నే నంటించడం? ఆయనకి
తెలుసు ఎవరబద్దం ఆడుతున్నారో - వైసి

దాగంభిరేవం
హోరా
కోల్
లోషా
అన్ని దివదలయము కడ అన్ని
అని పిల్లల అంగడూ వ్యాధులకు
మోరకును PRICE
0-1-2
THE GAMANIA CHEMICAL & PHARMACEUTICAL WORKS LTD.
BANGALORE-2, INDIA

విజయవాడ పాశ్చిమం.
నేగ్లీ కార్పొరేషన్ మెయిక్ బహుళ.
విజయవాడం స్టాక్స్ మెయిక్
మెనర్సు: మహమ్మద్ యూనిక్ ప్రదర్శు
జనరల్ మర్చంబుస్.

★ ఊ స ర వె ల్లి ★

భగవంతుడికి తెలుసు—వ్యాయంకుండాల్సి మనమంత ఒకటే — అమాటకొస్తే మా అన్నోకడు పోలీసుల్లా ఉన్నాడు తెలుసా?” నీలకంఠానికి ఒళ్ళు మండింది. “అధిక ప్రసంగం” అన్నాడు.

ఇంతలో వీరాసామి అనుమానిస్తూ “సార్ ఇది మన డి. ఎస్. పి. గారి కుక్క కావట్టుంది సార్. అయినా నీ బాతి కుక్క లేవు” అన్నాడు చివరకి ఖచ్చితంగా.

“నీకు బాగా తెలుసా?”
“బాగా తెలుసు సార్.”

“అవును. కారుమరీ — డి. ఎస్. పి. గారి కుక్కలు చాలా ఖరీదైనవి. మేలు బాలివి. దీన్ని చూడు. వెళ్ళింది ఊరకుక్క. ఇండాకా సరిగా చూడవేలేదు. ఇటు వంటి చెత్తకుక్క నెను పెంచుతాడు—

ఇదే యింకొక్కడయినా బోద్దంట కనబడితే ఎంజరుగుతుందో తెలుసా. రూలూ గీలూ వదిలేసి దీని అంతు తేలుస్తారు. గవరయ్య- నీవేం భయపడకు. పాపం పెద్దగాయం అయింది, వాడికి నే బుద్ధి చెబుతానుగా— వివిటో కనుక్కుంటాను.”

వీరాసామికి మళ్ళీ కొత్త అనుమానం కలిగింది.

“సార్! నా కనుమానంగా ఉంది సార్. ఇది మన డి. ఎస్. పి. గారిదేనేమో అనిపిస్తోంది సార్ — ఊరికి చూసి చెప్పలేం. ఇటువంటిదాన్నే ఇదివరకు ఆయన గొడ్డో చూశాను సార్.”

“అవును. ఇది ఖచ్చితంగా డి. ఎస్. పి. గారిదే” అని జనంలోంచి కొందరు ఏకభవించారు.

“అజ్జే.....హూ! వీరాసామి— వివిటో. బాగా గాలికొడుతుంది. చతే మూడి. హూ! అజ్జే—దీన్ని డి. ఎస్. పి. గారింట్లో వదిలెయ్య. నాకు బోరికే పంపానని చెప్ప. చాలా ఖరీదైన కుక్కేమో—పాపం. ప్రతివాడూ దాని మూతిమీద అగ్గిపుల్లలు అంటించటమే చెడిపోతుంది. అసలే ను కు మార మె న జంతువు—వివిటోయ్ యింకా ఆ చెయ్యి పైకి చూపిస్తావ్-జండాలాగ. కిందికి దించు

ఉమా ఆ కేలు చూపిస్తావేమిటి. అంతా నీ తప్పు మరీ—” అంటూ అక్కడనుంచి కదిలబోయాడు.

ఇంతలోనే “అడుగో డి. ఎస్. పి. గారి కారుడ్రైవరు. అత వ్వుడుగులే సరి” అని ఒక రరిచారు.

నీలకంఠం వెనక్కు లిరిగాడు. డ్రైవరు వస్తున్నాడు తాపీగా వీడికాలుస్తూ.

“ఏయ్, ఇలా నావయ్యా—చూడు ఈ కుక్క వరివో చూడు. మీదేనా? అంటే డి. ఎస్. పి. గారిదేనా?”

డ్రైవరు పరిశీలించాడు.
“కారు.”

“నేను చెప్పలేదు—ఇటువంటి వెగవ కుక్కల్ని ఆరు నెండుకు పెంచుతారా! సరే-ఎందుకయ్యా అలా చూస్తూ నిలబడ తారు? లాగిపాతేయండి వెగవకుక్కని. తున్న రేగాంటి,” రెచ్చిపోతున్నాడు నీలకంఠం.

డ్రైవరు మళ్ళీ అందుకున్నాడు. “ఇది మాది కారుగానీ, డి. ఎస్. పి. గారి తమ్ముడిది. ఆయన ఈమధ్యనే ఇక్కడికి వచ్చారు. ఈ బాతి కుక్కలంటే ఆయనకి పంచ ప్రాదాలు...”

“ఏమిటి!.. హూ...డి. ఎస్. పి. గారి తమ్ముడుగా రీ వూ రొచ్చారా? నిజంగా— చెప్పావుకావేం?” అని మొహం చాలంత చేకాడు నీలకంఠం “నా కింతవరకూ తెలిసు నుమా. అజ్జే. అంతా తెలుసా అజ్జే-అజ్జే. అన్న గార్ని చూడాలని అనుక. నుంటాగా- అనుకోదూ మరీ-వచ్చాగా. అజ్జే—నా కింత వరకు తెలిసేతగును— నచ్చే కా దూ అంతే-అంత—ఈ కుక్క ఆయనదన్నమాట. మొడిటినించీ అనుకుంటూనే వున్నాను. చిన్న కుక్కపిల్ల బావుంది! పేలుబాతిది. తీసికెళ్ళు—వాడి కేలు కరిచిందిట—కర వమా-హా హా హా—దామ్మా-దా... ఏం కోపమే-అబ్బ ఏం మద్దొస్తున్నదయ్యా—” డ్రైవరు కుక్కని పలుకుబోయాడు.

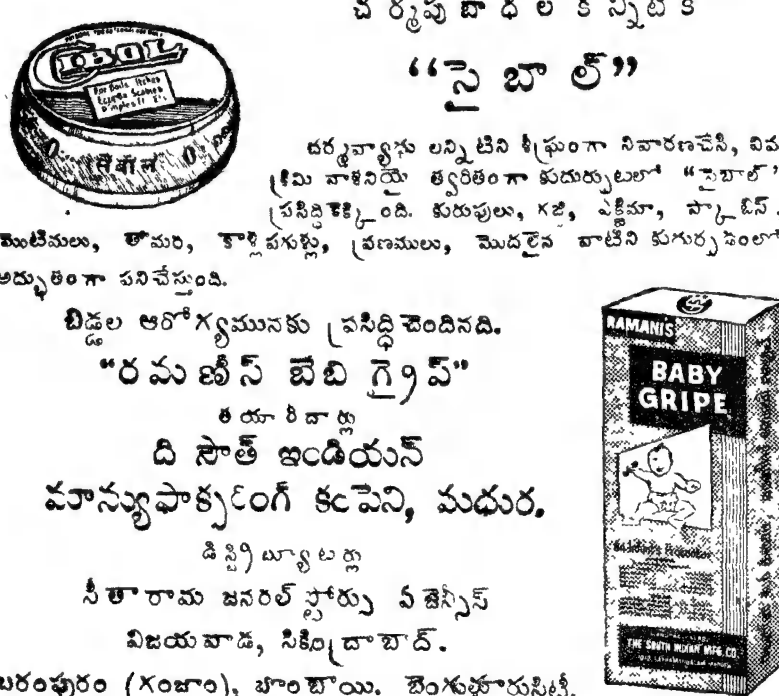
జనం గవరయ్యని చూసి నవ్వారు. “నీ సంకతి తేలుస్తావే” అన్నట్లు గవరయ్యకి నీ చూపు చూసి ముందుకి నడక సాగించాడు నీలకంఠం.

(చెకోవ్ కథ ఆధారంగా) ★

శ్రీమదాంధ్ర
మహాభారతము
ఉద్యోగపర్వము
వెల రూ. 1-0-0
ఆంధ్రగ్రంథమాల,
మదరాసు-1

స్థాపితము : 1920 సం॥రం.
సమస్త చర్యవ్యాసులకు,
తెలుపు మచ్చలు వస్తే గా
లకు చికిత్సా నిపుణులు.
కల్లూరు, సెలహ్ ఉచితము.
రెడ్డి పీ కో, (రిజిస్టర్డ్)
గోపాలంపం. తూర్పు గోదావరి జిల్లా
(వీధు) తాణుకు.

చ ర్య వ థ ల క న్ని టి కి
“నై బా ల్”
చర్యవ్యాసు లన్నిటిని కీఘంగా నివారణచేసి, వివ
క్రిమి నాశనియై త్వరితంగా కుదుర్చుటలో “నైబాల్”
ప్రసిద్ధికెక్కింది. కురుపులు, గజ్జి, ఎక్కిమా, స్కాబ్స్,
మొటిమలు, తామరి, కాళ్ళిపగుళ్ళు, వణములు, మొదలైన వాటిని కుగుర్చడంలో
అద్భుతంగా పనిచేస్తుంది.
బిడ్డల ఆరోగ్యమునకు ప్రసిద్ధిచెందినది.
“రమణీస్ బేబి గ్రైప్”
తయారీవాల్లు
ది సాత్ ఇండియన్
మాన్యుఫాక్చరీంగ్ కంపెనీ, మదూర.
డిస్ట్రిబ్యూటర్లు
సీతారామ జనరల్ స్టోర్సు ఏజెన్సీస్
విజయవాడ, సికింద్రాబాద్.
బరంపురం (గంజాం), బొంబాయి. బెంగళూరుసిటీ.

గోదావరి పుష్కరోత్సవాలు

ఇల్లిందల సరస్వతీదేవి

ఈ సంవత్సరము గోదావరి పుష్కరాలు. పుష్కరకాలము సమీపిస్తున్నదిని దేశమంతటా అప్పుడే అలజడి ప్రారంభమవుతున్నది. ఇంటింటా ప్రమాణ సన్నాహాలు జరుగుతూ ఉన్నాయి. లక్షలాది వైద్యులు నిర్జితమైన ప్రదేశములో సమావేశము కావడానికి తగిన ఏర్పాట్లు, ప్రభుత్వ పత్రాల అభిమతముగా జరుగుతున్నట్లు ప్రతికూల ప్రకటిస్తున్నాయి. గైర్వశాఖాధికారి ప్రయాణాలకు తగిన సౌకర్యాలను, హోటలుశాఖ తగిన భద్రతను, ఆరోగ్య శాఖ తగిన రక్షణలను ఏర్పాటు చేయబోతున్నట్లుగా సమాచార నెలరోజులక్రిందటే ప్రతికూల ప్రచురింపబడింది. లక్షలాది ప్రజల రాకవల్ల లాభము పొందవలసినట్లుగా, వస్తుప్రదర్శనముకూడా మేసెల మొదటి వారమునుండి ఆరంభము కానున్నది. దీనిని పురస్కరించుకొని సభలు, పాటకచేరీలు, నాటకాలు, బుర్రకథలు, వినిద్రప్రదర్శనాలు మొదలైనవి ఎన్నోవా ఏర్పాటు కావచ్చు. పండిత్య ప్రణాళికా ప్రయోజనాలను చిత్రప్రదర్శనమువ్వారా ప్రజలలో ప్రచారముచేయటానికి ప్రభుత్వ సహచార

శాఖ పూనుకొవచ్చు. మహిళాసంఘాలు స్త్రీలకు సాంఘిక, విద్యా, వైద్యానిక ప్రచారము చేయవచ్చు. లక్షలాదిగా పోగైవ ఈ జనసమూహానికి తలకొక ప్రయోజనము ఉంటుంది. కాని మన పెద్దలు మాత్రము 'శేవతీరే తపశ్శుక్రూర్' మరణం జాహ్నుకీతలే దానం దిద్దాల్సి పురుషేతే గౌతమాగ్నిం త్రితయస్ తరస్' అంటారు. శేవతీరాన తపస్సుచేస్తేను, గంగాతీరాన మరణము సంభవిస్తేను, కురుక్షేత్రములో దానము చేస్తేను అధిక ఫలము కలుగుతుందనీ, గోదావరీతీరాన సైమాదూకూడా ఫలిస్తాయనీ పరంపరాగతమైన హెచ్చరిక విశ్వాసము. దీని ననుసరించి గోదావరీనది అత్యంత మహిమ కలదని తేలుతున్నది. కనుకనే పూర్వాచార పథము గోదావరీతీరానికి చేరుకోవాలని ఆత్రపడుతున్నాడు. పుష్కరోత్సవాలు హిందూమతానికి సంబంధించినవి. భారతదేశములోని 12 ముఖ్యనదులకూ పునాస్పతిగ్రహానికి కొంత సంబంధము కల్పింపబడి, దానికి మతిప్రాము

ఖ్యము ఇవ్వబడ్డది. నూర్యమండలములో భానుగోళము తరువాత, మిగతా అన్ని గోళాలకంటె పెద్దది, ప్రకాశవంతమైనది బృహస్పతిగ్రహము. ఈగ్రహాన్ని గురువనీ, శీవుడనీకూడా వ్యవహరిస్తారు. ఈ గురుగ్రహము జలతత్వానికి సంబంధించినదనీ, వర్షాధానికి ఈగ్రహానికి కొంత సంబంధము కలదనీ మనపూర్వులు విశ్వసించారు. ఈగురుగ్రహము ఖగోళచక్రములోని మేసెది పన్నెండురాసులలో రమారమి ఒక సంవత్సరంకాలము ప్రతిరాశిలోను సంచారము

★ గోదావరి పుష్కరోత్సవాలు ★

జేన్నావుంటుంది. అంటే ఇంచుమించుగా పన్నెండు సంవత్సరాలలో వ్యాధిరహితంగా తీర్చివేసే అచ్యుతమైన చుట్టిపడుతుంది. భారతీయజాతిలోని గంగా, యమున, తామ్రపరీ, గోదావరి, కృష్ణ, కావేరి మొదలైన పన్నెండు నదులూ, ఒక్కొక్కటి ఒక్కొక్కరాణివే పరిపాలింపబడుతున్నదని తోటిమహాపుష్కరాలు నిర్ణయించారు. దాని విషయంలో, ఆరాధనలో గురువు సంచారము చేసేటప్పుడు తిప్పింబంధమైన నదీజలాల వనిత్రవంతిమై, ప్రకాశవంతమై ప్రజలకు ఆత్మార్థకాశీవృద్ధి కలిగిస్తాయని హైందవుల విశ్వాసము.

హైందవసాగరికతలో, మతములో నదులకున్న ప్రాముఖ్యము ప్రత్యేకముగా కేంద్రీకరించబడినది. సుమతీ తీర్థక కారుడు చెప్పినట్లుగా 'ఎప్పుడు నేనెక్కడ పాడు చేయాలి కలిగి లాభాలు లెక్కకుమించినవి. భారతదేశ సామ్రాజ్యానికి తోడ్పడే ప్రసిద్ధ నదీనదాలు (తూర్పునుండి పడమరకు ప్రవహించేవి నదులు-పడమరనుండి తూర్పుకు ప్రవహించేవి నదులు) జీవనదులు. ఈనదుల ఒడ్డుననే పుణ్యక్షేత్రాలు వెలికాయి. నదిలో ఎక్కడయినా ఉత్తరవాహిని ఏర్పడినట్లయితే దానికి మరింత ప్రాముఖ్యము ఇవ్వబడింది. పవిత్రమైన నదీమతల్లులకు, శుభక్రమణలో గురుసంచారాన్ని బట్టి ఏర్పడే ప్రత్యేకతే పుష్కరమనబడుతున్నది.

మేషేజ గంగా, కృష్ణ భేద నర్మదా అన్న నోకాన్ననుసరించి, బృహస్పతి సింహరాశిలో సంచరించినప్పుడు గోదావరి పుష్కరాలనీ, కన్యలో సంచరించిన కృష్ణా పుష్కరాలనీ నిర్ణయము జరిగింది. ఇదేవిధముగా ఇతరనదులకు బృహస్పతి సంచారానికి సామ్యము కల్పింపబడి పుష్కరాల కాలము నిర్ణయింపబడింది.

పుష్కరకాలము ఒక్కొక్కనదికి రహస్యము ఒక సంవత్సరకాలముని సాధారణ నిర్ణయము. ఇతరవిగ్రహాలవలెనే బృహస్పతి కారముకూడా, అప్పుడప్పుడు వ్యక్తగతిని నూచించటం మామూలు. ఒకరాశిలో ప్రవేశించటమూ, తిరిగి కొంతకాలము వెనుకటి రాశిలోకి గొచ్చినట్లు కనబడటమూకూడా జరుగుతుంది. ఏరాశిలోనయినా బృహస్పతి ప్రకమముగా ప్రవేశించిన మొదటి పది నెలలు, ఆ రాశిని బృహస్పతి వదిలి వాయో కడగటి పది నెలల కాలమూ పన్నెండు అతి ఎక్కువమైనది, అతి అనుకూలమైన దనీ ప్రాచీనము నిర్ణయించారు. జనాదీ పన్నెండు స్వతస్సద్ధముగా పుణ్యప్రదమునీ, అందులోనూ ప్రతి నదికీ 12 సంవత్సరము

లలో ఒక సంవత్సరకాలము మరింత పుణ్యప్రదమునీ, ఆ సంవత్సరములోకూడా ఆదిమధ్యాంత్యభాగాలలో నోజాలు అతి పుణ్యవంతమైనవనీ మనవాళ్లు భావిస్తారు.

మరిద్వైత్య గోదావరినది అతి పవిత్రమైనది. దీనికితోడు నాసిక, భద్రాచలము, రాజమహేంద్రవరము మొదలయిన శుభ్ర సిద్ధ ప్రాచీన క్షేత్రాలుకూడా ఈ నదీ తీరానతీర్చిందిచితే వాటిమాహాత్మ్యము ఎన్నుతరముకాదు. పవిత్రవంతమైన ఈ పుష్కర కాలములో నగీస్నానముకొరకు తండోప తండములుగా హిందువులు గుమికూడుతారు. నదీస్నానముచేసి, సంకల్పము చేర్చింపుకొని, అభిముర్తని నూత్నలను పరింపింపుకొని, త్రివింబకేశ్వరస్వామిలో, సీతారాములలో, మార్కండేయేశ్వరుడిలో దర్శించుకొని తరించామని సంకల్పి చెందుతారు. కనుక నే నాసికకు, భద్రాచలానికి, రాజమహేంద్రవరానికి యింత ప్రాముఖ్యము వచ్చినది. రాజమహేంద్రవరము సమాపించే సరికి, గోదావరినది పరిపూర్ణస్వరూపము దాలుస్తుంది. దీనిలో కలసి ఉపనగులన్నీ అదివరకే కలసి ఉంటాయి. రాజమహేంద్ర వరము దాటిన తరువాత, అఖండగోదావరి పాయలు పాయలుగా చీలిపోతుంది. కనుక గోదావరి పుష్కరాలకు అఖండగోదావరి ప్రవహించే రాజమహేంద్రవరము దర్శించుకొనవలసిన పవిత్రక్షేత్రము.

రాత్రివేళ తామ్రపాత్రలో నిలవ వుంచిన నీటికి, ఆ లోహముచేతనూ, కాలపర్యావమువల్లనూ ఒక విధమైన క్షత్తికలుగుతుందని ఆయూర్వేదకాస్త్రజ్ఞులు చెప్పే తున్నారు. ఆ నీరు కనుము తిప్పకుండా మంచలము (40 దినాలు) నేవించినట్లయితే చీరములో ప్రాణిక్షిప్తి వృద్ధిచేసి అపారోగ్యమును బోగొట్టగలదు; ఆరు నూనాలు నేవించినట్లయితే కాయసిద్ధి కలుగుతుందని ఆయూర్వేద వైద్యుల విశ్వాసము. ఈ ఉపకము తెల్ల వాగు బామున త్రోగినట్లయితే ఎరోగము పుట్టనేరదని ఘంటాపదముగా వాగు చెప్పగలగు తున్నాడు. ఈవిశ్వాసముననుసరించే పవిత్ర వంతమైన పుష్కరోదకాలము, పుణ్యనదీ జలాలను రాగి కెంబులలో నింపి, లక్కతో నీలుచేసి, ఇండ్లకు తీసుకొనివస్తారు. సమారాధనలుచేసి ఆ పవిత్రోదకాన్ని అతి గౌరవతీత, అభ్యాగతులచేత నేవింపజేస్తారు. ప్రతి యాత్రికుడూ గంగ కెంబులకు కొని, ఆప్తలకూ, బంధ మిత్రులకూ అందజేస్తూ ఉంటాడు.

యాత్రికులలో పుకతులు జవతపాలు, కిత్తితిర్పణలలో నిజగులము ఉంటాడు;

స్త్రీలు నదీశతల శ్రావణ, మూసీవాయ నాలు నిర్వర్తించుకుంటారు. తీర్థమునీంది పుణ్యముసంపాదించిన ప్రతి ఉవిద, ఇల్లు చేరుకోగానే ఒక పాత్ర, కుంకుమపాట్లము రవి క పీటీ తోటిముత్తయలకు యిచ్చి, తన కంతు పుణ్యాన్ని వారితో పంచుకుంటుంది.

మరి విశ్వాసాల ఆర్థము తెలియకపోయినా ఆచరించే పట్టుదల స్త్రీలకు ఎక్కువగా ఉండటముచేత వాళ్లుకూడా అధిక సంఖ్యలో పాల్గొంటూనే ఉంటారు. మన ఆచారాలలో ఉన్న అగౌలను గ్రహించటానికి ప్రయత్నించినట్లయితే స్త్రీజనాభ్యుదయము ఒక చక్కనిమార్గముని సాగినదవుతుంది.

హ కల్ బెరి ఫిన్
వెల రూ. 2-00
బోస్టాల్ కార్డులు అదనము.
ఆంధ్ర గ్రంథమాల, మదరాసు-1;

శ్రీకాఫ్

దస్తు, ఉబ్బసములకు
తివ్యోషధము
ప్రేమప్రసాద క్రమికల్పరిద్రుగ్ని
లిమిటెడ్, మద్రాసు-30

ఉచిత బహుమానం !

నం. 501 తలచూ నే ప్రసయోగించువారి జాబ్బు నిరివిగా పొడుగుగా అందినాగా ఈ మొదలవలె యుండును
ఒకపీచా రు.2-4-1; కేసీపాత రు.5-1-1
ఒక్క కాటిలు కొంత 15 నం గాగ్గ రంబి రిక్కువాది, ఒక కొత్తి అంగారు పుంగరం బహుమానం 8 పీచాలు ఒక్క పాత కొంత వాల్ల రిక్కువాదీలు, 4 పుంగరం బహుమానం. ఇందులో ఏది వచ్చుకున్నా ధర వాసో.

London Commercial Co.
P. B. 2 (A. P. W) AMRITSAR

మనసు లోని మాట

ఆ నగరంలో పెద్ద పేరు గల వ్యాపారి నారాయణ్ సేక్ ఎన్నో ఏళ్ళనుండి వ్యాపారం సాగిస్తున్నాడు. అతని తాత తండ్రులు కూడా ఆ నగరంలో పుట్టినవాళ్లే! నగరంలో పెద్దపెద్ద వారంతా అతని కొట్టుకే వచ్చేవారు. అతని దగ్గర కొన్న వస్తువు అంటే—ఎవరూ వ్యాఖ్యానించేవారు గాదు! “చాలా బాగుంది!” అని ఊహించేవారు. మరికొందరయితే, వస్తువు చూసి... అతనినిగురించి, అతని తాతనుగురించి చెప్పకొచ్చేవారు.

సేక్ దగ్గర మోహన్ లాల్ అనే గుమాస్తా ఉండేవాడు. మోహన్ లాల్ చాలా బీదవాడే! కాని... అతనంటే సేక్ కెంతో నమ్మకం! పెద్ద పెద్ద ఖాతాదారుల యిల్లకు పెద్ద మొత్తాలు వసూలు చేసుకురావడానికి అతన్నేంపేవాడు. లాల్ ఎంత అంటే... అంతే! ఏనాడూ లాల్ ని లెక్క అడిగేవాడు కాదు సేక్. పుస్తకాల్లో లాల్ లెక్కలు వ్రాయడమే కానీ... అని ఏనాడూ సేక్ చూసి ఎరుగడు! లాల్ కూడా సేక్ కి తెలియకుండా కానీ— లెక్కలు తిప్పలు రాసి... దమ్మిడి అయినా ఊసి ఎరుగడు!! ఎంత ప్రాణం మీదకు వచ్చినా... ముందు సేక్ ని యింత తీసుకుంటానని అడిగేవాడు. అందుకు సేక్ కూడా కాదనేవాడు

కాదు. మోహన్ లాల్ తన కష్టస్థితం తనకుంటే చాలు అనుకునేవాడు.

ఒకనాడు మోహన్ లాల్ భార్య అన్నది—“ఏమండీ! ఇన్నేళ్ళుగా సేక్ దగ్గర పనిచేస్తున్నారు కదా... ఒక్కదమ్మిడి అయినా మిగిల్చారా? అమ్మాయి లకి చూస్తే పెళ్లిడు వస్తోంది కదా! అబ్బాయి చూస్తే పెద్ద చదువు చదువుతా నంటున్నాడు. పోనీ ... వాణ్ని చదువు

పిల్లా సుబ్బారావు శాస్త్రి

మానిపించి, ఏదో పనిలో పడేస్తాం! కానీ ... అమ్మాయిల పెళ్లిళ్ళు ఆపలేము కదా! ఈ రోజుల్లో ఎంత బీదవాడయినా పెళ్ళి అంటేనే ... ‘కట్నం కావాలి’ అంటున్నాడు -”

ఆమె యింకా ఏమో అనతోతో వుండగానే—“ఇంతకీ... ఏ వక మాటేమిటి?” అన్నాడు కొంచెం చిరాకుగా.

“ఇదిగో... మీరు యిలా చిరాకు పడతారనే, ఇన్నేళ్ళుగా ఈ విషయమే కాదు — ఏ విషయమూ మీతో చెప్పడం మానుకున్నాను. మీరలా చిరాకు తెచ్చుకుంటే—”

“ఇంతకీ నువ్వనే మాటేమిటి?” అన్నాడు జాలిగా—“అదికాదండీ! పిల్లిలిద్దరూ పెద్దవారవుతున్నారు కదా! వాళ్ళ పెళ్ళికి ... ఏదయినా

వెనకేసుకుంటే పనికి వస్తుంది!” అన్నాడావిడ.

“ఇప్పటినించీ ... ఈ ప్రయత్నం ఎందుకూ? ఆవేళ వచ్చేసరికి అన్నీ అవేసునాయాసంగా జరిగిపోతాయి. ఎలాగూ... ప్రతి నెలా సేక్ ఐదు రూపాయలు జీతంలో తీసివుంచుతున్నాడు కదా!” అన్నాడు లాల్.

“ఒక్కడి ఐదు రూపాయలండీ! ఒక పిల్లి పెళ్ళికి ఐదుపేలు కావలిసి వస్తోంటే...!”

“ఐదుపేలు కాకుంటే... పదిపేలు కానీ!—నీ మనసులో ఉన్నమాట మాత్రం అర్థం అయింది. అది మాత్రం చచ్చినా... నే, చెయ్యను!” అని నిర్మోగమాటంగా, సూటిగా చెప్పేశాడు లాల్. తిరిగి తానే అన్నాడు—“అయినా, ఒకరికప్పుడు మనకెందుకూ? మన డబ్బు మనకే ఉంటే—అదే చాలు!” అని.

ఇంటిదగ్గర అలాగన్నాడేగానీ— భార్య చెప్పిన మాటలు చెవులో గింగురుమంటూనే వున్నాయి. అవి నిజంగానే తోచినయి. మకాణంలో కూర్చున్నంతసేపూ— ఏదో భారం అతనివిపువీద వున్నట్టుగావున్నది. గతాన్ని గుర్తుకు తెచ్చుకొని-విచారించాడు. ఏనేవో ఆలోచించాడు. తర్జనభర్జన పడి చివరకు ఒక నిర్ధారణకు వచ్చాడు లాల్. ఆ వారంలో ఎలాగయినా—ఐదుపందలు రూపా

బాలగేయం:

చిరినకోరిక

అలపర్తి వెంకటసుబ్బారావు

కలడు 'డబ్బి' పట్టణమున
కాశికుడను బ్రాహ్మణుండు!
చదువు అతని కనలురాదు
మది దీరిని కోర్కెగలదు !!

వీరబలుని మాటమీద
గుఱి కుదిరిన బ్రాహ్మణుండు
మరునాడే కూర్చుండెను
దారులన్ని కలియువోట!

పండితు డనిపించుకొనగ
పరితపించు సతత మతడు!
తీరదామె నా కోరిక
తీరుదెలియ కతడు తుదకు

ఇంతలోన వీరబలుడు
కొంతమంది బాలకులను
పంపినాడు బ్రాహ్మణుని
పండితుడని పిలువమనీ!

వీరబలుని సమీపించి
విన్నవించె దన కోరిక!
జాలిదలచి వీరబలుడు
సలహా యిటు లిచ్చినాడు:

బాలు రటుల పిలువగానే
బ్రాహ్మణుండు కొట్టబోయె!
ఇది జూచిన బాలకులకు
మది నుతాహంబు గలిగి

“దారులన్ని కలియువోట
కూరుచుండు నీవు వెళ్ళి,
అచట నిన్ను ఎవ్వరైన
అన్నయెడల పండితుడని

అదేవనిగ బ్రాహ్మణుని
అనిసాగిరి పండితుడని!
ఇట్టే నాల్గురోజు లవగ
పట్టణమున నివసించెడి

కొట్టబామ్మ తరిమి తరిమి!
కొద్దికాల మటులజేయ
పండితు డను పేరు నీకు
ఉండిపోవు శాశ్వతముగ!”

చెద్దచెద్దవారుగూడ
పిలచినారు పండితుడని!
తీరె పాప మతని కోర్కె
వీరబలుని సలహాపై!!

★ మనసుల'నిమాట ★

యలుకు తప్పడు లెక్కలు వ్రాయా
లనుకున్నాడు. అదీ అతని నిర్ణయం.
మఱో విశేషం!—అదే రోజున
సేత్ అలా మడతకుర్చీలో పడుకొని
ఏవో ఆలోచించాడు—మోహన్
లాల్ తన దగ్గర గుహాస్తా పని
చేస్తా...పాతికేళ్లుపైనే అయింది. ఈ
పాతికేళ్ళలో ఏం రాశాడో... ఏం

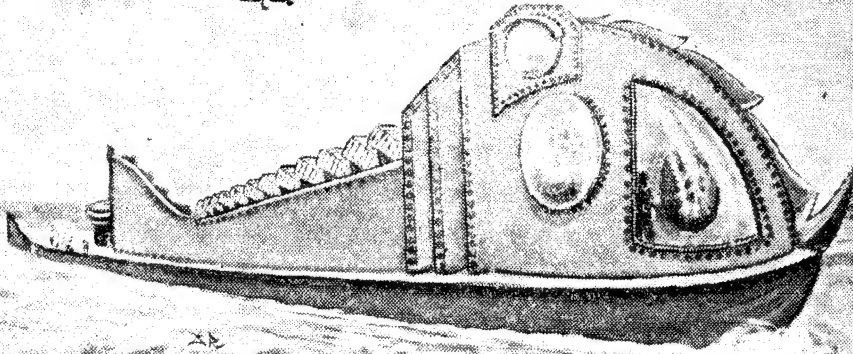
చేస్తున్నాడో ఒక్కనాడు కూడా...
పుస్తకాలు తీసి లెక్కలు చూడ
లేదు! మోహన్ మంచివాడయినా
అతని లెక్కలు చూడడం మాత్రం
తన కర్తవ్యం అనుకున్నాడు.
వెంటనే నౌకర్ను పిలిచి “బండి
సిద్ధం చెయ్యి” అన్నాడు.
ఇక దుకాణంలో మోహన్లాల్

గుండ నిబ్బరం చేసుకొని...ఎదువేల
రూపాయలూ ఇ న ప్పెట్టి నుంచి
తీశాడు! చేతులు వణికినయి! ఏదో
భయం వేసింది!!—“సేత్ కి నేనంట
ఎంతో నమ్మకం! పాతికేళ్ళనుంచీ,
యీ కొట్లో పనిచేస్తూ, సేత్ డబ్బు
తీసి సేత్ కి ద్రోహం చెయ్యడం!—
అంత నీచపు పని మరొహటి లేదు.
సేత్ ఒకవేళ...వచ్చి లెక్కలు అడి
గితే — తప్పక దొరికిపోతాను!...
పాతికేళ్ళనుంచీ యీ పని చేస్తున్నా
నని సేత్ కి అనుమానం తప్పక కలుగు
తుంది! వెంటనే నన్ను పనిలోనుంచి
తొలిగిస్తే—తిరిగి యిటువంటి పని
చేసిన నాకు ఉద్యోగం దొరకదు!
అయినా—ఇంత ఐయస్సు వచ్చిన
తర్వాత కోరి పా పాన్ని తేచ్చు
కున్నవాణ్ణి అవుతాను. ఈ పని
యీజన్మలో చెయ్యను. లక్ష్మీదేవి
తోడు...” అంటూ, ఎదువేలుచేతిలో
పెట్టుకొని ‘ఒట్టు’పెట్టుకొని అడబ్బుని
తీరి ఇనప్పెట్టలో పెట్టేశాడు!

సేత్ నగం దూరం వచ్చిన తరు
వాత అనుకున్నాడు—“లాల్ ని
నేను పాతికేళ్ళనుంచీ లెక్కలు అడిగి
ఎరుగను. ఇవాళ హఠాత్తుగా
లెక్కలు అడిగితే...లాల్ బాధపడ
వచ్చు. ఈ అవమానంతో పని
మానేస్తే—నాకుతిరిగి అంత నమ్మ
కస్థుడు దొరకడు! లెక్కలు అడిగి
అతన్ని బాధపెడితే—అంత మంచిది
కాదు!” అని వెంటనే బండిని
ఇంటికి తిప్పించేశాడు.

మోహన్లాల్ డబ్బు ఇనప్పెట్టె
లో పెట్టేశాడు! సేత్ బండివి
యింటికి తిప్పించేశాడు—తిరిగి నాల్గ
నుంచీ నేటివరకూ లాల్ కి అటు
వంటి కోరికలు కలుగనూ లేదు!
సేత్ లెక్కలు చూడనూలేదు!! ★

సుగర్ గర్గల్ లో నుంచున యుద్ధ

మూలం: జూప్స్ వెర్న్

జరిగిన కథ:-

అది 1866 వ సంవత్సరం ప్రారంభం. సాగర గర్భంలో బ్రహ్మాంశమైన జలజంతువేటక కనిపించింది నే వార్త ప్రపంచ ప్రజలను విభ్రాంతులను చేసింది. ముద్రలో ప్రయాణం చేసే నౌకల కది ఇట్టే కనిపించి ఇట్టే మాయమయ్యేది. ఒక రోజు ఒక చోట కనిపించి, మరొక రోజు కొన్ని వేల మైళ్ళ దూరంలో ప్రత్యక్షమయ్యేది. కొన్ని నౌకలకు దానివలన చిన్న చిన్న ప్రమాదాలు సంభవించాయి. కొందరి ఏవో గొప్ప జలచరమై ఉండాలని, కొందరు అది మునిగిపోయిన కొండలకు కావచ్చునని, కొందరి పెద్ద జలాంతర్గామి అయిఉంటుందని రకరకాలుగా భావించసాగారు. ఏమైనా దానివలన నాగరిక ప్రపంచానికి, ముఖ్యంగా నౌకా ప్రయాణాలకి ప్రమాదం సంభవించవచ్చునని అందరూ అభిప్రాయపడ్డారు. దాని అంతు కనుక్కుని హతినూర్వాలని ప్రయత్నాలు ప్రారంభమయ్యాయి. అమెరికా ప్రభుత్వం అబ్రహం లింకన్ ఆఫీస్ యుద్ధనౌకను ఆ జలజంతువును పట్టడానికి పంపింపాడు. అమెరికా ప్రభుత్వ నౌకాశాఖా కార్యదర్శి హేబర్న్ ఫ్రెంచి ప్రభుత్వానికి సరికొత్త గుడు ప్రాఫెసర్ అరోనాను ఈ విజ్ఞానయాత్రలో పాల్గొన వలసిందిని ప్రార్థించాడు. అతడు వెంటనే దాని కంగీకరించి తన పరిచారకుడు కొన్ని తో సహా పైబ ఎక్కుతాడు. అబ్రహం లింకన్ క్రమక్రమంగా పసిఫిక్ దిశలో ముందుగా ప్రవేశిస్తుంది. అబ్రహం లింకన్ అలాగ కొంతమూలం ప్రయాణం చేసేసరికి కొంతమూలంలో సముద్రతరంగాలమీద ఒక పెద్ద వెలుగు కనిపించింది. ఆ వెలుగు ఒక పెద్ద జలచరానికి సంబంధించినదే ఉండాలని నౌకాధికారులంతా భావించారు. నౌకదాని దగ్గరికి పట్టించి దానిమీద ఫిరంగుల్లెవ్వరం కురిపించారు.

బడింది. కాని మరుక్షణంలోనే కొంచెం వెనక్కి తగ్గింది.

తరవాత మా పైక నమ్మది నమ్మదిగా దాన్ని వెంటాడించింది. ఆ వ్యవహారం అంతా అలాగే ఒక ముప్పావుగంటదాకా సాగింది. మానౌక ఎంత తొందరగా వెంటాడించినా అథమం దానికి నాలుగు గజాల సమీపం దాకా కూడా వెళ్లే

అనువాదం:

“వి నా య క్”

లేపోయింది. ఇక ఎంత తంటాలు పడినా దానికి దగ్గరగా వెళ్ళడం మళ్ళాధ్యమని తేలిపోయింది.

కప్టెన్ విస్సుగ్గా గడ్డం మెలిపెట్టి తిష్టతూ “నెడ్ లాండ్! చిన్న నావలే మైనా సముద్రంలోనికి దింపడం అవసరం అంటావా!” అన్నాడు.

“ఏమీ చాడంలేదు! ఆ జంతువు

6

అబ్రహం లింకన్ అలాగే అతి మునిగిపోలేదు. అలాగే తరంగాల వేగంగా ముందుకుపోతూ ఆ జల మీద తేలుతూ మా పైక నడుచరానికి బాగా దగ్గరగా వెళ్ళి ర్కొని పోరాడేటట్లు కన

★ సాగరగర్భంలో సాహసయాత్ర ★

ఇష్టంలేనిదే మనం దాన్ని పట్టుకోలేము!"

"అయితే మరి ఇప్పుడేం చెయ్యాలి?"

"ఓడ బాగా జోరుగా పోని వ్వండి! బాగా దగ్గరిగా వెళ్లగలిగితే ఆ అదను చూసుకొని ఒక సారి బల్లెం విసురుతాను!"

"అయితే సరే! ఇంజనీర్! ఓడ బాగా జోరుగా పోనీ!"

తరవాత నెడ్లాండ్ బల్లెం చేత్తో పట్టుకొని ఆ జంతువుమీదికి విసరడానికి సిద్ధంగా నిలుచున్నాడు. ఓడ మంచి జోరుగా పోతుంది. గంటకు సుమారు 18 మైళ్ళ వేగం అందుకొన్నదని చెప్పవచ్చును! కాని ఆ జంతువు కూడా సరిగా అంతటి వేగంతోనే పారిపోవడం మొదలుపెట్టింది.

మానాక ఇంచుమించుగా అదే వేగంతో ఆ జంతువును వెంట దరిమింది. జంతువుకూడా సరిగా అదే వేగంతో పరుగుపెట్టింది!

అలాగ ఎంతగా ప్రయత్నించినా అబ్రహం లింకన్ పూర్వంకంటే ఒక గజంమేరవరకుకూడా దాన్ని సమీపించలేకపోయింది! అమెరికానౌకా దళంలో అబ్రహం లింకన్ కంటే అతివేగంగా పోగలిగిన నౌక ఇంకొకటి ఏదీ లేదు. అందుచేత నావికులందరికీ అది ఒక పెద్ద తలబంపుగా కనబడింది. దానితో వారందరికీ ఒళ్లు మండిపోయింది. కొందరు సరంగులు లోలోపలి అక్కస్సంతా ఆజంతువు మీద పెళ్లగక్కారు! కాని అది సమాధానం చెప్పాలనైనా అనుకోలేదు! అంతే! అలాగే జరజరా

మున్నందుకు సాగిపోయింది. కెప్టెన్ మెలిపెట్టిన గడ్డం మునిష్యులతో కొరకడం కూడా మొదలుపెట్టాడు. తరవాత ఇంజనీరును మళ్ళీ పిలిచాడు:

"ఓడ పోగలిగినంత జోరుగాను పోతుందా?"

"అవును సార్!"

కెప్టెన్ ఈ విషయంలో చెయ్యగలిగినంతా చెయ్యమని ఆజ్ఞాపించాడు. తరవాత ఇంజనులో పట్టి సంతవరకు రాక్షసిబాగ్గు వేశారు. ఇంజను బాగా వేడెక్కింది. ఓడ మరింత జోరుగా సాగింది. ఆ సమయంలో ఓడ గంటకు 19 మైళ్ల దాకా నడిచింది. "ఇంకా జోరుగా పోనీ!" అని తేకవేశాడు కెప్టెన్. ఓడ తావు ఆ వేగానికి గజగజ మణికిపోయింది. కాని ఆ జంతువు కూడా అంత వేగంతోనే పరుగు తీసింది.

ఆహా! ఆ వేగం వర్ణనాతీతం! నా కప్పుడు కలిగిన భావాలు ప్రాయశః చాలా కష్టం! నెడ్లాండ్ అలాగే బల్లెం చేత్తో పట్టుకుని సిద్ధంగా నిలబడ్డాడు. ఆజంతువు రెండు మూడుసార్లు బాగా అందు బాటలోకి వచ్చింది. నెడ్లాండ్ ఆ ఒకటి రెండుసార్లు తన బల్లెం దానిమీదికి విసిరివేడ్డామని కూడా అనుకున్నాడు. అంతలోనే ఆ జంతువు గంటకు ముప్పై మైళ్ళ వేగంతో మున్నందుకు సాగిపోయింది! ఎంత ప్రయత్నించినా మరి మా ఓడ దాన్ని పట్టుకోలేకపోయింది.

దానితో ఓడలో ఉన్న సరంగు

లందరికీ ఒక్కసారిగా ఒళ్లు మండి పోయింది. మేము ఉదయం ఎనిమిది గంటలకు ఆ జంతువుకు ఎంత దూరంలో ఉన్నామో 12 గంటలైనా సరిగా అంతే దూరంలో ఉన్నాము. ఇక గత్యంతర మేమీ లేక కెప్టెన్ అంతకన్నా మంచిమార్గం అవలంబించాలని నిశ్చయించాడు:

"ఓహో! ఆ జంతువు మన నౌక కన్నా బాగా వేగంగా వెళ్ళిపోతున్నదన్నమాట. సరే! అయితే అది తుపాకిగుళ్ళకన్నా వేగంగా పోగలదేమో చూదాము! వెంటనే ఫిరంగిలో మందుగుండు సామాను కూరి సిద్ధంచెయ్యండి!"

అయిదుమృత పంటనే ఓడ ఫిరంగి మందుగుండుసామానుతో సిద్ధం చెయ్యడం జరిగిపోయింది. మరుక్షణంలో ఆ ఫిరంగి ఛామ్మని పేలింది. కాని పేల్చిన ఫిరంగిగుండు జలచరానికి పైపైనే దూసుకుపోయింది! అంతేగాని దానికి తగలలేదు! అది పేల్చేసరికి ఆ జలచరం ఓడకు ఇంచుమించుగా ఒక మైలున్నర దూరంలో ఉంది.

అది చూచి కెప్టెన్ "అయితే ఇంకొక రెపరైనా ఫిరంగి పేల్చండి! ఆ జలచరాన్ని మరిచూచి కొట్టిన వారికి నీ వందల డాలర్ల బహుమతి!" అని ప్రకటించాడు.

ఆ విషయంలో బాగా అనుభవం సంపాదించిన వృద్ధుడొకడు ఫిరంగిదగ్గరికి వెళ్ళి బాగ్రత్తగా గురిచూచాడు. అతని గడ్డం జనపనార పీచులా బాగా తెల్లబడిపోయింది. మళ్ళీ మరుక్షణంలో ఫిరంగి ఛామ్మని పేలింది. వెంటనే నావికులంతా హర్షనినాదాలు చేశారు.

గుండు తగలవలసినచోటే తగి

లింది. కాని అది దాని వీపుమీది నుంచి చల్లగా జారిపోయి రెండు మైళ్ళ దూరంలో పడింది.

కెప్టెన్ అది చూచి “ఎంత దురదృష్టం! ఆ జంతువుకు 6 అంగుళాల మందం ఉన్న ఇనపకవచం ఉన్న దన్నమాట!.....ఓడ నాశనమైపోయినానరే! దాన్ని పట్టితీరతాను!” అని గట్టిగా అరిచాడు.

ఆ జంతువును అలాగ తరుముకు పోతే కొంతనేటి కది బాగా అలిసి పోగలదనీ అప్పుడు దాన్ని పట్టవచ్చుననీ అందరు ఆశించారు. అలాగలాగ కొన్ని గంటలు గడిచి పోయాయి. కాని అది అలిసిపోయిన సూచన లెక్కడా కనిపించలేదు.

అబ్రహామ్ లింకన్ లోని నావికులంతా ఆ రోజంతా చాలా పట్టుదలగా పనిచేశారు. ఆశేళ్ళ ఎన్ని మైళ్ళు ప్రయాణం చేశామో చెప్పలేను గాని సుమారు 3 వందల మైళ్ళదాకా ప్రయాణం చేసిఉండవచ్చును. అయితే అంతలోనే సూర్యాస్తమానం అయింది. బాగా చీకటి పడింది.

దానితో మా యాత్ర పూర్తి అయిపోయిందనీ ఇంక తిరిగి ఆ జంతువు మా కంట పడడం జరిగే పని కాదనీ అనుకొన్నాను.

కాని నేను పొరబడ్డాను. రాత్రి ఇంచుమించుగా 4 గంటలయ్యేసరికి ఆ జంతువు వెలుగు మళ్ళీ ప్రత్యక్షమైంది. ఆ వెలుగు మా కించుమించుగా మూడు మైళ్ళ దూరంలో ఉండవచ్చునని అనుకున్నాను. ఆ వెలుగు క్రితం రాత్రి కనిపించినట్టుగానే బాగా విస్పష్టంగా కనబడింది. తళతళలాడుతూ మెరిసిపోయింది.

ఆ జలచరం కదలిక లేకుండా

ఒకేచోట స్థిమితంగా ఉన్నట్లే కనబడింది. పగలంతా శ్రమపడి రాత్రి సముద్రతరంగాల ఉయ్యాలలో పడుకొని సుఖంగా నిద్రపోతూండేమో! అయితే తప్పకుండా దాన్ని పట్టుకోవచ్చునని ఆ అవకాశం జారవిడువకూడదనీ కెప్టెన్ నిశ్చయించాడు.

వెంటనే ఉత్తరువు జారీ చేశాడు. అబ్రహామ్ లింకన్ నెమ్మది నెమ్మదిగా ఆ జలచరంవైపు పోయింది. దానికి నిద్రాభంగం కలగకుండా నెమ్మదిగా దగ్గరకు వెళ్లాలని మా కెప్టెన్ ఆలోచించాడు. కొన్ని తిమింగిలాలు సముద్రతరంగాలమీద నిద్రపోతూనే ఉంటాయి. అది అందరికీ తెలిసినవిషయమే! నెడ్ లాండ్ అలాంటి పరిస్థితులలో ఎన్నెన్నో తిమింగిలాలను సంహరించివేశాడు. అతడు వెంటనే తన బల్లెం చేత్తో పట్టుకుని వినరి వెయ్యడానికి సిద్ధంగా నిలబడ్డాడు.

మాయుద్ధనౌక నెమ్మది నెమ్మదిగా ఆ జలచరాన్ని సమీపించింది. జంతువు నెడ్ లాండ్ కు బాగా అందుబాటులోకి వచ్చింది. నావికులందరు ఊపిరికూడా విడవడం మాని వేసి తడేక దృష్టితో దానివైపు చూచారు. నౌకలో అంతలా ప్రశాంత భావం మూర్తీభవించినట్లుంది. మాకు, ఆ జలచరానికి మధ్యన వెయ్యి అడుగులకంటే ఎక్కువదూరం లేదు. జలచరం కాంతి క్రమంగా ఎక్కువై మా అందరి కళ్ళు జగేలు మసిపించింది.

ఆ సమయంలో నెడ్ లాండ్ ఓడ ముందరిభాగం కొయ్యల కానుకుని నిలుచుని తన బల్లెం ఆ జలజంతువు మీదికి గురిపెట్టాడు. మేమంతా

కనురెప్పపాటు లేకుండా అలాగే అతనివైపు చూచాము.

ఉత్తరక్షణంలోనే అతడాబల్లెం విసిరివేశాడు. అది సరేగా వెళ్ళి ఆ జలజంతువు వీపు వైభాగానికి తగిలి టంగుమని మృదుమధురంగా ధ్వనిచేసింది.

అంతే! ఆ దెబ్బ తగలగానే ఆ జలచరం వెలుతురంతా ఒక్కమా రుగా అదృశ్యమైపోయింది. జలచరంలోనించి బ్రహ్మాండమైన జలధారలు రెండు మా ఓడమీదికి ప్రసరించాయి. వాటితో మా ఓడ అంతా నిండిపోయింది. వాటి దెబ్బకు చాలామంది సరంగులు సముద్రంలో పడిపోయారు! ఓడలోపలిభాగం అంతా చెల్లాచెదరై పోయింది. ఆతరవాత ఏమి జరిగిందో అంతస్పష్టంగా జ్ఞాపకంలేదు గాని చెవులు గింగురు మనేటట్లుక పెద్ద పేలుడుధ్వని వినిపించింది! నిలుచున్నపాటుగా నేను సముద్రంలో పడిపోయాను! నాచుట్టూరా కన్ను కన్ను కనబడని గాఢాంధకారం!

7. అపూర్వ తిమింగిలగిలం!

హఠాత్తుగా సముద్రంలో పడి పోయినా ఆతరవాత జరిగినవన్నీ నాకు చాలా స్పష్టంగానే జ్ఞాపకం ఉన్నాయి. మొట్టమొదటగా నేను సముద్రంలో ఇరవైఅడుగుల లోతు వరకు మునిగిపోయాను. నేను పెద్ద గజఈతగాణ్ణి పేరు పొందిన ఘటాన్ని. అందుచేత సముద్రంలో మునిగిపోయినంతమాత్రాన్ని నేనేమీ కంగారుపడలేదు. రెండే రెండు బారలువేసి సముద్రంపైపైకి వచ్చేశాను.

★ సాగరగర్భంలో సాహసయాత్ర ★

పైకితేలిక ఉత్తరక్షణంలో నేను మొట్టమొదటగా మాయుధ నౌక సంగతే అలోచించాను. మా నావికులు నేను సముద్రంలో పడి మునిగిపోవడం గమనించారా? నాకోసం ఒకనావ సముద్రంలోనికి వింపుతారా? నాకైమైనా మళ్ళీ బతికి బట్టకట్టుకొనే ఆశ ఉందా? అని ఆనేకవిధాలుగా మథనపడ్డాను.

చుట్టూరా గాఢాంధకారం. నాకు తూర్పుదిక్కున ఒక నల్లనల్లని వస్తువేదో మెల్లిమెల్లిగా మునిగిపోతున్నట్లు కనిపించింది. దాని దీపాలు మినుకు మినుకుమంటూ చల్లారిపోతున్నాయి! అది మాయుధనౌకే! సందేహమేమీ లేదు! ఆ విషయం అలోచిస్తూంటే నాలోని ఆశాజ్యోతి పూర్తిగా కొండక్కిపోయింది.

అతి కష్టమీద ఈదుకుంటూ నేను మాయుధనౌక నమీషానికి వెళ్లి, 'రక్షించండి! రక్షించండి!' అని కేకలు పెట్టాను.

నా బట్టలన్నీ తడిసి ముద్ద అయి

పోయాయి. కాళ్లు చేతులు కదిలించడానికి కూడా ఓపిక లేదు.

మళ్ళీ ఒకేఒక్క సారిగా గట్టిగా "రక్షించండి!" అని కేకపెట్టాను. అదే నా ఆఖరి కేక! నేను ములిగిపోతున్నాను. కాని శాయశక్తులా నా ప్రాణరక్షణకోసం తాపత్రయ పడుతున్నాను.

ఇంతలో ఎవరో నా బట్టలు పట్టుకుని గట్టిగా పైకి లాగుతున్నారని అనిపించింది. నాచేవిలో ఈ మాటలు వినిపించాయి.

"మీరు కొంచెం నాబుజంమీద ఆనుకుంటే—ఇంతకన్నా బాగా ఈడడానికి వీలవుతుంది."

నేను వెంటనే ఆ వ్యక్తిబుజం పట్టుకున్నాను.

"ఎవరు? నువ్వేనా కాన్సల్?"

"అవును! నేనే బాబూ!" అన్నాడు కాన్సల్.

"ఆ చెబ్బతో నువ్వు కూడా సముద్రంలో పడిపోయావా?"

"పడిపోలేదు గాని మిమ్మల్ని రక్షించడంకోసం నేనే సముద్రంలో ఉరికాను."

పాపం! కాన్సల్ నన్ను రక్షించడం ఒక్కటే తన ఏకైక కర్తవ్యమని అనుకున్నాడు!

"అయితే మన యుద్ధనౌక మాటేమిటి?"

"యుద్ధనౌకా? ఇక దాన్ని గురించి తలపెట్టకపోవడం చాలా మంచిది!"

"ఎందుచేత?"

"నేను సముద్రంలో దూకుతూంటే చుక్కాని కాకే మనిషి—

చుక్కానీ,గిక్కానీ అన్నీ ధ్వంసమై పోయాయని అరిచాడు.

"ధ్వంసమైపోయామా?"

"అవును! ఆ జలజంతువు కోర చెబ్బతో అవ్వన్నీ ధ్వంసమైపోయాయి. అవ్వన్నీ లేనినాడు ఆ ఓక ఇక ఎందుకూ పనికిరాదు."

"అయితే మనపని అయిపోయిందన్నమాటే!"

"బహుశః అంతేననుకుంటాను. అయితే మనకింకా కొన్ని గంటల వరకు ఆయుర్దాయం ఉండవచ్చును! మన అదృష్టం బాగుంటే ఈలోగా ఏది జరిగినా జరగవచ్చును!"

కాన్సల్ ఫీమాతో నాకు కొంచెం ధైర్యం కలిగింది. నేనింకా బాగా ధైర్యంగా ఈడడం మొదలు పెట్టాను. అయితే మా ఇద్దరికీ తడిదుస్తులమూలకంగా బాగా పెద్ద ఇబ్బందే ఏర్పడింది. ఎంత ప్రయత్నించినా నీటిలో ఈడడం చాలా కష్టమైపోయింది. అందుచేత కాన్సల్ తన తాళం చెవులగుత్తిలో ఉన్న కత్తెరతో అనవసరమైన నా దుస్తులన్నీ కత్తిరించివేశాడు. నేను కూడా చాలావరకు అనవసరమైన అతని దుస్తులన్నీ కత్తిరించివేశాను. దానితో మా ఇద్దరికీ ఆ అనవసరమైన దుస్తుల బాదరబండి అంతా పదిలిపోయింది. మేమిద్దరం మళ్ళీ గుళంగా ఈత ప్రారంభించాము.

—ఇంకా ఉంది

ఆన్ని రకాల బలహీనతలకు, ఆకలి లేమికి, సరాల బలహీనత, ఆయాసములకు కలిగిన "జర్మన్ లావి" (German Lavi)

కాంపనీ మందులు (Kampani Medicines) - వ్యాధినివారీ మందులు (Disease-specific medicines) - వ్యాధినివారీ మందులు (Disease-specific medicines)

రాసి పెట్టిన చోటు

పాలంకి వెంకటరామచంద్రమూర్తి

యమలోకంలో చిత్రగుప్తుల వారు ఒకనాటి ఉదయం యథాప్రకారం తమ కార్యాలయానికి వచ్చేసరికి, గుమాస్తా లందరూ లేచి నిలబడి, 'నమస్కారమండీ' అన్నారు.

వాళ్ళ నమస్కారా లందుకుని ఆయన కళ్ళజోడు సవరించుకుంటూ 'భూలోకంలో రేపటితో ఆయన రద్దయం చెల్లిపోయినవాళ్ళ జాబితాలు తయారయాయా?' అని ప్రశ్నించారు.

గుమాస్తాలు, 'సిద్ధంగా ఉన్నాయండి. రేపు మరణించవలసిన మానవుల పేర్లు, వయస్సులు, చిరునామా, మరణసమయం వగైరా వివరాలన్నీ చేర్చి పట్టీలు తయారు చేశాం. తాము ఒక్కసారి చూసి దస్కతు పెడితే వాటిని మృత్యు దేవతకు ఇచ్చేస్తాం' అన్నారు.

చిత్రగుప్తులవారు, ఒక్కొక్క జాబితాయే చూసి, 'నరిగానే ఉంది' అంటూ దస్కతు పెట్టి మృత్యు దేవతకు ఇచ్చేశాడు.

ఆమరునాడు మర్త్య లోకంలో మిథిలానగరమందు జనకమహారాజు మధ్యాహ్నం సంధ్యావందనం చేసుకుంటూన్న సమయంలో, శరవేగుడనే పరిచారకుడు గుండెలు కము

క్కుంటూ వచ్చి రాజముందు నిలబడ్డాడు.

భయంతో వణికిపోతూన్న సేవకుణ్ణి చూసి రాజు, 'ఏమిరా?' అన్నాడు.

'ప్రభూ, నేను పాకశాలకు అవసరమైన సామగ్రిని తేవటానికి విషణ్ణికి వెళ్లాను. అక్కడ నాకు మృత్యు దేవత ఎదురై భయంకరంగా గుడ్డెర్ర చేసింది!' అన్నాడు శరవేగుడు.

జనకుడు, 'మృత్యు దేవత భయంకరంగా ఉండదే? ఆమెను చూచి నువ్వే అనవసరంగా బెదిరిపోయి ఉంటావు. ఆయుర్దాయం చెల్లిన వాళ్లని తీసుకుపోవడం ఆమెవిధి. ప్రయాణీకుడు బండి రావడంతోనే ఎక్కి వెళ్లిపోయినట్లు మృత్యు దేవత రావడంతోనే ప్రతిజీవీ వెళ్లిపోవాలి. మరణమనేది తప్పనిసరి ప్రయాణం కనుక భయపడి మాత్రం ఏం లాభం!' అన్నాడు.

శరవేగునికి జనకుడు చెప్పినది బోధపడలేదు. వాడు ఏడుస్తూ, 'ప్రభూ, నేనిక్కడ ఆలస్యం చేస్తే, నన్ను మృత్యువువచ్చి లాక్కుపోతుంది. నన్ను త్వరగా పోనివ్వండి.' అన్నాడు.

జనకుడు ఆశ్చర్యంతో, 'ఎక్కడికి పోదామని?' అన్నాడు.

శరవేగుడు, 'అయోధ్యానగ

రానికి పారిపోతాను. అక్కడ నీతమ్మతల్లి వద్ద సేవకుడనై బ్రతుకుతాను' అన్నాడు.

జనకుడు, 'అట్లాతే ఆదారినే పోక నా దగ్గర కెందుకు వచ్చినట్లు?' అన్నాడు.

శరవేగుడు, 'నడిచి వెడితే ఆలస్యమై మృత్యు దేవత నన్ను వెంటాడి పట్టుకుంటుంది! నాకు తమ అశ్వశాలలోని గుఱ్ఱాన్ని ఒకదాన్ని ఇప్పించండి.' అన్నాడు.

జనకుడు 'నీ యిష్టం వచ్చిన గుఱ్ఱాన్ని తీసుకు వెళ్లు.' అన్నాడు.

అశ్వశాలలోని హేయాలలో కల్లా 'మనోవేగం' అనే గుఱ్ఱం గొప్పది.

శరవేగు డా గుఱ్ఱాన్నిక్కీ మిథిలానగరం వదలి అయోధ్యవైపు దాడు తీశాడు.

జనకుడు ప్రజల యోగక్షేమా లను తెలుసుకోవడంకోసం నగర సంచారానికి బయలుదేరాడు. రాజ వీధిమృతీ వెదుతోంటే ఆయనకు ఒక యింట్లోనుండి రోదనం వినిపించింది.

మహారాజు ఆ గృహాన్ని ప్రవేశించి 'ఎందుకు దుఃఖిస్తున్నారు?' అని అడిగేడు. ఆ యింటినాడు, స్వహతపి కొనడాపిరితో ఉన్న తన భార్యవైపు చూసి, 'ఎన్ని మందులు పోసినా బ్రతికేటట్టులేదు.

★ రాసిపెట్టినచోటు ★

నన్ను దుఃఖనముద్రంలో ముంచి పెట్టిపోతోంది!' అని ఏడవటం మొదలుపెట్టేడు.

జనకుడు, 'నీవు మావుకారు వద్ద కది రూకలు అప్పు తెచ్చావనుకో. అతడు తన బాకీవసూలుకై నీవద్దకు వస్తాడు అప్పు వసూలయేవరకూ నీ గుమ్మంలో ఉంటాడు. వస్తూలే

పోవడంతోనే వెళ్ళి పోతాడు.' అన్నాడు.

ఆ గృహస్తు విస్తుపోయి 'ఇప్పుడీ ఋణప్రసక్తి తెచ్చారు దేనికి ప్రభు?' అని అడిగేడు.

మహారాజు, 'మావుకారుకు మల్లేశ భార్య, పుత్రులూ, ఋణాన్ని అనుసరించి వస్తారు. నీ పెరిటిలోని పశువులూ, నీవు నివసిస్తోన్న ఈ గృహమూ కూడా ఋణానుబంధ రూపేణ వచ్చినవే. వసూలవటం తోనే చక్కాపోయే మావుకారుకు మల్లేశే పశు, పత్ని, సుత, ఆలయ ములు కూడా పోతాయి. దుఃఖించడం దేనికి?' అని, ఆ గృహస్థుకు మనశ్శాంతి కల్గించి, బయటకు వచ్చాడు.

ఆయన ఈవలకు వస్తాంటే ఆ యింట ప్రవేశింపనున్న మృత్యు దేవత ఆయనను చూసి, 'రాజర్షి పుంగవా, నమస్కారము.' అన్నది.

ఆమె కనపడడంతోనే జనకునకు శరవేగుని మాట జ్ఞప్తికి వచ్చి, 'అమ్మాయ్, నిన్నొకటి అడుగుదా మనుకుంటున్నాను.' అన్నాడు.

ఆమె, 'ఏమిటి మహాత్మా?' అన్నది.

జనకుడు, 'ఈ గృహిణిని తీసుకు వెళ్లడానికి వచ్చిన నీవు విషణ్ణిలో కనపడ్డ నా నేవకుడు శరవేగుని చూసి గుడ్డెరచేశావుట, ఎందుకు?' అన్నాడు.

ఆమె, 'నాకు పసిడిన్నచోటికి నూటిగా వెళ్లడమే మామూలు. నేను సాధారణంగా దిక్కులు చూసేదాననుకాదు. కాని శర

వేగుడా విషణ్ణిలో కనపడటంతో ఆశ్చర్యంవేసి, "వాడేనా మీ?" అని పరికించి చూశాను' అంది.

జనకుడు, 'నీకు వాణ్ణిచూడటం తోనే ఆశ్చర్యం ఎందుకు కలిగింది?' అని అడిగేడు.

ఆమె చిత్రగుప్తుడిచ్చిన జాబితాను తీసి, దానిలో శరవేగుని పేరుకు ఎదురుగా నున్న చిరునామాను చూపించింది.

జనకుడు, "శరవేగుడు-వ్యయస్సు ముప్పైయూరు - మరణనమయం ముప్పైరెండు ఘడియల ఏడువిఘడియలు - చిరునామా, అయోధ్యా నగరంకోటగుమ్మం" అని చదివేడు.

మృత్యువు, "ఈ సాయంత్రం అయోధ్యానగరం కోటగుమ్మంలో నాకోనం కనిపెట్టుకొని ఉండవలసిన శరవేగుడు మిథిలానగరంలో ఉన్నాడేమిటి? చిత్రగుప్తువారిచ్చిన చిరునామా తప్ప కాదు గదా?" అనుకుంటూ వాడికేసి ఒకమాలు చూశాను. అంతే" అంది.

జనకుడు, 'చిత్రగుప్తుడు ఇచ్చిన చిరునామా సరియైనదే! శరవేగుడు సాయంకాలానికి అయోధ్య చేరుకుంటాడు!' అన్నాడు.

మృత్యువు, 'అది సాధ్యమా? ఎక్కడిమిథిల? ఎక్కడి అయోధ్య?' అంది.

జనకుడు 'శరవేగుడు నా అశ్వశాలలోని 'మనోవేగమనే' గుడ్డెన్ని కోరి తీసుకున్నాడు!...ఆహా, ఎంత చిత్రంగా ఉంది! నిన్ను తప్పించుకు పారిపోతున్నాననుకుంటూ పోయి నిర్ణీతప్రదేశానికి వచ్చి నిన్ను కలుసుకుంటున్నాను!' అన్నాడు.

పంచతంత్రం బొమ్మల కథల వుస్తకం మొదటి భాగం

(మిత్రభేదం, మిత్రతాభం)

కర్త: డి. శి.

విశ్వాత్మల సంసింహమూర్తి

వెల: రూ. 1-80

ఆంధ్రగంభీరాల మద్రాసు

15 జ్యూయల్స్
దేశీగయారం రు. 5

స్విస్ తయారీ. 15 జ్యూయల్స్ అవలు
చేతిగడియారం. 16 ఏజిగ్యారంటి.
ర. రు. 5. పాస్టిజ్ రు. 1/8 - అదనం.

JAI HIND WATCH Co.,
P. B. 97 (A. P. W) AMRITSAR.

అక్కయ్య అపరాధ పరిశోధన

మా పెద్దక్కయ్యంటే మా ఇంట్లో అందరికీ భయం. అలాగని మానాన్నకి మా బాబయ్యలకి, మా తాతయ్యకి అనుకునేరు. అలా కాదు, మా ఇంట్లోవున్న పిల్లలందరికీను. ఎందుచేతంటే మా అక్కయ్య మేము (అంటే పిల్లలం) ఏమైనా తప్పుపనులు చేస్తే తను శిక్షిస్తుంది. రాత్రి పది 9 గంటలవరకూ అందరూ చదివి తీరవలసిందే. తను 'వేస్తూ' లాగా మధ్యమధ్యవచ్చి చదువు తున్నామో లేక బాతాఖానీ వేస్తున్నామో చూస్తూంటుంది. కునికి పాట్లు పడుతూంటే ఒకసారి హెచ్చరించి పైకి గట్టిగా చదవమంటుంది. మాకందరికీ లెళ్ళులిచ్చి చేయమంటుంది. తప్పులుంటే దిద్దతుంది. మాకు ఇంగ్లీషు అక్షరాలు నేర్పుతుంది. మేముకూడా ఎంతో ఆసక్తితో, ఉత్సాహంతో నేర్చుకొంటాము.

తప్పుపనులు చేశేను లేక చదవకుండావుంటేను నాలుగు మొట్టికాయ లేస్తుంది గాని, చదువుకుంటే కొనుక్కొందికి డబ్బులిస్తుంది. అందుచేత మేమందరమూ శ్రద్ధగా చదువుతాము. ఒక్కటే మాపుకోకూడదంటుంది. అంతే! ఆజ్ఞ శిరసావహిస్తాము. నాయం కాలం ఆడుకోమంటుంది. వారానికో, పదిహేనుకోజలకో ముమ్మల్నండరినీ 'సిని

మా'కి తీసుకెళ్తుంది. మాకు కథంతా బోధపరుస్తుంది. 'సినిమా' లలో మంచి చెడ్డలుంటాయనీ, మనం చెడుగుని వదిలిపెట్టి, మంచిని మాత్రమే తీసుకోవాలని చెప్తుంది. ఎలాగంటే గులాబీచెట్టుని పువ్వులుంటాయి. ముళ్ళుంటాయి. మనము ముళ్ళను ముట్టుకోకుండా పువ్వులను మాత్రమే తీసికొంటాం. అలాగే మంచిని తీసుకొని చెడుగుని వినర్జించాలంటుంది. చెడు స్నేహాలు చేయవద్దు అని అంటుంది.

2

బావ మదరాసునుంచి 'క్రిస్టమస్' సెలవలకి వస్తానని ప్రత్యేక ప్రకటన. ఆ వేళ మెయిలులో బావ

రమేష్ కుమార్

వస్తాడని తెలిసింది. మా పెద్దక్కయ్య తన గది చాలా నీటుగా వుంచింది. ఆ వేళే పూర్తిచేసిన 'కర్నెను' గుమ్మానికి కట్టింది. మాలో "నూర్యం" కాస్త పెంకిఘట్టం. వాడు "ఆకలేస్తోంది. కొనుక్కోడానికి డబ్బులియ్యి" అని అక్కయ్యను అడిగేడు. అక్కయ్య బావ వస్తాడని సంతోషంలో వుంది. వెంటనే పెట్టె తెరిచింది. కాని, చిల్లరలేదు. అందుచేత "తరువార యిస్తాను.

యివ్వడు చిల్లరలేదు" అంది, మావాడు కానీవు మారాం పెట్టేడు. కాని లాభంలేకపోయింది. మేమందరమూ వాణ్ణి పూరుకోమన్నాము. కాని వాడు పూరుకోలేదు. మా వాడికి 'ఒక్కటి' తక్కువ గాని, లేకపోతే "అంజనేయ" లంతటివాడు. వాడు చిత్తు కాగితాలు, ఇనక తీసుకవచ్చి కిటికీలోనుంచి అక్కయ్య గదిలో వేశాడు. అక్కయ్య అప్పుడే గదిలోకి వస్తోంది. వాడిని చూసింది. వెంటనే వాడిని పట్టుకొని, నాలుగు తగలనిచ్చింది. వాడు అసలే వుడుకుమోత. అంచేత అక్కయ్యను పట్టుకొని తిట్టడం మొదలెట్టాడు. బావ వస్తాడని తనగది శుభ్రపరచుకొంటే వీడు డబ్బు లివ్వనంత మాత్రాన తుక్కుపోశాడు. తను కోపంతో కొట్టింది. వాడు పూరుకోక తిట్టాడు. వెంటనే కోపంతో అక్కయ్య వాడిని మరింత గట్టిగా కొట్టింది. మా వాడు దాకలాగా నోరుపెట్టుకొని యింక రాగాలాపన మొదలెట్టాడు, యింటిపెంకు తెగిరిపోయేటట్టు. ఏడిరాగము వంటింతో వున్న అమ్మకి వినిపించింది. అన్నం కలియబెడుతున్నదల్లా ఆ గదిలో నేవచ్చింది, ఏదో కొంప మునిగి పోయినట్టు. అమ్మని చూడగానే వాడు గొంతు మురిత పెట్టడం

★ అక్కయ్య అపరాధ పరిశోధన ★

చేశాడు. కుర్రవాళ్లుగదూ, ఏదో పెంకితనం చేస్తారు, నాలుగు తింటారు. దీనికి పెద్ద రాధాంతం ఏమిటి? అమ్మ “ఏం జరిగింది” అని అడిగింది. మా సూర్యం ఏడుస్తూ, నేలమీదపడి దొర్లుతున్నాడు. అక్క జరిగింది నవిస్తరంగా చెప్పింది అమ్మకి. అక్క సంగతి అమ్మకి తెలుసును కాబట్టి “టేన్ ఇంతేనా! ఊరుకోమ్మా, నేను డబ్బు లిస్తా నన్నానుగా” అని ఊరడించి వెళ్లి పోయింది వంటింట్లోకి. పాపం! అక్కయ్యకి బాలివేసి, మనసు కరిగి పెట్టించి అర్థరూపాయి తీసి వాడి కిస్తూ “ఇవాళ మీరు నలుగురూ హోటలుకుపోయి దోశలు తినండి” అంది. మా సూర్యం ముహూం చేటంతయింది. పెంటనే చొక్కాతో కట్లు తుడుచుకున్నాడు. మాకేసి ఒకసారి చూసి తనపెంట రమ్మ న్నాడు హోటలుకు. వాడు ముందు “కథానాయకుడి”లాగా నడుస్తుంటే మేము వాడివెనకాల వెళ్లం సంతోషంగా. అక్క వాడి అమాయకత్వం చూసి నవ్వుకుంది. తను మళ్ళీ గది శుభ్రపరచటంలో నిమగ్నుడైపోయింది.

మెయిల్లో బావగారు వచ్చారు. ఆయన వస్తూనే మమ్మల్ని పలకరించారు. కూలివాడు పెట్టె, బెడ్డింగ్ మోసుకొచ్చి అక్క గదిలో పడేశాడొకమూల. తరువాత బావగారు ‘బిస్కట్లు, చాక్లెట్లు, రకరకాల ఆడుకునే బొమ్మలూ’ పెట్టించి తీసి మా కిమ్మని అక్క కిచ్చారు. తరువాత అక్క మాకందరికీ అవి యిచ్చింది. “ఒరే! లక్ష్మీకాన్లు

అంటే మనదేరా. ఇవాళ సాయం కాలం దోశలు తిన్నాం. ఇప్పుడు బిస్కట్లూ, చాక్లెట్లూ ఎంచక్కా ఆడుకొందికి బొమ్మలూ, హోయ్, హోయ్” అంటున్నాడు సూర్యం సంతోషంతో. అప్పుడు మేము అనుకొన్నాము: “అక్కయ్య, బావ-ఇద్దరూ మంచివాళ్లేనని.” అక్కకి సూర్యం అల్లరిపిల్లకాయ అని తెలుసు కాబట్టి తనే సమానంగా అందరికీ బొమ్మలూ, అవీ పంచి యిచ్చింది. సూర్యానికి మంచివి వొచ్చాయో, ఏమిటో వాడు మరి నోరెత్తలేదు. అక్కయ్య యిచ్చినవే సంతోషంగా పుచ్చుకున్నాడు. మిగతావాళ్లు సరేనరి! వాళ్లు పుత్ర అమాయకులు! వాళ్ళ కామదరాసు వింత బొమ్మలు ఇవ్వటంతో పుబ్బి, తబ్బి బృహ్మ్యారు!!! “మీకోసం వేడినీళ్ళు కాచాను నీళ్లు పోసుకోండి” అంటూ తువ్వాలి, నబ్బుపెట్టె తీసుకొని అక్కయ్య బాత్ రూమ్ కి దారితీసింది.

3

అకోజల్లో పటికబెల్లం చాలా ఖరీదు. అదీకాకుండా విరివిగాకూడా దొరికేది కాదు. అక్కయ్య కూతురికి పాలల్లోకి అని ఒక పాను పటిక బెల్లం తెప్పించింది. అందులో అర పాను గుండగా కొట్టి ఒక నీసాలో వేసింది. మిగతా అరపాను పటిక బెల్లం ముక్కలూ మరో నీసాలో వేసి, రెండూ తనగదిలో బల్లమీద పెట్టింది మధ్యాహ్నం రెండు గంటలకి. తరువాత గదితలుపులు దగ్గరగా వేసి, మామూలుగా సానిట్రోకి

వచ్చేసింది. మళ్ళీ అక్క తన గదిలోకి నాలుగున్నరకల్లా వెళ్లి చూస్తే ఏముంది? తను రెండు గంటలకి బల్లమీద పెట్టిన అర పాను పటికబెల్లంముక్కలూ, అర పాను పటికబెల్లం గుండా రవంత కూడా కనిపించలేదు. అక్క ఒక్కసారిగా నిర్భంతపోయింది. అసలే పటిక బెల్లం దొరకనిరోజులు. డాక్టరు పటికబెల్లమే పాలల్లోవేయమని చెప్పారు. దొరుకుతుందో, దొరకదో? ఒక్కసారిగా ఆశ్చర్యం కోపం వచ్చాయి అక్కకి. ఎవరు కాశేశారో తెలుసుకోవాలి అనుకుంది. పిల్లలు తీసారా, అంటే వాళ్ల యితే ఒక చిన్న ముక్క లేకపోతే పెద్ద ముక్క తీసుకుంటారు. కాని పాను పానూ వాళ్ల కెందుకు? అందుచేత పిల్లలు తియ్యలేదని నిర్ధారణ చేసుకొంది... కాదు, కాదు... నిర్ధారణ చేసికోలేదు. ఊరికినే తనలో తాను ప్రశ్నించుకొని తాత్కాలికంగా సమాధానపరచుకొంది. ఇక దాసిది తీసిందా అంటే అదింకా పనిచెయ్యటానికే రాలేదు. ఆవేళ అది అదృష్టవశాత్తుకీ గంటలకు వచ్చింది. లేకపోతే ఈ నేరం దానిమీదే మోపబడేదేమో? దాసిదానికీ ఈ పటికబెల్లంతో సంబంధంలేదనడం నిర్వివాదాంశం! ఐతే ఎవరు తీసివుండాలి? లేక ఎవరు తినివుండాలి? పాను పటికబెల్లం ఒక్కడు గాని, ఇద్దరు గాని తినడం అనంభవం! పిల్లలు తీసివుంటారు లేక తిని వుంటారు అని అక్కయ్య ఇప్పుడు నిర్ధారణ చేసికొంది.

పిల్లల్ని ఒక్కొక్కరినీ పేరు పెట్టి పిలిచి, తన గదిలోకి తీసికెళ్లి

నయానా, భయానా అడిగింది. ఎవరూ జవాబు చెప్పలేదు. “మేము తియ్యలేదు, అంటే మేము తియ్యలేదు” అన్నారు. అక్కయ్య అనుకుంది: “ఒకవేళ వీళ్ళు నలుగురూ తినేసి, తోడుదొంగల్లాగా కూడ బలుక్కుని తియ్యలేదు అని చెప్పానారా?” అని. కాని ‘చిట్టి’ ఎప్పుడూ నిజమే పలుకుతుంది. మిగతావాళ్ళు అంటే నువ్విగాడూ, రావిగాడు-వీళ్ళు కూడా ఈకోవకు చెందినవాళ్లే. అబద్ధం చెప్పడం తెలియని అమాయకులు! వీరుముగ్గురూ పోతే ఇహ మిగిలినవాడు “మొండి, శిఖండి” నూర్యంగాడు. వాడు అక్కయ్య అడుగుతున్నప్పుడే బెదురుచూపులు చూస్తున్నాడు. మాటలు తడబడుతున్నాడు. తనొక డిటెక్టివ్‌లాగా ప్రశ్నలు వేసికొని, నమాధానపరచుకొని, దొంగ ఎవరో తెలుసుకొంది! మరి, ‘డిటెక్టివ్’లు ముందుగానే దొంగ ఎవరో చెప్పి వేయరుగా, అట్లానే అక్కయ్య కూడా చెప్పలేదు! ఏమో! ఏం పరిశోధన చేస్తోందోం ‘ఫలానావాడు దొంగ’ అని ప్రత్యక్షంగా నిరూపించడానికి.

4

అక్కయ్య దొంగచేత ‘తనే పటికబెల్లం తీశానని’ చెప్పించాలనుకొంది. రాత్రి ఏడుగంటలకి పిల్లలందరూ వంటింటి ప్రక్కనున్న నడవలో కూర్చున్నారు భోజనాలకి. నడవకెదురుగా నున్న తలుపు తీస్తే పెద్దపెరడు కనిపిస్తుంది. అది ఒక పెద్ద అరణ్యంలాగా కనిపిస్తుంది రాత్రిల్లు. ఎందుచేతంటే దానినిండా రకరకాల చెట్లున్నాయి. అదేకాని పట్టపగలు చూస్తే ఎంతో అందంగా

నుందరంగాకనిపిస్తుంది. రాత్రిఅయితే పెద్దవాళ్ళకే భయంవేస్తుంది. అటు వంటిది పిల్లలకు భయంవేయడమొక లెక్కా! ప్రతిరోజూ భోజనాలు వడ్డించి “అన్నాలు తినడానికి రావాలి, వడ్డించేశాను,” అనివంటావిడ సుబ్బమ్మగారు పెట్టే గావు కేకకి పిల్లలందరూ కిక్కురుమనకుండా వచ్చి భోంచేసి పెళ్ళిపోయేవారు. కాని ఇవాళ భోళి కంచాలు ముందుండడానికి కారణమేమిటో ఆ పరిస్థితిదయాలకి తెలియలేదు. అక్కయ్య కాస్త ‘విభూది బూడిద’ చేతిలోకి తీసికొని, ‘మంత్రకత్తై’ లాగా ఏదో మంత్రించి, ఆ బూడిద సుబ్బమ్మగారి కిస్తూ “ఏమండోయ్! దీనిని అన్నంలో కలిపి మరీ వడ్డించండి వీళ్ళకి. ఈ అన్నం తిన్నవాళ్ళలో ఎవడు పటికబెల్లం దొంగో వాడిలో ప్రవేశిస్తుంది ‘ఎర్రమూరికమ్మ.’ దాంతో దొంగ ఎవరో తెలిసిపోతుంది” అంది. నూర్యం కాస్త గాభరాపడుతూనే వున్నాడు. కాని, వాడెందుచేతో నిబ్బరంగానే వున్నాడని చెప్పాలి! బహుశా వాడి వుద్దేశ్యం ‘విభూది బూడిదకలసిన అన్నం తిన్నంత మాత్రాన ‘ఎర్రమూరికమ్మ’ తనలో ప్రవేశిస్తుందా? అని అనుకొన్నాడు. అన్నం వడ్డించేరు. తినడానికి ఉపక్రమిస్తున్నారు పిల్లలు. ఇంతలో అక్కయ్య హఠాత్తుగా పెరటి తలుపు తీసింది. కారారణ్యదృశ్యం కనిపిస్తోంది ఎదుట. దానికితోడు ఆవేళ అమావాస్య రాత్రి. అంచేత చిట్టచీకటిగా వుంది. అదీకాక కీచురాళ్లు చేసే గోల, కప్పల బెకబెక యవంత ఆవాతావరణాన్ని

మరింత భీకరం చేస్తున్నాయి. అప్పుడు అక్క గంభీరమైన గొంతుతో “రా! ఎర్రమూరికమ్మ రా! ఆదికత్తి రా! మహంకాళి రా! పటికబెల్లం కాతే సినదొంగని ఆవరించు” అంది. పిల్లకాయలు ఏడవడం మొదలుపెట్టారు. నూర్యం తప్పమిగతా ముగ్గురూ “మేము తియ్యలేదు. తలుపు మూసేయ్యి” అని గోలపెడుతూ ఒకటే ఏడుపు పాపం! నూర్యం వణికిపోతూ, “నేనే తీశానక్కయ్యా! తలుపు మూసేయ్యి!” అన్నాడు జీరపోయిన గొంతుకతో. అక్కయ్య తలుపులు మూసేసింది. వాడిని చూడగానే బాలి పుట్టిందో, ఏవిటో వాడిని బుజ్జగిస్తూ, కూచీ లాగడానికి “ఫరవేలేదులే, తీస్తే తీశావుగాని, అదంతా ఏం చేశావో చెప్పు?” అని అడిగింది. వాడు కళ్లు మలుపుకుంటూ, “అదంతా నేనే తీశాను. నీవు మొన్న నాకిచ్చిన చాక్‌లెట్ల డబ్బాలో పోశాను. నాన్నే హితులకి కొంచెం పెట్టి, నేను కొంచెం తిన్నాను. ఆ డబ్బా ఇనప్పైకింద వుంది. పెళ్ళి తీసుకో” అన్నాడు, కాస్త తేరుకొంటూ; అక్కయ్య తననింకేదీ అనడనే ధీమాతో. అక్కయ్య పెంటనేపెళ్ళి ఆ చాక్‌లెట్ల డబ్బా తీసుకొచ్చి చూసింది. దాంట్లోనే గుండంతా వుంది, కాని ముక్కలుమాత్రం కొద్దిగా తరిగాయి. ఇంతా చేస్తే వాడు నంచితపెట్టింది- తిన్నది మహావుంటే రీలేక రీతులాలకన్నా ఎక్కువ వుండదు. పాపం! వాడు రోజూ తిందామనే వుద్దేశ్యంతోనో ఏమో అదంతా వాచాడు.

హాతిమ్ బేదార్యం

హాతిమ్ నివసించుచున్న గుహ

ఒకప్పుడు అరబ్ దేశములో 'హాతిమ్' అను రాజు ఉండెను. అతడు మిక్కిలి ఉదార స్వభావుడు, దయార్థిహృదయుడు. అందుచే, హాతిమ్ యొక్క పేరు దేశమంతటను వ్యాపించెను. కాని ఆయనకు నౌఫల్ రాజమాత్రము శత్రువుగా నుండెను.

ఒకసారి నౌఫల్ హాతిమ్ పై దండెత్తి వచ్చెను. అప్పుడు హాతిమ్ "యుద్ధము చేయుటవలన జననష్టము, ధననష్టమే కాని, లాభము కొద్ది యైనను లేదు" అని బాగుగా ఆలోచించి, రాజ్యము విడచి అడవులకు వెళ్లెను. అచ్చట ఒక గుహలో

నివాసమేర్పరచుకొని, కాలక్షేపము చేయుచుండెను. నౌఫల్ హాతిమ్ రాజ్య మాక్రమించుకొనెను. అతని యొక్క దూతలు, హాతిమ్ రాజ్యము విడచి వెళ్ళిన సంగతి చెప్పిరి. అది

రేవతి

విని, నౌఫల్ "హాతిమ్ ను పట్టి అప్పగించినవారికి ఐదు వందల మొహరీలు బహుమతి నిచ్చెదను" అని ప్రకటించెను. ఈ ప్రకటన విని, అనేకమంది హాతిమ్ ను వెదకుటకు బయలుదేరిరి.

హాతిమ్ నివసించుచున్న గుహ నమీషమున ఇద్దరు వృద్ధదంపతులు కట్టెలు కొట్టుకొని నేడదీర్చుకొనుటకు కూర్చుండిరి.

వృద్ధురాలు: "మనము ఈ విధముగా కట్టెలు కొట్టుకొని జీవించుచుంటిమికదా! మన జీవితమంతయు కష్టములపాలైనది. ఈనమయములో హాతిమ్ మనకు దొరికినట్లయిన, రాజున కప్పగించి ఐదు వందల మొహరీలు బహుమతి పొందెదము. దానితో మన కష్టములు తొలగి, సుఖమగు జీవితముగడుపవచ్చును"

ఇది విని భర్త కోపముతో, "భీ, పాశుర్యురాలా!! నీకు నన్నదానితో తృప్తిపడుము. ఇతరులకు కీడు కోరుట పాపము. హాతిమ్ ను పట్టి రాజున కప్పగించుటకు, అతడు

★ అక్కయ్య అపరాధ పరిశోధన ★

అక్కయ్య ఇవన్నీ ఊహించుకొంది. అక్కయ్య తెలివైందికాబట్టి కుర్రవాళ్ళను కొట్టక, తిట్టక ఎవరు దొంగో తెలుసుకుంది. ఇదీ మొత్తం మీద "అక్కయ్య అపరాధ పరిశోధన." సూర్యానికి నిండా పదేళ్లు లేక పోయినా వాడు పదితలలు గలిగిన "రావణాసురుడి" వంటివాడు. అనాడు శ్రీరాముడు రావణుని లోకకంటకుడని హతమార్చెడు. ఈ నాడు అక్కయ్య సూర్యం తప్పవని చేశాడని వాడి నేమీ చేయకుండానే వాడిలో వొక విధమైన మార్పును తీసుకొచ్చింది.

పిన్ని అడిగింది, "ఏమే వెద్దమ్మాయ్! సూర్యం తీశాడని నీకేలా తెలిసిందే?" అని. "సూర్యం ఇంట్లో ఏంచేసినా ఎదురింటి వాళ్ళ బ్యాంకి ప్రింటివాళ్ళ బ్యాంకి, దొంగ తనంగా తీసికెళ్ళి పెడుతుంటాడు. నేను వెళ్ళి వాళ్ళను కనుక్కంటే వాళ్ళకి సూర్యం పటిక బెల్లం ముక్కలు ఒక రంగులపెట్టితో తీసుకొచ్చి, కొద్దిగా పెట్టేడని చెప్పారు. వెంటనే దొంగ దొరికాడు! కాని నావుద్దేశ్యం వాడిచేతనే చెప్పించాలని. చూశావా, మరి వాడిచేతనే చెప్పించాను!" అంది అక్కయ్య చిరునవ్వుతో. ★

తేడాలు

నీరువాలో నిస్కల్ల నీసా అందక అవస్థపడుతున్నాడు బాబురావు.

"అందని దానికోసం ఎందుకలా తిప్పలు పడతావు? నోట్లో నాలికలేదా? అని కోప్పడింది వాళ్ళమ్మ.

"ఉండమ్మా. అయితే నాలిక కన్న చెయ్యే పాడుగా? అందుకని..." అన్నాడు బాబురావు.

దునకు మీ అవకారము చేసెను” అని మందలించెను.

వీరిసంభాషణ హాతిమ్ గుహలో నుండి విని, “నా జీవితము కష్టముల పాటైనది; నేను రక్షింపబడుట న్వష్టములోని మాట. పోనీ ఈ ముసలివారికైనను సహాయపడినచో, వారు సుఖింతురు” అని భావించి, ఆ వృద్ధదంపతుల ఎదుటకు వచ్చి, “అయ్యా! నేనే హాతిమ్ ను. నన్ను నౌషల్ రాజువద్దకు తీసుకు వెళ్లుడు; మీకు బహుమతి లభించును; దానితో మీ కష్టములు తీరును” అని వారితో చెప్పెను.

ఆ మాటలకు వృద్ధుడు “అది అన్యాయము. డబ్బుకాసింది మిమ్ములను రాజున కప్పగించుటవలన, ఆతడు మిమ్ములను చంపించును. అటువంటి పాపమునకు నేను ఒడి గట్టను” అని చెప్పెను. దానికి హాతిమ్ “నేను ఎవరి చేతనైనను పట్టుబడకతప్పదు. ఆ బహుమానము వారికి లభించకమానదు. ఆ బహుమానము మీరే పొందినచో మీరు సుఖింతురు కదా! నన్ను తప్పక తీసుకు వెళ్లుడు” అని నిర్బంధించ సాగెను. కాని ఆ వృద్ధుడు అంగీకరించలేదు. “మీరు గుహలోనికి పోయి దాగుకొనుడు. ఎవరైనా చూచినచో బంధించి తీసుకొని పోవుదురు” అని వృద్ధుడు తొందర పెట్టసాగెను.

ఇంతలో కొందరు మనుష్యులు వచ్చి హాతిమ్ ను బంధించి, రాజు వద్దకు తీసుకు వెళ్లిరి. వృద్ధుడు కూడ విచారముతో వారిని వెంబడించెను. హాతిమ్ ను చూడగానే నౌషల్ రాజు నంతోడుముతో “మీలో ఎవరు

వీనివట్టి తీసుకునివచ్చితిరి” అని వారి నడగెను.

ఆ గుంపులోని వారందరు ‘నేనే తెచ్చితిని, నేనే తెచ్చితిని’ అని అరువ సాగిరి. కాని, వృద్ధుడు మాత్రము విచారముతో అట్లే ఊరకుండెను.

అంతట హాతిమ్ రాజుతో “రాజా! వీరందరికి వెనుక నున్న వృద్ధుడు మాత్రమే నన్ను పట్టుకొనెను. మిగిలినవారందరు అసత్యము పట్టుచున్నారు.” అనెను. రాజు, వృద్ధుని నిజముచెప్పమని అడిగెను.

వృద్ధుడు, “అయ్యా! హాతిమ్ ను నేనుగాని, వీరుగాని పట్టుకొనలేదు. నా కష్టమును చూచి, వాకు సహాయము చేయగోరి హాతిమ్, తనను రాజున కప్పగించి బహుమతిని పొందుమని నాతో చెప్పెను. అందులకు నేను అంగీకరించలేదు. ఇంతలో వీరువచ్చి మమ్ములను వెంబడించిరి” అని జవాబిచ్చెను.

ఈ మాటలకు రాజు ఆశ్చర్యచకితుడై “హాతిమ్! నీవు చాల ఉదారస్వభావుడవు. ఇతరుల కష్టము చూచి సహించలేని డయార్ద్ర హృదయుడవు. ఇతరుల మేలు కొరకు ప్రాణములు సహితము కోల్పోనసంసిద్ధుడవైతివి. అందుచే నన్ను మెచ్చి నీ రాజ్యము నీకు తిరిగి యిచ్చుచుంటిని; సుఖముగా పాలించుకొమ్ము” అని చెప్పి వృద్ధునకు బహుమతి నిచ్చి, అసత్యవాదులను శిక్షించెను.

దీని అనంతరము నౌషల్ హాతిమ్ ను నవ మిత్రునిగా చేసికొని, ఆతనిని యమావణ వేడుకొనెను.

కలిసి కృషి చేదాం!

ఒక బడిపంతులు ఇంటికి ఒక దొంగ కన్నం వేశాడు. చీకట్లో తారల్లాడుతూ ఉండగా, ఆయన మేలుకుని “ఎవరది” అన్నాడు.

“నోరు మెదిపితే చంటేస్తాను. నాక్కావలసింది డబ్బు. అదేదో వెతుక్కుని నా దారిన పోతాను. అడ్డొస్తే బాగవు.” అన్నాడు దొంగ.

“అబ్బే. అడ్డురావడం ఎందుకు? నాక్కావలసిందికూడా డబ్బే. దీపం వెలిగిస్తా ఉండు. ఇద్దరం కలిసి వెతుక్కుదాం.” అన్నాడు బడిపంతులు.

‘అయన ఇంట్లో ఉంటే’

ముగదాత : నారాయణ రావుగారు ఇంట్లో ఉన్నారండీ?”

నాకరు: “ఉన్నారు. మీ కావాలండీ.”

ముగదాత: “అబ్బే నాకు పది రూపాయలు బాకీ అండి. అడుగుదామని.”

నాకరు: “మీకు పెరికాని డబ్బు చేతులో ఉంటే, నారాయణరావుగారు ఇంట్లో ఎందుకుంటారు. నరదాగా ఉంటే వెళ్లి పలకరించి కుశలం అడగండి.”

(19-వ పేజీ తరువాయి)

“ఆ వేస్తున్నవి ఏం పూలవాసన ఆక్కా?” అని అడిగాడు అపూ.

పెద్దవాన్నగారి విశేషంతో ఉన్న పొన్నుచెట్టు పూలవాసన అని చెప్పింది వాళ్ళమ్మ. అపూ, దుర్గ ఇద్దరూ ఎంతో ఆసక్తితో “ఆ చెట్టుకింది కొకపారి పెద్ద పులి వచ్చిందని చెప్పావుకదా అమ్మా?” అని అడిగాడు. కానీ వాళ్ళమ్మచేతిలో “నేకముక్కలు చటుక్కున క్రిందపడేసి, “అయ్యో, అన్నం మాడుతోన్నట్లుంది. వాసనోంది. అన్నం దింపిస్తా నుండండి” అన్నది.

దుర్గ అన్నంమందు కూర్చుని, “రామ్మలక్కాయ కూర ఎంతో బావుందమ్మా!” అన్నది. ఆపిల్లదానిముఖంలో అపూర్యమైన ఆనందం వ్యక్తమయింది. అపూకూడా “అచ్చగా మాంసంకూరలా ఉంది. కాదు అక్కా? ఒకచోట చాలా పండి ఉన్నవి కనిపించాయి. పుట్టగొడుగుల్లాంటివేమో అని నేను ముట్టుకోలేదు” అన్నాడు. ఇద్దరూ అలా మెచ్చుకుంటూంటే సర్వభయ మనస్సు గర్వంతో, సంతృప్తితో నిండిపోయింది. వాళ్ళకంటే అట్టలైనవాళ్ళెవరున్నాడు తనకి? ఎవరిల్లోనెనా భోజనాల్ని వస్తే చిన్నమ్మమ్మగారిని పిలుస్తారు కంటకి, ఒక్కపారి వాళ్ళు కనుక తనని పిలిస్తేనా, కంట ఆంటే అసలేమిటో తాను చేసే మాపగలను అవిడకి. ఆ... “అపూచేతిమీద కాసినినీళ్ళు పోయ్యవేదుర్గా! అదేంపని? ... ఈ దారిలోనేనా అంటున్నాతి కడుక్కోకంట? ... రోజూ రాత్రిల్లు నువ్వు ఆ దారిలోనే” అంటున్నది సర్వజయ.

కానీ అపూ అక్కడినుంచి ఆడుగయినా కదలటానికి ఒప్పుకోలేదు. ఎదురుగా ముండిగోడ నెల్లూ, చీకటి గుయ్యారంలా అడవి... పొడుబడ్డ ఇల్లు... ఇంకా తెలియకుండా భయంకరమైనవివేమిఉన్నాయో! ప్రాణాలు పీచుపీచుమంటున్న అలాంటి చోట దారిలో ఎంగిలిమూతి కడుక్కుంటే అంతలోనే ఏం ముంచుకుపోతుందో వాడి కేం బోధపడాలా.

తర్వాత అందరూ పోయి వదులున్నారు. రాత్రి ప్రాద్దు పోయినకొద్దీ కిత్తకొలపు గారి చాతిమపూలవాసనమయినాయే. అర్ధరాత్రి వెదురుచెట్ల చివల్లను—

కృష్ణపక్షపు కాకివెన్నెల-మంచు తడినోతడి సిన చెట్లకొమ్మలమీద పడి మిలమిలలాడుతూ ఉంటుంది. వెలుగు - నీడల అపురూప లావలతో ఈవనప్రాంతమంతా నిద్రిస్తున్న గంధర్వనగరంలా ఆతాశ్చర్యకరంగా ఉంటుంది. రివురివున ఓగారితరగవచ్చి, కొండగోనుచెట్లను ఊగించి, గొండపాదల చివల్లను కదిలిస్తూ పోతూ ఉంటుంది.

వాడికి ఒక్కొక్క గోనని అలాంటిప్పుడు మెళుకువ వస్తూ ఉంటుంది. ఈ గ్రామస్థులు విస్మరించినవికాలాక్షిణీమర్మ విదో తిరిగి వచ్చినట్లుంటుంది. ఇసుక మేటలువేసిన ‘ఇచ్చామతి’ స్వచ్ఛజలాల ఆంచుల్ని, చిన్నచిన్న నాచుమొక్కలు వెరిగిన చల్లటి బురదనేలను అలముకుపోయిన అడుగుల గుర్లు కలవాడు—ఒడ్డుమీది పురాతనపు పొన్నుచెట్టు కూడా ఎన్నడూ చూచి యెరుగనివారు - వారే పూర్వం వికాలాక్షి అలయంలో ఒకప్పుడు పూజానైవేద్యాదికాలు నిర్వర్తించిఉండవచ్చు. ఈకొలపువాళ్ళు ఎవరెరుగుదురు ఆమెని? కానీ ఆమెమాత్రం ఈ గ్రామాన్ని అంతవరకు మరచిపోలేదు.

ఊరంతా సద్దుమణిగాక—రాత్రి చాలా ప్రాద్దుపోయింతిర్వాత ఆమె అడవులనెంట్ల పూలను విరియింప చేస్తూ తిరుగుతూ ఉంటుంది. పక్షిసంతతిని ఒకకంట కనిపెడుతూ ఉంటుంది. వెన్నెలరాత్రుల వేళవ వేళల రకరకాల పువ్వులనూ మధువుతో నింపుతూ ఉంటుంది.

ఏపాదలో ఏ ‘వాసక’ పున్నపు చివల్లు దాగి ఉన్నాయో, దట్టంగా ఉన్న అడవి మధ్యపొన్ను పూలుఎక్కడెక్కడాలాయో, ఇచ్చామతీనది ఏములుపులో వచ్చని నాచు మధ్య ఏయేపూలు విచ్చాయో చెబుమీది గూళ్ళలో ఏయేపక్షి పిల్లలు నిద్రి మేల్కొన్నాయో - ఆమెకి తెలుసు.

ఆమె సౌందర్యపు స్నిగ్ధకాంతిలో అడవి అంతా నిండి ఉంటుంది. రాత్తులు వెన్నెలలో, సువాసనలతో, విచిత్రమైన వెలుగు నీడలతో అపురూపభోధతో. ప్రకాశిస్తూ ఉంటాయి.

తూర్పురేఖలు విరిచేలోపుగానే ఆ తన లక్ష్మీ ఎక్కడో విలీనమైపోతంది. పద్మరాసచక్రవర్తి తర్వాత ఆమె నవనూ ఎన్నడూ చూసి యెరుగను.

—[ఇంకా ఉంది]

న్యూడ్లి లేఖ

(5-వ పేజీ తరువాయి)

నేవనర్ లైబ్రరీలో పనిచేస్తోంది. డిలీ లో భవనం పూర్తి కాగానే ఈ బృందం ఢిల్లీ వస్తుంది. 1956-57 సం॥ బడ్జెట్ లో ఈ పనికి లక్ష రూ॥ కేటాయింపుబడింది.

1955 ఆక్టోబరు 6వ తేదీన బి. రా. విద్యాసాంఘిక సాంస్కృతిక సంఘ గోష్టిలో విద్యామంత్రి మాలావా ఆజాద్ చెప్పిన మాటలు గమనించగినవి.

“భారతదేశంలో 86 కోట్ల జనులున్నారు. వీరు రెండురెండు గ్రామాల్లో, పట్టణాల్లో నివసిస్తున్నారు. కానీ ఇంతమందికీ 82 వేల గ్రంథాలయాలే ఉన్నాయి. ఇవి పేరుకు మాత్రమే గ్రంథాలయాలుకాని, నిజంగా ఉండవలసిన లక్షణాలనేకం వీటికి లేవేలేవు. ప్రతి 10 మందికైనా ఒక పుస్తకం లేదు. నూటికి పదివంతులకంటేగా జనులు ఏదాడికొక పుస్తకంతోనే సరిపెచ్చుకుంటున్నారు. నిరక్షరులు ఎక్కువమండేనభివంచినప్పటికీ ఆక్షరాస్యలైనవారిలో కూడా సగటున ఒక్కొక్కడు ఏదాడికి ఒక పుస్తకమే చదువుతున్నాడు. ఈ పరిస్థితిని, అమెరికా, బ్రిటన్ పరిస్థితులతో పోలిస్తే మనమెంత వెనుకబడిఉన్నామో తెలుస్తుంది. దాదాపు అక్కడి జనులందరూ విద్యావంతులే. అమెరికాలో సగటున ఒక్కొక్కడు ఏదాడికి 4 పుస్తకాలు, బ్రిటన్ లో 7 పుస్తకాలు చదువుతాడు. బ్రిటన్ లో విద్యావంతుడు భారతదేశపు విద్యావంతునికంటే ఎదురెట్లు ఎక్కువ పుస్తకాలు చదువుతాడన్న మాట. గ్రంథాలయాలు తిక్కువగా ఉండడమే మనం విద్యలో వెనుకబడి ఉండడానికి ముఖ్యకారణమూ, ఫలితమూ కూడానని నే నిదివరకే చెప్పాను. ప్రజాస్వామికవిధానాన్ని ఎంచుకొన్న దేశాలలో అధిక సంఖ్యాకులు విద్యావీణానులుగా, అజ్ఞానులుగా ఉండడం సహించరాని విషయం. జనాభా ఎక్కువగా ఉండడం కాక, ఉన్న జనాభా ఎటువంటిదీ అనే విషయమే ఒక దేశపు గౌరవాన్ని, భావినీ నిర్ణయిస్తుంది. అందుచేత మన ప్రజలు ఇతిర దేశాలవారితో అన్నివిధాలా సమానులుగా పురోగమించాలంటే గ్రంథాలయ సౌకర్యాలను అత్యధికంగా వృద్ధిచేసుకోకగర్హితంలేదు.”

నవ్వుల సాంపు

— ఫోటో: పి. గురుమూర్తి

అతి సౌందర్య తిలకంగా నుండుటకు

ఆకర్షణీయమైన సౌందర్య వికాసముతో మనోహరముగా
 పొదుపు చేయు. ఎంపప్పుడూ వెంట్రుకగాను,
 చిరుగాను, కుట్రంగాను ఉండుదు ... చర్మమును
 పోషించు నట్టిది, పొడవు ఆధారమునకు దీవ్య
 మైనట్టిదియగు “‘హేజ్ లైన్’ స్నో” ను ఉపయోగించుచు.

“HAZELINE’ SNOW”
 (TRADE MARK)

“‘హేజ్ లైన్’ స్నో” (త్రైకమర్క)

బి. హోస్ వెల్ కమ్ ఆండ్ కం. (ఇండియా) ప్రైవేట్. లి.
 మి. సి. బాక్స్. 290, బొంబాయి.